

Danil Göyçaylı
Данил Көјчәјлы

Анамın səsi
Анамын сәси

Danil Göyçaylı
Данил Көјчәјлы

ANAMIN SƏSİ
АНАМЫН СƏСИ

Вакі
“Araz”-2009

Redaktor: Ə.ƏLİSAFAOĞLU

**Danil Göyçaylı
“Anamın səsi”
Bakı “Araz” nəşriyyatı, 2009 səh. 206**

D 4985581409 2009
050

©“Araz”,2009

Ön söz

Danil İsmail oğlu Danilov 1932-ci ildə Azərbaycanın dilbər rayonlarının birində Göyçayda doğulmuşdur. Danilin uşaqlıq illəri çox ağır bir vaxta düşür. Belə ki, müharibə, aclıq, ağır ailə həyatı, onu işləməyə vadar edir. Axı necə olur-olsun ailəyə kömək etmək lazım idi... Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, 1949-cu ildə o, Göyçay rayon Ərəbcəbirli kənd məktəbinin VII sinifini əla qiymətlə və tərifnamə ilə bitirib, Bakı şəhərinə gəlir. 1 nömrəli sənət məktəbinə daxil olur və iki il həmin məktəbdə oxuyur. Onu Kirovneft neft mədəninə işə göndərirlər. O, 1954-cü ilin axırlarına kimi neft mədənlərində Operator vəzifəsində çalışır...

1955-ci ildə yenə də doğma vətəninə Göyçaya gəlir. Evlənir. Orta məktəbi bitirir, Ədəbiyyata olan həvəsə görə, Bakıya gəlir. 1962-1963-cü dərslər illərində sənədlərini V.İ.Lenin adına Pedaqoji İnstitutun qiyabi şöbəsinə təqdim edir və müvvəfəqiyyətlə imtahan verib İnstituta qəbul olur. O vaxt dil ədəbiyyat fakültəsinin qiyabiçi tələbələri, məşğələ-dərsi məşhur təzə bazarın alt hissəsindəki 44 nömrəli orta məktəbdə keçirdilər.

Danil və 75 nəfərdən ibarət olan qrup tələbələri də həmin məktəbdə təhsil alırdılar. Danil İnstitutda oxuya-oxuya ailəni dolandırmaq üçün Bülbülə qəsəbəsində olan orta məktəbdə əmək müəllimi işləyir. Tələbə dostları yeganə Yəhudi millətindən olan Danili, doğma qardaşları kimi sevərdilər ki, o, tez-tez dostları üçün, şeir oxusun...

Danil də Səməd Vurğundan, Mikayıl Müşfiqdən böyük həvəslə tələbə dostları üçün şeir oxuyardı...

Danil, Göyçaydan onun bərəkətli torpaqlarından, pambıq tarlalarından, taxıl zəmilərindən, narından-heyvasından tələbə dostlarına həvəslə danışar və o, bununla da fəxr edərdi. Dostları ona: Danil, sən doğrudan da, əsl Göyçaylısan deyərdilər...

Səni bu vətənpərvərliyinə görə alqışlayırıq; Bəli, Danil hələ 1962-1963-cü illərdə Göyçaylı ləqəbini qazanmışdı. Bax budur vətənpərvərlik, bax budur əsl Göyçaylı olmaq...

Danil, müəllimi Xəlil Rzanı çox sevirdi. O, xatırlayır ki, X.Rza çox sadə, mülayim bir adam idi. Yazığı şeirlərini əvvəlcə bizə, oxuyardı. Bir gün müəllimimiz çox bikiş auditoriyaya girdi. Bunu gören tələbələr, ə, Göyçaylı öyrən gör müəllimimiz nə üçün məyusdur, deyə, Danilə müraciət edirlər. Danil də X.Rzadan məyyusluğunun səbəbini soruşur. X.Rza deyir: Uşaqlar, Azərbaycan Ədəbiyyatına ağır zərbə dəyib, dedi.

İstedadlı bir insan bir alim, ədəbiyyatşünas, Cəfər Xandan vəfat edib. İnstitutun rəhbərliyi sizi, qiyabiçi tələbələri də, Ağdamda torpağa veriləcək, Mərhum C.X.Hacıyevin cənazə mərasimində iştirak etmək üçün sərəncam verib. Belə ki, hazırlaşın. Səhəri gün biz Ağdama yola düşdük...

Lakin həyat davam edirdi... Danil Bakı şəhərindəki, Moskva prospekti texniki-peşə məktəbinə istehsalat təlimi ustası vəzifəsinə qəbul olur. O vaxt bu məktəbin direktoru Ramiz Qurşumov idi. Danil bir qədər bu məktəbdə işlədikdən sonra, 1968-ci ildə Bakı şəhəri, Daxili İşlər Nazirliyinin 13 nömrəli, İslah-Əmək Kaloniyasının nəzdində olan 48 nömrəli texniki-peşə məktəbinə istehsalat təlimi ustası vəzifəsinə qəbul edilir. O, Bakı Yerli sənaye

Texnoloji Texnikumunun yapışdırıcı maddələr texnologiyası ixtisası üzrə tam kursu bitirmiş, texnik-texnoloq ixtisasına yeyələnmişdir...

O, 1994-cü ildən İsrailin Akko şəhərində yaşayır. İsrail Qafqaz yazıçılar cəmiyyətinin üzvüdür. Hazırda yüzdən çox şeirin müəllifidir. Altı oğul iki qız babasıdır. Şeirlərində vətənpərvərlik, qəhrəmanlıq, məhəbbət və tənqidi mövzuları xüsusi yer tutur... Məşğuliyyəti, şeir yazmaq, bədii ədəbiyyatları oxumaq və nəvələri ilə gəzməkdir...

Uğur olsun, Danil müəllim...

Eldar QURŞUMOV.

İsrail - Qafqaz Yazıçılar cəmiyyətinin sədri

ӨН СӨЗ

Данил Исмајыл оғлу Данилов 1932-чи илдә Азәрбајчанын дилбәр рајонларынын бириндә Көјчајда доғулмушдур. Данилин ушағлыг илләри чох ағыр бир вахта дүшүр. Белә ки, мүһарибә, ачлыг, ағыр аилә һәјаты, ону ишләмәјә вадар едир. Ахы нечә олур-олсун аиләјә көмәк етмәк лазым иди... Бүтүн бу чәтинликләрә бахмајараг, 1949-чу илдә о, Көјчај рајон Әрәбчәбирли кәнд мәктәбинин ВҮҮ синифини әла гијмәтлә вә тәрифнамә илә битириб, Бакы шәһәринә кәлир. 1 нөмрәли сәнәт мәктәбинә дахил олур вә ики ил һәммин мәктәбдә охујур. Ону Кировнефт нефт мәдәнинә ишә кәндәрирләр. О, 1954-чү илин ахырларына кими нефт мәдәнләриндә Оператор вәзифәсиндә чалышыр...

1955-чи илдә јенә дә доғма вәтәнинә Көјчаја кәлир. Евләнир. Орта мәктәби битирир, Әдәбијјата олан һәвәсә кәрә, Бакыја кәлир. 1962-1963-чү дәрс илләриндә сәнәдләрини В.И.Ленин адына Педогажи Институтун гијаби шөбәсинә тәгдим едир вә мүввәфәғијјәтлә имтаһан вериб Института гәбул олур. О вахт дил - әдәбијјат факултәсинин гијабичи тәләбәләри, мәшғәлә-дәрсини мәшһур тәзә базарын алт һиссәсиндәки 44 нөмрәли орта мәктәбдә кечирдиләр.

Данил вә 75 нәфәрдән ибарәт олан груп тәләбәләри дә һәммин мәктәбдә тәһсил алырдылар. Данил Институтда охуја-охуја аиләни доландырмаг

үчүн Бүлбүлө гәсәбәсиндә олан орта мәктәбдә әмәк мұәллими ишләјир. Тәләбә достлары јеканә Јәһуди милләтиндән олан Данили, доғма гардашлары кими севәрдиләр ки, о, тез-тез достлары үчүн, шеир охусун...

Данил дә Сәмәд Вурғундан, Микајыл Мүшфигдән бөјүк һәвәслә тәләбә достлары үчүн шер охујарды...

Данил, Көјчајыдан онун бәрәкәтли торпагларындан, памбыг тарлаларындан, тахыл зәмиләриндән, нарындан-һејвасындан тәләбә достларына һәвәслә данышар вә о, бунунла да фәхр едәрди. Достлары она: - Данил, сән доғрудан да, әсл Көјчајлысан дејәрдиләр...

Сәни бу вәтәнпәрвәрлијинә көрә алгышлајырыг; Бәли, Данил һәлә 1962-1963-чү илләрдә Көјчајлы лөгәбини газанмышды. Бах будур вәтәнпәрвәрлик, бах будур әсл Көјчајлы олмаг...

Данил, мұәллими Хәлил Рзаны чох севирди. О, хатырлајыр ки, Х.Рза чох садә, мұлајим бир адам иди. Јазығы шеирләрини әввәлчә бизә, охујарды. Бир күн мұәллимимиз чох бикәф аудиторijaја кирди. Буну көрән тәләбәләр, ә, Көјчајлы өјрән көр мұәллимимиз нә үчүн мәјусдур, дејә, Данилә мұрачиәт едирләр. Данил дә Х.Рзадан мәјјуслуғунун сәбәбини сорушур. Х.Рза дејир: Ушаглар, Азәрбајчан Әдәбијјатына ағыр зәрбә дөјиб, деди.

Истедадлы бир инсан бир алим, әдәбијјатшүнас, Чәфәр Хандан вәфат едиб. Институтун рәһбәрлији сизи, гијабичи тәләбәләри дә, Ағдамда торпаға вериләчәк, Мәрһум

Ч.Х.Һачыјевин чәназә мәрәсиминдә иштирак етмәк үчүн сәрәнчам вериб. Белә ки, һазырлашын. Сәһәри күн биз Ағдама јола дүшдүк...

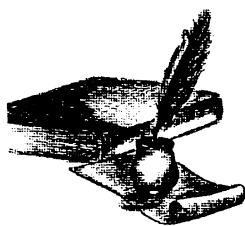
Лакин һәјат давам едирди... Данил Бакы шәһәриндәки, Москва проспекти техники-пешә мәктәбинә истәһсалат тәлими устасы вәзифәсинә гәбул олур. О вахт бу мәктәбин директору Рамиз Гуршумов иди. Данил бир гәдәр бу мәктәбдә ишләдикдән сонра, 1968-чи илдә Бакы шәһәри, Дахили Ишләр Назирлијинин 13 нөмрәли, Ислаһ-Әмәк Калонијасынын нәздиндә олан 48 нөмрәли техники-пешә мәктәбинә истәһсалат тәлими устасы вәзифәсинә гәбул едилер. О, Бакы Јерли сәнајә Техноложу Техникумунун јапышдырычы маддәләр технолокијасы ихтисасы үзрә там курсу битирмиш, техник-технолог ихтисасына јејәләнмишдир...

О, 1994-чү илдән Израилин Акко шәһәриндә јашајыр. Израил Гафгаз јазычылар чәмијјәтинин үзвүдүр. һазырда јүздән чох шеирин мүәллифидир. Алты оғул ики гыз бабасыдыр. Шеирләриндә вәтәнпәрвәрлик, гәһраманлыг, мәһәббәт вә тәнгиди мөвзулары хүсуси јер тутур... Мөшғулијјәти, шеир јазмаг, бәдии әдәбијјатлары охумаг вә нәвәләри илә кәзмәқдир...

Уғур олсун, Данил мүәллим...

Елдар ГУРШУМОВ.
Израил - Гафгаз Јазычылар
чәмијјәтинин сәдри

МАҢНЫЛАР

Апар мәни

Ширин сөзлү, гөләм гашлы,
Бир лаләжә вурулмушам...
Чејран көзлү, шух бахышлы,
О, Лејлаја вурулмушам...

Уча бојлу, әсмәр сифәт,
О бир мөләк, о, бир афәт.
О, мәнимдир дилбәримдир,
Сөз-сөһбәти, дилимдәдир...

Јери-көјү јараданым,
Еј пәнаһым, еј Аллаһым,
Ону мөндән алсан әкәр,
Көзләримдән ган төкүләр...

Варлығына инандығым,
Инамымдан алма мәни,
Сән еј шаһым, еј варлығым,
Јардан ајры, салма мәни...

Данил дејәр, сөзүн дүзүн,
Мән, Лејласыз, нечә дөзүм?!...
Ја, Лејламы гајтар мәнә,
Ја, Лејламла апар мәни...

*Бакы
1960-чы ил*

Һејран едирди.

Нә мэхмәрдән бичилиб,
Нә ипәкдәндир дону,
Бәдән-бәдән оlanda,
Чит дә бәзәјәр ону...

Б.Ваһабзадә...

Дағын дөшүндә,
Јашыл-көј чәмән,
Көзәл бир сәнәм,
Лалә дәрирди.
Гоша һөрүкләр,
Јерлә кедирди...

О, бәстә бојлу,
Синәси долу,
Мәнә бахырды,
Әсдикчә күләк,
Гызын сачларын
сығаллајырды...

Гөнчә додаглар,
Лалә јанаглар,
О чатма гашлар,
Јолдан өтәни,
Бир дә Данили,
Һејран едирди...

Гызын әјниндә,
Читдән бир дону,
Инчә белиндә,

Садә кәмәри,
Көзәл доғмушду,
Анасы ону.

Гөнчә додаглар,
Лалә јанаглар,
О чатма гашлар,
Јолдан өтәни,
Бир дә Данили,
Һејран едирди...

Бакы
1958-чи ил

Күсмә мәнән

Амандыр севкилим, кәл күсмә мәнән,
Сөјлә күнаһымы, күсмүсән нәдән...
Гәм-кәдәр кәлүндә боғулурам мән,
Ајрылма севкилим, ајрылма мәнән...

Көзләрим ахтарыр, һәр јердә сәни,
Кәзирәм мәчнун тәк, чөлү-чәмәни,
Нәдән күсмәјини, кәл сөјлә бары,
Унутма еј-мәләк, әһди-илгары...

Әләнир башыма, гары шаһдағын,
Санки гурујубдур, әлим-ајағым,
Нә бир кәмәјим вар, нә дә дајағым,
Сәнсиз кимә лазым, мәним варлығым...

Гэлбимэ һакиmdir саф мөһөббәтин,
Балдан да шириндир, сөзүн-сөһбәтин,
Һәр заман гулундур, бу шаир гэлбим,
Гэлбимдән башга, нәјим вар мәним?!...

Даниләм, ешгиндир, мәнә чан верән,
Сәндән башгасына көнүл вермәрәм...
Кәл-кәл, еј севкилим, верәк баш-баша,
Јашајаг бир јердә, јенә дә гоша...

Көјчәј
1958-чи ил

Сон сөзүм

Јерими јурдуму билмәк истәсән,
Этирли күлләрдән, хәбәр ал мәни,
Илк күндән тәбиәт вурғунујам мән,
Нәғмәли бүлбүлдән, хәбәр ал мәни...

Јастығым күл-чичәк - јашыл бир будаг,
Мөһманым, ај-улдуз, ахан бир булаг,
Охшајыр руһуму, һәр гаја, һәр дағ,
Көзләрим дә кәзир, ахтарыр сәни.

Һарда олсам да, сән мәнимләсән,
О ширин сөзләрин дүшмүр дилимдән...
Чәннәтин ичиндә јашасам да мән,
Мәним баһарым да, јазым да сәнсэн...

Сәни бу јерләрдә, көрмәқдир арзум,
О күнәш сачыны, һөрмәқдир арзум,
Ешгими сәнинлә, бөлмәқдир арзум,
Бах, будур диләјим, будур сон сөзүм...

Көјчәј
1958-чи ил

Симли тар кими

О күллү бағчада, сәни көрөндө,
Зил гара сачыны, ај гыз һөрөндө,
Гызылкүл колундан, күлү дәрөндө,
Вурулдум мән сәнә вурғунлар кими,
Чалдын үрәјими симли тар кими...

Меһрибан үзүнә, ајмы дејим мән,
О ширин дилинә, балмы дејим мән,
Истәсэн јанында, һәр күн галым мән,
Вурулдум мән сәнә вурғунлар кими,
Чалдын үрәјими симли тар кими...

Әтирли баһарым, чичәјим сән-сән,
Бу севән гәлбимин, көјчәји сән-сән,
Бу көрән көзүмүн, өзәји сән-сән,
Вурулдум мән сәнә вурғунлар кими,
Чалдын үрәјими симли тар кими...

Тәкчә бир чаным вар, гој олсун сәнин,
Кәл мәним јарым ол, анама кәлин,
Бу күндән сәниндир, гәлби Данилин,
Вурулдум мән сәнә вурғунлар кими,
Чалдын үрәјими симли тар кими...

Көјчәј
1958-чи ил

Балым ол мәним

Мән сәни кәзирдим, мән сәни еј јар,
Сәнә дә раст кәлдим, олдум бәхтијар.
Гәлбимдә күл ачды, санки арзулар,
Шүкүрләр олсун ки, сән төк јарым вар...

Көрүшә кәләндә, көрөндә сәни,
Санырдым, дүнјанын хошбәхти мәнәм,
Билирәм-билирәм, севирсән мәни,
Сәндән башгасына, көнүл вермәрәм...

Мән санки, Адәмәм, һәввам ол мәним,
Мән санки, Мәчнунам, Лејлим ол мәним,
Мән Хәстә Гасымам, Шәһлам ол мәним,
Ширинсән бал кими, балым ол мәним...

Мән јанан очағам, атәшим сән-сән,
Улдузун, мәнәм-мән, күнәшим сән-сән,
Мән јашыл чәмәнәм, күлшәним сән-сән,
Һајгыран булудам, шимшәјим сән-сән...

Иситдин сән мәни, санки күнәш төк,
Көзәлсән Әсли төк, инан еј мөләк,
Сәндән башгасыны севмәз бу үрәк,
Севирәм мән сәни, севимли јар төк...

Көјчәј
1958-чи ил

Бу севкилим

Гызлар көзәр дәстә-дәстә,
Бир гыз севдим, боју бәстә,
Севкилимин ады Пүстә,
Чох көјчәқдир бу севкилим,
Бир чичәқдир, бу севкилим...

Онсуз бир күн мән дөзмәрәм,
О, олмаса мән олмарам,
Мин гыз көрсәм, һә демәрәм,
Чох көјчәқдир бу севкилим,
Бир чичәқдир, бу севкилим...

Мави көзлү бир мөләқдир,
Јанаглары чижәләқдир,
Дили ширин сөзү гәнддир,
Чох көјчәқдир бу севкилим,
Бир чичәқдир, бу севкилим...

Еј Данилин, ај парасы,
Күлә гонар, бал арысы,
Бу милләтин, лар һамысы,
Гој десинләр, чох көјчәқдир,
Бир чичәқдир, бу севкилим...

Елчи кәләсијәм

Марал кими, чәкә-чәкә,
Чәјран тәкин, үркә-үркә,
Нә кәзирсән, бағ-бағчаны,
Дарајырсан һеј, сачыны,
Вурулмушам камалына,
Көз охшајан, чамалына...

Күнәш сачын, бахымлыдыр,
Мави көзүн, чанлар алыр,
Бахышларын, бир дүнјадыр,
Сәнә бахан, бир дә бахыр,
Вурулмушам камалына,
Көз охшајан, чамалына...

Бу дүнјаны чох кәзмишәм,
Сән тәк көзәл, көрмәмишәм,
Шух көркәмин, инчә белин,
Бечә балдыр, ширин дилин,
Вурулмушам камалына,
Көз охшајан, чамалына...

Кәл инчимә, сән Данилдән,
Ал чанымы, апар мөндән,
Бу күн елчи кәләсијәм,
Көзәлләрин дәлисијәм,
Вурулмушам камалына,
Көз охшајан, чамалына...

Көјчәј
1958

Аста чал тары

Аста чал гардашым, аста чал тары,
Руһуму охшајыр тарын хош сәси.
Көзләрим ахтарыр, севимли јары
Она да зөвг верир, тарын нәғмәси...

О, мави көзлүјә олмушан һејран,
О, јанар бир шамдыр, пәрванәсијәм.
Аста чал гардашым, мән сәнә гурбан,
Мән дә о дилбәрин диванәсијәм...

Ону Лејли тәкин, чох сеvirәм мән,
Онун да Мәчнуну тәкчә мәнәм мән.
Мәнә илһам верән, мәнә чан дејән,
Лејлимдир ешгимә гол-ганад верән...

Мөһәббәт үстүндә гурулуб чаһан,
Лејлинин ешгидир, мәни јашадан...
Севкисиз һәјатын мәнасы вармы?!...
Севмәјән бир үрәк, һеч јашајармы?!...

Аста чал гардашым, аста чал тары
Руһуму охшајыр тарын хош сәси.
Көзләрим ахтарыр, севимли јары
Она да зөвг верир, тарын нәғмәси...

Көјчәј
1960

Еј Дилбәр

Мәни-мәндән алан дилбәр,
Ешг одуна салан дилбәр,
Һәр дәрдимә галан дилбәр,
Кәл јанымда гал, еј-дилбәр,
Дәрд әлиндән ал, еј-дилбәр...

Ел-обаны чох кәзмишәм,
Һәр бир дәрдә мән дөзмүшәм,
Гәм-көдәрдән үзүлмүшәм,
Кәл јанымда гал, еј-дилбәр,
Дәрд әлиндән ал, еј-дилбәр...

Аловланыб мән јанарам,
Дағы-дашы доланарам,
Сәнсиз бир күн јашамарам,
Кәл јанымда гал, еј-дилбәр,
Дәрд әлиндән ал, еј-дилбәр...

Еј Данилин кезәл јары,
Тез кәл көрүм сәни бары,
Сән сән гәлбимин баһары,
Кәл јанымда гал, еј дилбәр,
Дәрд әлиндән ал, еј дилбәр...

Бакы Исраил
1995

Унутмарам мән

Нэдән еј - фэлэк сән, гэлбими виран етмисән,
Мәни-мәндөн едиб, ешгими бәјан етмисән?!...
Мән ки, мөһәббәт ашигијәм, сән дә билирсән,
Мәни рүсваји - чаһан едән дә тәк сән сән сән...

Дөнмәрәм о, јардан, чармыха чәксән дә мәни,
Мән нә Исајам, нә Мөчнунам, сән ки, билирсән.
Истәсән ал чанымы, көрмәјим бир дә сәни,
Бил ки, еј фэлэк, о, дилбәри унутмарам мән.

Әл чәк әмәлиндән, гэлбимә кәл вурма јара,
Сүлһә кәл еј ифритә, күнүмү етмә гара...
Күн кечир дәрד чохалыр, билмирәм мән нә едим?
Сән ешгдән бихәбәрсән, дәрдим ки мө дејим?!...

Даниләм ешг әһлијәм, ешгимә садигәм мән,
Ешгимдир мәнә илһам верән, мәнә руһ верән...
Нә ахтар, нә дә кәзмә мәни, инсафа кәл сән,
Бу да бир веркидир ки, верилиб Илаһидән...

Исраил - Акко
1995

Сән олмасајдын

Сәнин о саф гәлбин, күнәш кими тәмиздир,
Мави кезүн еј - күл, севимлидир, кезәлдир...
Аловланыб јанардым мән, сән олмасајдын,
Һејва тәк саралардым мән, сән олмасајдын...

Нә јахшы ки еј күл, сән варсан бу дүнјада,
Бәлкә дә безмишди мәнән, инан бу дүнја да...
Ешгин гәлбимә руһ верир, гол-ганат верир,
Сезүн мәнә илһам верир, јаз-јарат дејир...

Севирәм - севирәм сәни, бир мәләк кими,
Јохдур сәнән башга кимсә, чалсын гәлбими...
Сәнинлә еј күл, фәхр едир, шадланырам мән,
Гәлбим санки даға дөнүр, һәр кәлишиндән...

Сәни бу дүнја гәдәр, севән дә мәнәм, мән,
Шадам ки, сән тәк кезәлин севимлисијәм...
Даниләм а дост, разыјам өз талејимдән,
Шүкүр ки, мән о күлүн, диванәсијәм...

Исраил
1996

Ај гыз

Ешитдим дөнүрсән - дөнүрсән мәнә,
Мәни мөһәббәтлә севирсән јенә,
Гәлбими гопардыб, верәрәм сәнә,
Кәлдијин јоллары, бәзәрәм ај гыз,
һәр дәрдә мөһләтә, дөзәрәм ај гыз...

Сән кәлән јолларда јансын чыл-чыраг,
Сәнин кәлишиндән версинләр сораг,
Әтирли күлләрдән мән гучаг-гучаг,
Кәлдијин јоллары, бәзәрәм ај гыз,
һәр дәрдә мөһләтә, дөзәрәм ај гыз...

Хәбәрини дост-танышдан алмышам,
О мави кәзләрә, һәсрәт галмышам,
Тәнһалыгдан, алышмышам јанмышам,
Кәлдијин јоллары, бәзәрәм ај гыз,
һәр дәрдә мөһләтә, дөзәрәм ај гыз...

Даниләм, ешгиндән гуш төк учарам,
Күнәш тәк, јолуна ишыг сачарам,
Сәнсиз бу дүнјада чәтин јашарам,
Кәлдијин јоллары бәзәрәм ај гыз,
һәр дәрдә мөһләтә, дөзәрәм ај гыз...

Бакы
1964

Бәхтијар олдум

Кәл-кәл еј дилбәрим, верәк баш-баша,
Бу ајлы кечәдә, кәл кәзәк гоша...
Белә бир кечәдә кәзмәмәк олмаз,
Сәнсиз гој олмасын, нә баһар, нә јаз...

Нә дәвләт, нә шәһрәт, мән истәмирам,
Дил билән, сөз ганан, бир јар истәрәм...
Севдијим о, дилбәр, сәнсэн еј ниқар,
Бу гәлбим сәниндир, сәниндир еј јар...

Бу ајлы кечәдә, улдуза бах сән,
Дәрдијим бу күлү, синәнә тах сән,
Ала көзләринә, вурулмушам мән,
О баллы сөзләрин, һәсрәтиндәјәм,..

Дүнјанын хошбәхти, бизик дүнјада,
Мәһәббәт шәрбәтин, биз дада-дада,
Бу ајлы кечәмиз күндүзә дөндү,
Ешгимиз, сабаһын тәмәлин һөрдү...

Еј күлүм чичәјим, арзум-диләјим,
Һүснүнә вурғундур, шаир үрәјим...
Данили анлајан тәкчә сән олдун,
Мән, сәнин ешгиндән бәхтијар олдум...

Бакы
1964

Җашыл евимиз

Сәни севдијими билсәјдин әкәр,
Мәни Лејли кими севәрдин үлкәр
Кәлдијин јоллары изләјирәм мән,
Сәнин кәлишини көзләјирәм мән...

Сәнсиз јетим галыб, јашыл евимиз,
Санки һеч олмајыб, бизим ешгимиз...
Нәдәнсә севкилим үшүјүрәм мән
О сәнли күнләри дүшүнүрәм мән

Бәлкә дә хәтринә дәјмишәм күлүм,
Тәнһа јашајармы гәфәсдә бүлбүл?!...
Бағышла севкилим - бағышла мәни,
Бүтүн варлығымла севирәм сәни...

Гајыт кәл севкилим, тез гајыт мәнә,
Аловлу ешгими сөјләјим сәнә.
Гој сәнсиз галмасын бағча-бағымыз,
Күнәшә гәрг олсун, доғма обамыз...

Һеч тәнһа галмасын фани дүнјада,
Тәклији хошламаыр, инан бу дүнја...
Сәнин варлығындыр мәни јашадан
Сәни дүшүнүрәм, севкилим һәр ан...

Исраил
1996

Тојумуздур Иншаллаһ

Бу күн көзэл бир күндүр,
Кәл гәлбими сән күлдүр,
Елчиләрим сиздәдир,
Мәним көзүм сәндәдир,
Тојумуздур иншаллаһ,
Сән көмәк ол, ај Аллаһ!...

Гара көзлү никарым,
Сән-сән јеканә јарым,
Сәнсиз кезә билмәрәм,
Даһа дөзә билмәрәм...
Тојумуздур иншаллаһ,
Сән көмәк ол, ај Аллаһ!...

Данил һејрандыр сәнә,
Чаным гурбандыр сәнә,
Сән бу кечә ал кејин,
Истәсэн сән шал кејин;
Тојумуздур иншаллаһ,
Сән көмәк ол, ај Аллаһ!...

Исраил
1997

Мави көзләрин

Севинчим ашыб дашыр,
Дилим тез-тез долашыр,
Һәр мән сәни көрәндә,
Сачларыны һөрәндә...

Күнәшә чох бәнзәјир,
Күнәш гәдәр көзәлдир,
О, каһраба сачларын,
О, ајпара гашларын...

Дәнизә мән, мән дејир,
Сәнин мави көзләрин,
Нечә балдан шириндир,
Мәни севән сөзләрин...

Мәләк тәки көзәлсән,
Мәләкләрин көзү сән,
Кәл-кәл еј көзәл јарым,
Данил олуб, һејранын...

Исраил
1997

Көзүм галыб

Тәкчә сәни көрмәк үчүн,
Вүсалына јетмәк үчүн,
Бу јолларда изим галыб,
Мави көздә көзүм галыб.
Нијә мәнә кәлмәдин сән?!...
Кәлиб мәни көрмәдин сән?!...

Кәл сән мәнән узаг кәзмә,
Севирсәнсә мәни үзмә,
Сән ки, мәним баһарымсан,
Аләм билир, сән јарымсан...
Сән еј мәним шаһәншаһым,
Бил ки, сән сән илк пәнаһым...

Дејилмәмиш сөзүм галыб,
Шух синәндә көзүм галыб,
Истәјирәм көрүм сәни,
Телләриндән өпүм сәнин...
Кәл көрүшәк еј - никарым,
Сәнә гурбан, бах бу чаным...

Данил сәндән ајры кәзмәз,
Сәнсиз бил ки, үзүм күлмәз,
Кәл, сән мәнә ејләмә наз,
Инсафын олсун, а наз-наз...
Сәнә јаман вурулмушам,
Бу севдаја мат галмышам.

Исраил
1997

Вурулмушам

Чох кэзмишәм, бу дијары,
Ахтармышам, сән төк јары.
Бир дөн мәнә, сән бах бары,
Бағда күлә вурулмушам,
Ширин дилә вурулмушам...

Көзәлләрин кезү сән сән,
Балдан ширин бир бәһәрсән,
Ал күнәшли бир сәһәрсән,
Ала көзә вурулмушам,
Ширин сөзә вурулмушам...

Бој бухунун бир аләмдир,
Јанагларын төр лаләдир,
Кејдијин дон, минајәдир,
Нахышына вурулмушам,
Бахышына вурулмушам...

Күлүшләрин мезәлидир,
Бу гыз, дүнја көзәлидир,
Данил сәнсиз дөзә билмир,
Камалына вурулмушам,
Чамалына вурулмушам...

Исраил
1998

Сәни көзләјирәм

Мави дәннз саһилдәјәм...
Биз бу јердә көрүшәрдик,
Јадындамы еј севкилим,
Саһил боју кәзишәрдик...

Сән гәфләтән кәчүб кетдин,
Бир гуш тәки учуб кетдин.
Сән еј мәним Гибләкаһым,
Сөјлә нәдир де күнаһым?!...

Бу күн һәмнн о јердәјәм,
Кизли көрүш јериндәјәм...
Сәнли күнләр јада дүшүр,
О анлары дүшүнүрәм...

Мави көзлүм, кәзәл пәри,
Унутдунму о күнләри?!...
Һеј јығардым тәр күлләри,
Чох севәрдим, сән дилбәри...

Чох дәһшәтдир бу ајрылыг
Гәлбим даһа дөзә билмир,
Сәни, сәни көзләјирәм
Данил сәнсиз дөзә билмир...

*Исраил
2000-чи ил*

Бағышла мәни, бағышла

Бахышларын бир аләмдир,
Көзләринә вурулмушам.
Додаг шәкәр, дилин балдыр,
Сөзләринә вурулмушам...

Сән тәк көјчәк көрмәмишәм,
Сән тәк чичәк дәрмәмишәм,
Ширванлысан билмәмишәм,
Бағышла мәни, бағышла...

Гызыл күл тәк әтирлисән,
Чејран кими севимлисән,
Көзәлләрин көзү сән сән,
Бағышла мәни, бағышла...

Сөзләримдән кәл инчимә,
Од салмысан сән инчимә,
Әлини вер, сән әлимә,
Бағышла мәни, бағышла...

Ај анамын күл кәлини,
Кәл сындырма, сән Данили,
Ач үзүндән, ат пәрдәни,
Бағышла мәни, бағышла.

*Исраил-Акко
8 декабр 1994-чу ил*

Севкилимә

Мөһрибан севкилим, мәнә јаз, дејир,
Пајыздан һәм ғышдан, јаздан јаз дејир...
Мәним нәғәмәләрим, сәниндир еј күл,
һеч суса биләрми нәғмәли бүлбүл?!...

Мән, сәнин ешгинлә, јаздым јаратдым,
Кечәләр сүбһә тәк, бәзән јатмадым...
Чох ағыр кечсә дә, өтән һәр күнүм,
Зүлмәтдә олсам да, јенә дә дөздүм...

Сәнин вүсәлына чатмағ үчүн мән,
Кәләрәм, јолуму кәссә дә дүшмән...
Мәһәббәт чох учуз кәлсәјди баша,
Фәрһад күлүн күнү вурмазды, даша...

Мән ки, нә Фәрһадам, нә дә сән Ширин,
Балдан да ширинсән ширинсән, ширин...
Һәр сәни көрәндә вәчдә кәлирәм,
Мән сәнә севкилим, сәчдә едирәм...

Кечәләр ај кечәләр

Дүнја мәнә дар кәлир,
Башыма гар әләнир,
Көзләјирәм јар кәлмир,
Кечәләр ај-кечәләр...
Кечәләр ај-кечәләр...

Бахтым јохдур әзәлдән,
Мәни салмысан көздән,
Нәдән күсмүсән, мөндән?!...
Кечәләр ај-кечәләр...
Кечәләр ај-кечәләр...

Ал гәлбими, сән апар,
Севән, севәни тапар,
Көзүм сәни ахтарар,
Кечәләр ај-кечәләр...
Кечәләр ај-кечәләр...

Кәл Данили, үзмә сән,
Додағыны бүзмә сән,
Мөндән ајры, кәзмә сән,
Кечәләр ај кечәләр...
Кечәләр ај кечәләр...

Дөнән дејиләм

Ағлама-ағлама, еј күл, ағлама,
Нә агла, нә сызла, јас да сахлама.
Кечәли күндүзлү, одуна јандым,
Сән мәним шаһзадәм, гулун мән олдум...

Ешгиндән учардым гартал тәки мән,
Дојмаздым еј сәнәм, ширин дилиндән...
Дедијин һәр сөзә, мән инанардым,
Ләкәсиз ешгиндән, мән зөвг алардым..

Дедиләр, о, дилбәр, атыбдыр сәни,
Шөһрәтә дөвләтә, сатыбдыр сәни...
Дедиләр, дедиләр, мән инанмадым
Она, мәләкләр тәк, мән инанардым:..

Дедиләр ки, һәр күн һеј ағлајырсан,
О мәнли күнләри, хатырлајырсан...
Унут еј вәфасыз, мәни еј сәнәм,
О сәнли күнләрә, дөнән дејиләм...

Даниләм, мән сәни, унутмушам бил,
Бу гәлбим, бир даһа, севән дә дејил...
Сән тәк бир көзәли, севәрсә һәр кәс,
Һәр ики дүнјада, раһатлыг битмәз...

Лејла мәнимдир

Әјлә карваны, еј карван башы әјлә,
Кәчабәдә кедән гыз, јарымдыр мәним...
Лејламы мәндән алма, кәл инсаф елә,
Дилбәр гызын, чанымдыр-варымдыр мәним...

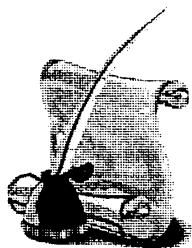
Бу ешги аләм билир, сән дә билирсән,
Бизә хејир-дуа, верән дә, сәнсән...
Русваи чаһан олма, еј карван башы,
Гајыт јолдан, унутма, досту-гардашы...

Лејла мәнимдир, кәл алма ону мәндән,
Бурда шәһид оллам, ондан дәнмәрәм мән...
Өлдүр мәни сән, ону алма әлимдән!...
Бу бир гисмәтдир, алмышам Илаһидән...

Әјлә карваны, еј карван башы, әјлә,
Әл чәк әмәлиндән, кетмә инсаф ејлә...
Гој бахым, о лалә үзә, бир дә бахым,
Онун мүбарәк әлини, бир дә сыхым...

Даниләм, бил ки, ешгдир бајрағым мәним,
Ешглә дөјүнүр һәр ан, бу гәлбим мәним.
Дилбәрсиз гој олмасын варлығым мәним...
Лејладыр, еј карван башы, тәбибим мәним...

БАЈАТЫЛАР

***

Мән ашигәм, лалә үзә,
Ширин шәкәр, дузлу сөзә,
Инан ај гыз, вурулмушам,
Илк бахышдан чејран кезә...

***

Мән ашигәм, инчи мөндән,
Дилбәр истәр инчи мөндән,
Көнүл истәр, сәһәр-ахшам,
Гучаглаја, инчә белдән...

***

Нижә мөндән күсүб, кетдин?!...
Додағыны бүзүб, кетдин,
Нә дүшүндүн, нә дә билдин,
Сән гәлбими, үзүб кетдин...

***

Күлөк кими әсиб кетдин,
Мәни тамам, үтүб кетдин,
Пөһрәләнән ешгимизи,
Бахышынла кәсиб кетдин...

***

Нижә мәни атыб кетдин?!...
Мәни јада сатыб кетдин?!...
Дахмамызда һәр нә варды,
Јығышдырыб, алыб кетдин...

***

Бир гуш кими учуб кетдин,
Нэдән бурдан көчүб кетдин?!...
Сэни көрүм дул галасан,
Мэни тәнһа, гојуб кетдин...

***

Нижэ мәнэ дөнүк чыхдын?!...
Ешгимизэ сөнүк чыхдын,
Көрүм сэни илан вурсун,
Ев-ешији сөкүб чыхдын...

***

Мэни дәрһал анан анам,
Һәр дәрдимэ, јанан анам,
Сөндөн узаг дүшмүшәм мән,
Сөзләримэ инан анам...

***

Сөз-сөһбөтин јадикардыр,
Вәсијјәтин јадымдадыр,
Гардаш көчдү, тәк галмышам,
Анам мәним, андымдадыр...

***

Јаман тәнһа галдым, анам,
Дөрд элиндән, јандым анам,
Күндә јүз јол, өлүрәм мән,
Төкчө сәнсэн, андым анам...

Дагдан ениб дүзә кәлдим,
Сәни деҗиб, сизә кәлдим,
Һа чалышдым, мән дост олум,
Ијнә олуб, кәзә кирдим...

***

Бағ-бағчаны кәзән мәнәм,
Һәр бир дәрдә дөзән мәнәм,
Чох бәлалар чәкмишәм мән,
Бу дәрдә дә дөзәрәм мән...

***

Уча дағын гары мәнәм,
Ағачларын бары мәнәм,
Ај гыз сәни севән варса,
Мәчнун тәкин, јарын мәнәм...

***

Кәзәлләрин кәзү, сәнсән,
Ашыгларын сөзү, сәнсән,
Сән тәк, кәзәл көрмәмишәм...
Севән гәлбин, сөзү, сәнсән...

***

Кәл јашајағ, күлә-күлә,
Фикир вермә, фитнә-фелә,
Тәкчә сәни, сеvirәм мән,
Салма мәни, дилдән-дилә...

***

Ај гыз даһа үзмә мәни,
Нә ахтар нә дә кәзмә мәни,
Сәни чохдан унутмушам,
Инсаф елә, безмә мәни...

***

От көк үстә битәр, әсли нә исә...
Сөјүд ағачында, бир ола билмәз,
Даш үстә битсә дә, инчә бәнөвшә
Вәфасыз дилбәрдән, јар ола билмәз...

Шаһ дағында гар олајдым,
Сән тәк гыза, јар олајдым,
Сәнә Лејли, дејәрдим мән,
Мәчнунун да, мән олајдым...

***

Кәл ағлама, ағлама сән,
Үрәјими дағлама сән,
Сәндән мәнә, кәлин олмаз,
Мәнә бел дә, бағлама сән...

***

Чаным гурбан мави көзә,
Ширин дилә бал тәк сөзә,
Ај гыз сәни чох сеvirәм,
Сәнсиз гәлбим, чәтин дөзә...

***

Чағыран да, һај да вермәз,
Гоншусуна, пај да вермәз,
Кимә лазым белә гоншу?
Һеч бир гоншу буна дөзмәз...

***

Исмәтинә гурбан олум,
Кәл, гаданы тәк мән алым,
Сәнә јаман көзүм дүшүб,
Сәнә гурбан, ширин чаным...

***

Кәл әлини вер әлимә,
Гурбан олум бал дилинә,
Бу шөһәрдә мин гыз көрсәм,
Дәјишмәрәм, бир телинә...

ШЕИРЛЭР

Көјчәјлыјам мән

Мәним мөһрибаным, еј мави көзлүм,
Сәнсиз еј севкилим, мән нечә дөзүм?!...
Сән јохсан, дарыһыр-дарыһмышам мән,
Ешгиндән һәр заман, кам алмышам мән...
Вәтәним Көјчәјдыр, Көјчәјлыјам мән,
Әһдимә, ешгимә вәфалыјам мән...

Сән еј ширин диллим, еј-күләр үзлүм,
Сән јад елдә, мән нечә дөзүм?!...
Сәнсән гибләкаһым, сәнсән мурадым,
Сәнинлә бир јердә, сәсләнир адым...
Вәтәним Көјчәјдыр, Көјчәјлыјам мән,
Әһдимә, ешгимә вәфалыјам мән...

Кәл-кәл еј дилбәрим верәк әл-әлә,
Чыхаг Шаһ дағына, енәк көј-көлә.
Бир чәннәт бағыдыр, мәним Көјчәјым,
Дилләрдә дастандыр Азәрбајчаным...
Вәтәним Көјчәјдыр, Көјчәјлыјам мән,
Әһдимә, ешгимә вәфалыјам мән...

Гонағы кәлән тәк кәсәр гојуну,
Верәр чөрәјини, сәрин сујуну.
Көкүндән вәтәним беләдир, белә,
Көрәрсән севкилим өзүн көзүнлә...
Вәтәним Көјчәјдыр, Көјчәјлыјам мән,
Әһдимә, ешгимә вәфалыјам мән...

*Исраил-Акко
1995-чи ил*

Јуху

Фикирләр хәјаллар далғасында мән,
Сулара гарышыр, далғаланырам...
Ләпәләр, топ кими һеј вурур мәни,
Мән бу ләпәләрлә, гучаглашырам...

Дәниз удур мәни боғулурам мән,
Гәзәбли далғалар ојнадыр мәни,
О мави көзлүм дә, елә бу анда,
Кәлиб тез јухудан, ојадыр мәни...

*Исраил-Акко
1996-чы ил*

Анамын сәси

Кечәли-күндүзлү, һәр саат, һәр ан,
Мүбарәк сәсини, ешидирәм мән.
Инан сөзләримә, ај анам инан,
Бу күндә сәнинлә фәхр едирәм мән.
Исти гучағына мөһтачам анам,
Јанан очағына мөһтачам анам...

Мәнә илһам верән доғма сәсиндир,
Исти нәфәсиндир ширин дилиндир.
Бу көрән көзләрим сәнсән, ај анам,
Ән үлвү сөзләрим сәнсән, ај анам...
Исти гучағына мөһтачам анам...
Јанан очағына мөһтачам анам...

Курһа курла јанарды очағын һәр ан,
Очагдан дүшмәзди галајлы газан.
Гызыл гијмәтинә сән ун тапардын,
"Кәлинлик" сачында јуха јапардын...
Исти гучағына мөһтачам анам...
Јанан очағына, мөһтачам анам...

Бәзән јандылардын тәзә тәндири,
Хәмир јапдын әлин һеј јана-јана,
Исти чәрәк илә, шору-пендири,
Нечә дә һәвәслә, јејәрдим анам...
Исти гучағына, мөһтачам анам...
Јанан очағына, мөһтачам анам...

Унутмаг олармы һеч о күнләри?!...
Ачылы-ширинли, өтән илләри...
Бу күн дә сәсиндир, дәрдимә дәрман,
Сағлам нәфәсиндир, мәни горујан...
Исти гучағына, мөһтачам анам...
Јанан очағына, мөһтачам анам...

Исраил-Акко
1995-чи ил

Бүлбүл

Асиманда сүзө-сүзө,
Көлиб чыхдын бизим дүзө.
Көлмијесән јаман көзө,
Чаным бүлбүл, көзүм бүлбүл,
Сәнә гурбан, өзүм бүлбүл...

Сән дә мән тәк јаралысан,
Сөјлө көрүм, сән һардансан?!...
Нәдән белә сарсылмысан?!...
Чаным бүлбүл, көзүм бүлбүл,
Сәнә гурбан, өзүм бүлбүл...

Сән учанда елдән-елә,
Салам сөјлө, мөндөн елә,
Бакыны кәз, уч Көјкөлә,
Чаным бүлбүл, көзүм бүлбүл,
Сәнә гурбан, өзүм бүлбүл...

Сорма мөндөн һаралысан,
Ширванлысан, Губалысан,
Демә, Данил, гочалмысан,
Чаным бүлбүл, көзүм бүлбүл,
Сәнә гурбан, өзүм бүлбүл...

*Исраил-Акко
1996-чы ил*

Унутмарам Азэрбајчаны

Гоншум вә достум Гәсәнә

Вәтән-вәтән дедим, вәтәнә кәлдим,
Диз чәкдүм торпаға, она баш әјдим,
Әлими галдырыб уча көјләрә,
Мин рәһмәт сәјләдим, өлән пирләрә...

Мошенин тurosун, алдым әлимә,
Өпдүм мәһәббәтлә, сыхдым кәксүмә...
Мүгәддәс торпағы, Ершолеими,
Хәјфда-Тирада көрдүм елими...

Портахал, шәфтәли, алма бағлары,
Бүрүјүб мешә тәк, бүтүн јоллары...
Бир чәннәт бағыдыр, санки Израил,
Танрыја бағлыдыр, санки Израил...

Бабам Овроһомун -нәнәм Саранын,
Кәздији јерләри, көзүмлә көрдүм,
Тутуб әлләриндән, никар јарымын,
Мејвәли бағлары, кәздим, өјүндүм...

Санма унутмушам, Азэрбајчаны,
Унутмаг олармы, доғма ананы?!...
Көјчајда доғулуб, бөјүмүшәм мән,
Бакыда үч ушаг, бөјүтмүшәм мән...

Кәлһакәл чағларым, о шән күнләрим,
Бакыда кечибдир, кәнчлик илләрим...
Һәр кәси һеч нәји унутмарам мән,
Анадан олдуғун, торпагдыр вәтән...

Аккој гонаг кәл, а достум һәсэн,
Мүгәддәс торпағы, тәзә нүмазы,
Нағыллар дүнјасың, көзүңлә көр сән,
Кәләндә унутма чалдығын сазы...

1. Моше - Муса Пејғәмбәр
2. Туро - Мүгәддәс китаб - Гуран
3. Ершолеим - Гүдс шәһәри
4. Оброһом - Ибраһим Хәлил пејғәмбәр
5. Сара - Ибраһим Хәлил пејғәмбәрин арвады
6. Акко - Израил шәһәрләринин биринин ады
7. Нүмаз - Көјчәјлы, Телман Исмаиловун тикдирдији
Мәсчид - Ибадәткаһ

Израил-Акко
1996-чы ил

Ад күнү

Бу күн ад күнүдүр, шадлыг-күнүдүр,
Ана фэрәһләнир, ата-өјүнүр.
Әмиләр, дајылар, јығышыб кәлиб,
Сөз-сөһбәт, күј-кәләк, көјө јүксәлир...

Лиорун-Сагинин ики гөнчөнин,
Гызылкүл әтирли, ики чичөјин,
Икидир, јашлары; а достлар билин,
Сиз, еј әзизләрим, данышын-күлүн...

Нәнәләр севинир, көрпәләр күлүр,
Бахыб әкизләрә, ата өјүнүр...
Һәр евдә ешиқдә, тој-бајрам олсун,
Нәвәләр бөјүсүн, тојлар чохалсын...

Еј, Данил бабасы, күн о күн олсун,
Нәвәләр тојуну, көрәсән сән дә...
Гој бүтүн өлкәләр, сүлһә гошулсун,
Сүлһүн чәләнкини һәрәсән сән дә...

Бу мәним арзум, үрәк сөзүмдүр,
Мәним нәвәләрим, көрән көзүмдүр...
Фираван јашасын, бүтүн нәвәләр,
Мүһарибә нәдир, гој билмәсинләр...

Арзум о күнләри, көрмәқдир мәним,
Һәр тојда шәнликдә, шеир сөјләјим.
Бүтүн нәвәләри, алгышлајырам,
Тој-дүјүн көрәндә, чаванлашырам...

Исраил-Акко
1996-чы ил

Мүәллимләримә

Унудулмаз мүәллимләримә итһаф едирәм

**Алимләр, мүһәндисләр, һәм вәкилләр,
Гәһраманлар-лоғманлар вә һәкимләр,
Мүәллимин, әмәји илә учалыб...**

Сиз мәним, севимли мүәллимләрим,
Сизи унутмарам, нә гәдәр сағам,
Ушағлыг илләри, ачы күнләри
Инанын гутармаз, нә гәдәр јазсам...

Көјчај, Әрәбчәбир, о кичик мәктәб,
Једди ил орада охумушам мән...
Мәктәбә севки, мүәллимә һөрмәт,
Бу күн дә, о күнләр, дүшмүр дилимдән...

Мүһарибә, ачлыг, сојуг гыш күнү,
Гәлбимдә көк салыб, о ачы күнләр,
Әкәр тапсајдын сән, арпа унуну,
О да сајыларды, бөјүк бир һүнәр...

Белә ағыр, чәтин, мүшкүл заманда,
Нә гәдәр, нә гәдәр севәрдим сизи,
Абдулбағыр, Сәкинә, Пәри ханым да,
Доғма баласы тәк, севәрди бизи...

Он, үстә кәл беши, кәләнә кими,
Ту үстәкәл, ту ну, биләнә кими,
Јүз дәфә силәрдим; мелли әлими,
Ахыр ки, тапардым, ишин һәллини...

Сиз мөним, сөвимли мүйллимлөрим,
Сизи унутмарам, нө гөдөр сағам,
Ушағлыг иллөри, ачы күнлөри,
Инанын, гутармаз, нө гөдөр сағам...

Исраил-Акко
1996

Мөһөббөт

Аловлу бир гөлблө сөвөрсө үрөк,
Мөһөббөт гәйнайыб, дашарса сүд төк,
Мин-мин әскәр кәлсә, әлиндө түфәнк,
Мөһөббөт үлвүсә, галиб көлөчөк...

Үлви мөһөббөтлө сөвирәм сәни,
Мән сәнә вермишәм, бу саф гөлбими...
Сән сән хиласкарым, сән сән үмүдүм,
Сәнсиз гој олмасын, мөним бир күнүм...

Һал өһли олмасан, ешгө жанмасан,
Мөчнун төк, дағларда, дашда јатмасан,
Ешгдән хөбәрсизләр, ешги анармы?!...
Һәр сөвән ашигдән, Көрәм олармы?!...

Сәнин Мөчнунун, Көрәмин мәнәм, мән,
Сөвимли дилбәрим, еј-мөлөк, сәнсән...
Сәнсән гилләкаһым, сәнсән баһарым,
Мәни јашадан да, сәнсән еј јарым...

Даниләм, ешгиндир мәни горујан,
Мөһөббөт үстүндө јараныб чаһан,
Мән сәни сөвирәм, еј мөлөк, һәр ан,
Гөлбимин һакими, сәнсән һәр заман...

Исраил-Акко
1996

Севкилимә

Арзуларым керчәкләшди
Сән јаныма кәләндә.
Гәлбим чошур, көзүм күлүр,
Һәр мән сәни көрәндә...
Севән гәлбим чаванлашыр,
Сән үзүмә күләндә.
Кәл еј дилбәр - кәл еј дилбәр,
Көзләјирәм ај гыз сәни,
Севирәм, чох сеvirәм,
Сәнин мави көзләрини...

Исраил акко
1996

Билмәлијәм

Заман-заман ахтармышам,
Арзуларла јашамышам.
Керчәкләшди арзуларым,
Чичәк ачды, хәјалларым...
Иранлысан - билмәлијәм,
Ширванлысан - билмәлијәм...

Дедим ај гыз, сөјлә кимсән?!...
Гызылкүл тәк әтирлисән.
Сән ајмысан, күнәшмисән?!...
Көјдән кәлән, мәләкмисән?!...
Иранлысан - билмәлијәм,
Ширванлысан - билмәлијәм...

Гыз:

- Ала көзүм пијаләдир,
Јанагларым төр лаләдир.
Мәним адым Минајәдир,
Сојадымса, Пәрванәдир...
Иранлыјам - билмәлисәм,
Ширванлыјам - билмәлисән...

Оғлан:

- Сөзләримдән, кәл инчимә,
Од салмысан, сән ичимә.
Әлини вер, сән әлимә,
Гурбан олум, бал дилинә...
Иранлысан - билмәлијәм,
Ширванлысан - билмәлијәм...

Гыз:

- Ала көзүм пијаләдир,
Јанагларым төр лаләдир.
Мәним адым Минајәдир,
Сојадымса, Пәрванәдир...
Иранлыјам - билмәлисәм,
Ширванлыјам - билмәлисән...

Оғлан:

- Кәл, анамын, ол кәлини,
Сындырма сән, мән Данили,
Ач үзүндән, ат пәрдәни,
Кәл јахына көрүм сәни,
Иранлысан - билмәлијәм,
Ширванлысан - билмәлијәм...

Исраилт-Акко
1996

Еј сәнәм

Парчала гэлбими, истәр чап мәни,
Истәр унут мәни, истәр ат мәни,
Јенә дә дејерәм, сәни сеvirәм,
Сәндән башгасына көнүл вермәрәм...

Сәнин варлығындыр мәни јашадан,
Мән сәни сеvirәм, еј сәнәм һәр ан...
Сәнсиз гој олмасын, бир аным мәним
Сәнсиз хэзан олар, баһарым мәним.

Севкидир инсана, гол-ганад верән,
Хошбәхтдир о кәс ки, сеvirәм дејән.
Севкисиз һәјатын, мәнасы вармы?!...
Севкисиз бир үрәк, һеч јашајармы?!...

Гэлбим вәчдә кәлир, сәнин сәсиндән,
Ајрыла билмирәм, хош нәфәсиндән...
Сәнә күнәшми дејим, ајмы дејим мән,
Мәһәббәт төкүлүр, бал төк дилиндән...

Даниләм, дүз сөзүм, дүз илгарым вар,
Сәнин тәк еј сәнәм, көзәл јарым вар...
Дүнјанын хошбәхти, мәнәм дүнјада,
Өлсәм дә, ешгими, вермәрәм јада...

Исраил-Акко 1997

Унутмарам

Сән еј Танрым еј Аллаһым,
Нијә ону јада салдын?!...
Јерә-көјә сығмыр аһым,
Мәни јанар ода салдын...

Тәк галмышам бу дүнјада,
Мәнә зүлүм верир о да...
Нә архам вар, нә дајағым,
Виран галды, бағча-бағым...

Ајлар-илләр өтүб кедир,
Сөз-сөһбәтин, дилимдәдир.
Баш-ағарыб, өмүр-кечир,
Гардаш, адын дилимдәдир...

Һәр нә олду, мәнә олду,
Аллаһ мәни јетим гојду...
Кимдир мәни, саја-салан?!...
Тәк сән идин, мәни-анан...

Данил даһа дөзә билмир,
Хәстә дүшүб, кәзә билмир.
Јетмиши дә өтүб јашым,
Һеч гурумур, бу көз јашым...

Гурбан вериб мән чанымы,
Гардаш сизи, ахтарырам,
Мән нә сәни, нә анамы,
Унутмарам-унутмарам...

Исраил-Акко

1997

Бир Никарым вар

Көзәлләр-көзәли севимли јарым,
Сәнсиз гој олмасын, јазым-баһарым.
Гәлбимин баһары, сәнсэн, еј мәләк,
Ајырма сән бизи, фәләк - еј фәләк...

Онун саф ешгидир мәни јашадан,
Мән ону севирәм, һәр заман һәр ан.
Күнәш тәк тәмиздир, сафдыр бу инсан,
Онсуз гој олмасын, бу дөвран бу чан...

О вуран үрәјим, көрән көзүмдүр,
Һәр јердә, һәр заман, мәним өзүмдүр.
Ондан башгасына, көнүл вермәрәм,
О чатма гашлыны, гәлбән севирәм...

Достлар, ешг одуна, јанан мәнәм мән,
Мән нә Кәрәмәм, нә Мәчнунам мән.
Көчүм јол үстәдир, көрүр ихтијар,
Адымла фәхр едән, бир никарым вар...

Исраил-Акко
1996

Мәчнунун мәнәм мән

Зәһәрдән дә ачыдыр,
Сәнсиз өтән һәр күнүм,
Гәм кәдәрә бүрүнүб,
Һәм кечәм, һәм күндүзүм...

Мән, о нурлу үзүндән,
Мөһәббәтлә өпүрәм,
О, күлән көзләриндә,
Хиласымы көрүрәм...

Вуран гәлбим сәниндир,
Сәнсән, варлығым мәним,
Сәнин о саф гәлбиндир,
Һәр ан, дајағым мәним...

Сәнсиз гој олмасын,
Нә бағым баһарым мәним,
Кәл-кәл, севиндир мәни,
Еј-көзәл, јарым мәним...

Мән, кечәли күндүзлү,
Ахтарарам арарам.
Һарда олсан да инан,
Сәни, сәни тапарам...

Сәнсән пәнаһым мәним,
Сәнсиз бир ан дөзмәрәм,
Вәфалы јарым, сәнсән,
Мәчнунун да, мәнәм, мән...

Исраил-Акко

1996

Талејим мәним

Достум Әшрәфә итһаф едирәм

Гәлбимдән јенә дә гара ган ахыр,
Гәм-гүссә ичими, јандырыб-јахыр...
Де, а залым гызы, нејләмишәм мән,
һәр өтән күнүмү, зәһәрләјирсән...

Кечә дә, күндүз дә, һеј дејинирсән,
Нә Аллаһдан горхур, нә чәкинирсән...
Сән, мәни гатил тәк, чәкирсән дара,
Вурурсан гәлбимә, күндә мин јара...

Еј ифритә үзлү, еј гара илан,
Илк күндән сән мәним, чәлладым олдун,
Јаныб күл олсам да, сүбһә тәк инан,
Сән, мәним дәрдимә, дәрман олмадын...

Еј бичарә достум, ағлама- зар-зар,
Тәссүф ки, үзүнә, күлмәди рүзкар...
Дөзмүсән-дөз јенә, гурбанын олум,
Јенә пәнаһымыз, Аллаһдыр оғлум...

Исраил-Акко 1997

Ачы хәбәр

*Гардашым Илјасын әзиз
хатирәсинә итһаф едирәм*

Сәксән икинчи илин, мартын бешиңдә,
Дәһшәтли хәбәрдән, сарсылдым јаман,
Бу ачы хәбәри, мән ешидәндә,
Дилимдә сөз дөндү, дамарымда ган...

Дедиләр: - һардасан, а башы дашлы?!...
Мүгәддәс гардашын, о шаһлар-шаһы,
Үрәји гәфләтән сөндү-дедиләр,
Шаһ дағы, дүзәнә дөндү дедиләр...

Булутлар тоггушду, илдырым чахды,
Көз јашым, лејсан тәк, үстүмә ахды...
О, архам-дајағым, о, гибләкаһым,
Мәни атыб кетди, нәди күнаһым?!...

Дүнјадан дојмадан, дүнјадан көчән,
Һәр сөзү-сөһбәти, мин дәфә өлчән,
О, көврәк үрәкли, о, әзиз инсан,
Әлли ики јашда, көчдү дүнјадан...

Һеч тәнһа, гојармы, гардаш-гардашы,
Ахмасын нејләсин, көзүмүн јашы?!...
А гардаш! - Бу дәрдә, мән нечә дөзүм?!...
Сән јатан торпаға, гурбанам өзүм...

Һардасан

Ешгимдән "од тутуб", "еј јанан" кезәл,
Мәни севән кезәл, "анлајан" кезәл.
Сөјлө сән һардасан, кимин јарысан?!...
Кимин синәсиндә хумарланмысан?!...

Гәлбими бүс-бүтүн вермишдим сәнә
Өз үрәк сөзүмү, демишдим сәнә,
Сәни һәјатым тәк, севирдим инан,
О, мави кезләри, өпәрдим һәр ан...

Бу күн рәгибимлә көрүшәндә сән,
Узагдан ешитдим сахта сәсини,
Гајнајан сүд тәкин, ашыб-дашырдым,
Санки сән, мәнимлә видалашырдын...

Мән сәни севирдим, севирдим бәли,
Ешгиндән олмушдум, Мәчнун тәк дөли...
Вәфасыз дилбәри, севирдим демәк,
Чәтиндир буну мән, көзүмлә көрмәк...

Еј Данил, кәл әл чәк, гәмдән, гүссәдән,
Бу күллү бағчадан, тәр күлү дәр, сән...
Саралмыш бир күлдән, күл ола билмәз,
Бу гәлбим, о, јара, гул ола билмәз...

Исраил-Акко
1998

*Шаир, һөкүмдарын һузурундасан,
Буну сизсиз белә дүшүнүрәм мән.
Бәс баш әјмәдин сән, әјмәдин бәли,
Әјилмәз вичданын бәјүк һејкәли*

С.Вургун

Баш әјмәдим

Гәлбимдә нә ғыш вар, нә дә ки, баһар,
Дәниз саһилиндә тутмушам гәрар.
Өтән күнләрими дүшүндүкчә мән,
Мин-мин сөз далғасы, кечир гәлбимдән...

Көјчајда доғулдум, Бақыда галдым,
Хәзәрин өнүндә, мән јува гурдум.
О, кәнчлик илләрим, әзабла кечди,
Еһтијач, зәли тәк, ганымы ичди...

Мән нәләр көрмәдим, мән бу дүнјада,
Чағырдым Аллаһы, кәлсин имдада...
Һеч кимә, һеч заман мән баш әјмәдим,
"Әјилмәз вичданын һејкәли" - дедим...

Бәзән нефтчи олдым, бәзән дә рәнксаз,
Габарлы әлимлә, газандым аз-аз.
Нә доста, гардаша, мән баш әјмәдим,
Бир кәсин өнүндә, мән әјилмәдим...

Зәһмәтлә өмрүнү, сән кәл вур баша,
Киши ол, әл ачма, доста-гардаша.
Бир тикә чөрәжә, олсан да мөһтач,
Әжилмә, башына гојсалар да тач...

Мән, бабам Вагифдән алмышам дәрси,
Истәмәм күлдүрәм, мәнә һеч кәси...
Вагиф баш әјсәјди, Гачара әкәр,
О, чәллад, шаирә, зәрдән ев тикәр!...

Јашајар мин-мин ил, белә шаирләр,
Бабам тәк, бир кәсә, баш әјмәјәнләр...
Јалтаг адамлардан шаир олармы?!...
Јалтаглыг шаирә һеч јарашармы?!...

Исраил-Акко

1998

Бакы - чан Бакы

*Вагифин өзиз өө унудулмаз
хатирәсинө итһаф едирәм*

Сәккиз ноҗабр гырх алтынчы ил,
Бир огул догулду, нәнә евиндә...
Евә күнәш долду, санки елә бил,
Севинч әршә галхды, һәмән о дәмдә.
Сачыны бәзәди шаһларын тачы,
Бир огул кәтирдин, бачы, чан-бачы...

Шаһлара-бәйләрә, башын әймәјән,
Вәтәни-халгыны, Аллаһ төк севән,
Шири-сәнәти, көкүндән билән,
Вагифин¹ адыны, мән гојдум һәмән,
Башыны бәзәди шаһларын тачы,
Вагифи кәтирдин, бачы, чан-бачы...

Бир бојлу-бухунлу, гартал бахышлы,
Пејғәмбәр камаллы Јусиф чамаллы,
Дәјишди әһвалы позулду һалы,
Гоһумдан-гардашдан дүшдү аралы,
Гәфләтән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Һәм тојда, һәм јасда јерини билән,
Јериндә данышан, јериндә күлән,
Ананы-бачыны, гәлби төк севән,
Бөјүјүн-кичијин јерини билән,
Гәфләтән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Һәр мәни көрәндә гуш тәк учарды,
Дајы, дејә-дејә гучаглајарды,
Севинчдән көзләри һеј јашарарды,
Гоһуму-гошуну хәбәр аларды,
Гәфләрән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Намусу-гејрәти мүгәддәс сајан,
Атаны-ананы, севән-анлајан,
Аға тәк бир оғлу, тәнһа гојармы?!...
Еј Вагиф, бу сәнә, һеч јарашармы?!...
Гәфләрән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Севимли оғлунун тојун көрмәдин,
О шанлы мәчлисдә, дејиб-күлмәдин,
Еј Вагиф, бу сәнә һеч јарашармы?!...
Сөјлө, дајын сәнлә, һеч барышармы?!...
Гәфләрән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Гүдрәтли бир оғлу, сәнә бәхш едән,
Сәни гәлбән севән, сәнә чан дејән,
Исмәтли гадыны², ағлар гојармы?!...
Еј Вагиф, бу сәнә һеч јарашармы?!...
Гәфләрән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Ағалы күнләрин, өзүндә галды,
Көзәл арзуларын, сөзүндә галды,
Сәнин сон сөзләрин, јазымда галды,
Бу дүнја сәни дә чох тез апарды.
Гәфләрән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Гој билсин бу дүнја, гој билсин чаһан,
Илјасым Вагифим, һеј, заман-заман,
Гәлбимдә јашајыр, јашајар һәр ан,
Вагиф дејә-дејә аглајыр анан.
Гәфләтән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Заман-заман олмаз, заман олмаса,
Кими галдырмаса, кими јыхмаса,
Јазылмыш фәрманы, позмаг олармы?!...
Аллаһдан башга, Аллаһда вармы?!...
Гәфләтән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

Даниләм, еј Вагиф, ағарыб башым,
Дәрдими билмирәм, кимә данышым?!...
Дајағым сәни идин, бир дә гардашым,
Гурумаз һеч заман мәним көз јашым.
Гәфләтән јох олду, башынын тачы,
Вагифи итирдин, бачы, чан-бачы...

**1. Вагифин адыны: - Вагиф Азәрајчанын көркәмли шаири
иди...**

2. Исмәтли гадыны: - Вагифин һәјат јолдашы

**3. Сәнин сон сөзләрин: - Вагиф, һәјат јолдашы Назилә
ханымла, Израилә гонаг кәлмишди. Биз онлары јола
саларкән Вагиф гонагпәрвәрлијумизә көрә өз
тәшәккүрлүјуну билдирди вә деди: - Дајы, инди дә сиз бизә
гонаг кәлин. Бакыны көрсән танымазсан. Бакы, даһа да
көзәлләшиб. О, хејли Бакыны тәрифләди...**

**Дедим: - Вагиф сағлыг олса мүтләг кәләрик. Биз
гучаглашыб өнүшдүк вә ајрылдыг... Онун көзләри
долмушду... Бу, мәним Вагифлә сон көрүшүм олду...**

**Исраил-Акко
27-03-2001-чи ил**

Баһарым мәним

Дүнјаја кәлмишәм, сојуг гыш күнү,
Гар-човгун бүрүмүш, јерин үзүнү.
Көјләр шаһлыг едир, јох олур хүнәр,
Мән, нөләр көрмәдим, а достлар нөләр,
Гисмәтим гәм олду, бир дә ки, кәдәр...

Дојмадым-дојмадым мән бу дүнјадан,
Бәлкә пешман олуб, мәни јарадан?!...
Атамын үзүнү унутмушам мән,
Илјасдан¹, һәр заман, пај унмушам мән.
Ону да, Аллаһым алды әлимдән...

Анам меһрибаным, илһамым мәним,
Дәрдимә дәрманым, пәнаһым мәним,
Дәјишди дүнјасын, баһарым мәним,
Ону да чох көрдү, јарадан мәнә
Вурурлар зәрбәни, архадан мәнә...

Анамлы күнләри, дүшүнүрәм мән,
Меһрибан гардашым, дүшмүр дилимдән...
Ајларым-илләрим, өмүр-өүрдән...
Артыг гочалмышам, ағарыб башым,
Јенә гәлбимдәдир, ана-гардашым...

Исраил-Акко
1996

Анам

Еј асиман кими кениш үрәкли,
 Еј ајым, улдузум, күнәшим анам...
 Јохлуғун јаманча көврәлдиб мәни,
 Еј одум, аловум, атәшим анам...

Көзүм сәни кәзир, һәр заман, һәр ан,
 Мәним ханым анам, меһрибан анам.
 Аналар-анасы, вәфалы анам,
 Гәлбимин ајнасы, сәфалы анам...

Шаһзадә оғлунун, өлүм хәбәри,
 Јаманча ағрытды, сарсытды сәни,
 Чалды үрәјини, дәрди-кәдәри,
 Кечә дә, күндүз дә ағлатды сәни...

Гамәти палыд тәк, вүгарлы анам,
 Әјилди-әриди, о мума дөндү,
 һеч көзләнилмәдән, мајын сон күнү,
 Күнәш тәк јанды да, сонра да сөндү...

Көзүм сәни кәзир, һәр заман, һәр ан,
 Мәним ханым анам, меһрибан анам,
 Аналар-анасы, вәфалы анам,
 Гәлбимин ајнасы, сәфалы анам...

Исраил-Акко
 1996

Мән ағларам

Мави дәннз саһилдәјәм,
Биз бу јердә көрүшәрдик.
Јадын­дамы еј севкилим,
Саһил боју кәзишәрдик?!...

Инандын сәң о әчјара,
Көчүб кетдин билмәм һара,
Сән еј мәним гибләкаһым,
Сөјлә нәдир, де күнаһым?!...

Јенә һәмнн саһилдәјәм,
"Кизли көрүш јериндәјәм"
Сәнли күнләр јада дүшүр,
О, анлары дүшүнүрәм...

Чох дәһшәтдир бу ајрылыг,
Гәлбим буна дөзә билмир,
Һәр ан сәни дүшүнүрәм,
Данил, сән­сиз дөзә билмир...

Исраил-Акко
1996

Көҗајым мәним

Унуда билмирәм - билмирәм сәни
Унутмаг олармы, доҗма вәтәни?!...
Сеvirәм чаным тәк, еј вәтән сәни,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Чанлара дәрмандыр, күлејшә нарын,
Учалыр көјләрә, хан чинарларын,
Ахыр курһа-курла, сәрин суларын,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Шаирләр јурдусан, еј әзиз вәтән,
Һүснүнә һејрандыр, һәр јолдан өтән,
Гәлбимин өзәји - сөзү дә сән-сән,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Кимләрсә бәјәнмир, хош авазымы,
Тәк устам бәјәнсин, мәним јазымы,
Сеvirәм устадым, Хәлил Рзаны,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Ашыглар чалырлар, симли сазыны,
Сеvirәм еј вәтән, сәнин јазыны,
Де, кимләр танымыр, Рәсул Рзаны?!...
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Диллөрдә дастандыр быгырын нары,
Артар күндөн-күнә халгымын вары,
Халгымыз чох сефир бизим Анарыз,
Көзәлләр-көзәли, Көјчајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Нә вара-дөвләтә, олмадым саһиб,
Ешгә вәфалыјам, сөзүмә садиг,
Ән јахын достумдур, Фәтәли Саһиб⁴...
Көзәлләр-көзәли, Көјчајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Ибраһим Көјчајлы јерлимдир мәним,
Шаирә гардашдыр, мәним ләгәбим,
Көјчаја вурғундур, бу шаир гәлбим,
Көзәлләр-көзәли, Көјчајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Исраил-Акко
1996

1. Устадым шаир Хәлил Рза 1963-чү илдә В.И.Ленин адына Педагожи Институтун дил-әдәбијјат факултәсинин гијаби шөбәсиндә, мәнә әдәбијјатдан дәрс дејиб.

2. Рәсул Рза - Шаир

3. Анар - јазычы

4. Фәтәли Саһиб - шаир

5. Ибраһим Көјчајлы - шаир

*Саһилә пәләнк тәк, чуман ләпәләр,
Саһилдән гузу тәк, гајыдыр кери...*

Б.Ваһабзаде

Дәниз вә мән

Һәр күн көрүшүнә кәлирәм дәниз,
Јаман дарыхырам, сәнсизләшәндә...
Бахырам һүснүнә, көзәлсән шәксиз,
Ујурам, гојнунда, сакитләшәндә...

Јаралы пәләнк тәк, нә чошмусан сән?!...
Ләпәләр, саһили сөкүб-дағыдыр.
Күләк чанавар тәк, улајыр һәрдән,
Бу күн һәр далған да, санки бир дағдыр...

Фыртына-гасырға, долуб дәнизә,
Дәниз, чан-чан дејир, өлүм арајыр,
Балыгчы саһилдә һеј көзә-көзә,
Бош торбаја бахыб, башын булајыр...

Саһилә бахырам, саһил бошалыб,
Әријиб јох олуб, инсан далғасы...
Нәдәнсә, гәлбимә гәм-гүссә долуб,
Мәни мәјус едиб, дәниз һавасы...

Фыртына-гасырға, долуб дәнизә,
Дәниз, чан-чан дејир, өлүм арајыр,
Балыгчы саһилдә һеј көзә-көзә,
Бош торбаја бахыб, башын булајыр...

Исраил-Акко

2000

Сәнин олсун

Кәл-кәл еј дилбәрим, верәк баш-баша,
Бу ајлы кечәдә, кәл кәзәк гоша...
Белә бир кечәдә, кәзмәмәк олмаз,
Сәнсиз гој олмасын, нә баһар, нә јаз...

Нә дәвләт, нә шәһрәт, мән истәмирәм,
Дил билән, сөз ганан, бир јар истәрәм...
Севдијим о дилбәр, сәнсән еј никар,
Бу гәлбим сәинидир, сәиндир еј јар...

Бу ајлы кечәдә, улдуза бах сән,
Дәрдијим бу күлү, синәнә тах сән,
Ала көзләринә вурулмушам мән,
О, бал тәк сөзләрин һәсрәтиндәјәм...

Дүнјанын хошбәхти, бизик дүнјада,
Мәһәббәт шәрбәтин биз дада-дада
Бу ајлы кечәмиз күндүзә дөндү,
Ешгимиз, сабаһын тәмәлин һөрдү...

Еј күлүм, чичәјим, арзум, диләјим,
Данили анлајан, тәкчә сән олдун...
һүснүнә һејрандыр, шаир үрәјим,
О да, еј никарым, гој сәнин олсун...

*Исраил-Акко
2000-чи ил*

О, мәнимдир

Кимләр кирди арамыза,
Човгун дүшдү, бағымыза,
Ким нә деди, сән инандын,
Дүз илгара, инанмадын...

Ара вуран о алчаглар,
Үздән ираг, о "гочаглар"
Зәһәр гатды ашымыза,
Нәләр кәлди башымыза?!...

Һәр јетәнә инанма сән,
Сөз-сөһбәтә алданма сән,
Бир гәлбим вар, о сәниндир,
Сәнин гәлбин, о мәнимдир.

Мәни дујуб, анлајан сән,
Һәр дәрдимә, јанан да сән,,
Сәнә гурбан оларам мән,
Ешг одуна, јанырам мән...

*Исраил-Акко
2000-чи ил*

Әлләрими сыхмадын

Көзүм галыб, бу жолларда,
Мән жарымы көзләјирәм...
Һеј төкүлүр, јаған гар да,
Һәја чандан үзүлүрәм...

Жол көзләмәм, чох ағырдыр,,
Төнһалыгдан дарыхмышам...
Мәним жарым вәфалыдыр,
Вәфасына инанмышам...

Вәфасына инандығым,
Чәфасына һеј јандығым,
Нижә кәлиб чыхмадын сән?!...
Әлләрими сыхмадын сән?!...

Мави көзлүм, де һардасан?!...
Ширин сөзлүм, де һардасан?!...
Кәл севиним, күлүм бары,
Еј, Данилин, көзәл јары...

Вәфасына инандығым,
Чәфасына һеј јандығым,
Нижә кәлиб чыхмадын сән?!...
Әлләрими сыхмадын сән?!...

*Исраил-Акко
2000-чи ил*

Унут ону

Һәр ан дежиб күлән көнүл,
Бүлбүл кими өтөн көнүл,
Тар каманы, севән көнүл,
Нәдән белә лал олмусан?!...
Һејва кими саралмысан...

Сәнә дедим, алданма сән,
Сәнә дедим, инанма сән,
Сәнә дедим, утанма сән,
Сөзләримә һај вермәдин,
Бирчә дәфә, һә, демәдин...

Һеј башына доландығын,
Чалдығына ојнадығын,
Авазына инандығын,
Һечдән сәни, атыб кетди,
Күнәш кими, батыб кетди...

Һечә дөндү әзијјәтин,
Саја кәлмәз, о зилләтин,
Учузлашды, мәһәббәтин,
О, көзәли, мөләк сандын,
О, нә деди, сән инандын...

Сәнә дедим, алданма сән,
Сәнә дедим, инанма сән,
Сәнә дедим, утанма сән,
Сөзләримә һај вермәдин,
Бирчә дәфә, һә, демәдин...

*Исраил-Акко
2000-чи ил*

Ихтијар биләр

Достум Әһмәд муәллимә итһаф едирәм

Бу сирли дүнјанын мәнкәнәсиндә,
Чох ағыр кечир, күнләрим Аллах!...
Һа чалышырам, ағ күнә чыхым,
Даһа да гаралыр, илләрим Аллах!...

Нә гәдәр ох атдым, дашлара дәјди,
Һа гачдым арзума чата билмәдим,
Ахан кур чајлар да, гар тәк әриди,
Дәррдән сүбһә кими, јата билмәдим...

Јазылан һәр фәрман, ганундур-ганун,
Гүдрәтин бөјүкдүр, азаддыр Аллах!...
Дүнән ки, түлкүләр-пәләнк олублар,
Бу да, бир ганундур-јазыдыр Аллах!...

Билирәм, күнләрин гарадыр а дост,
Һәр олан кечәнин, бир күндүзү вар,
Дедијин пәләнкләр довшан олублар,
Нә өзләри галыб, нә дә сөзү вар...

Үзмәсин гәлбини, гара фикирләр,
Сәин дә үзүнә, ачылар сәһәр,
Әкдијин ағачлар бир күн бар верәр,
Буну фәрман верән, Ихтијар биләр...

Јазылан һәр фәрман, ганундур-ганун,
Гүдрәтин бөјүкдүр, азаддыр Аллах!...
Дүнән ки, түлкүләр-пәләнк олублар,
Бу да, бир ганундур, јазыдыр Аллах!...

1.Ихтијар - Аллах
Исраил-Акко 2000-чи ил

*Бир елми өјрәнмәк истәдикдә сән,
Чалыш ки, һәр шеји камил биләсән.
Камил бир паланчы, олса да инсан,
Јахшыды, јарымчыг папагчылыгдан...*

Низами Кәнчәви

Ојнамаға нә вар ки...

Шаир достум, ал гәләми әлинә,
Кәл букүн ки "шаирләрдән" јазаг биз.
Һеј јазырлар, һәр нә кәлди дилинә,
Шеир-сәнәт, талан олур, бағбансыз,
Бала түлкү, саја салмыр пәләнки,
Утанмасаң, ојнамаға нә вар ки...

"Шеирләрин" нә "дузу вар, нә јағы",
Башдан-баша, бајағыдыр-бајағы,
Көрүм сынсын, јалтагларын бармағы,
Һеч кәлмәсин, нә сәси, нә сорағы,
Хоруз кими, банламаға нә вар ки,
Утанмасаң, ојнамаға нә вар ки...

Даһи Вурғун - Сабир бабам галајды,
Кәлиб бурда, бу торпагда олајды,
Бу "шаирләр", баш көтүрүб гачарды,
"Шеирләри", сандыгларда галарды,
Инди китаб бурахмаға нә вар ки,
Утанмасаң, ојнамаға нә вар ки...

Данил, чох да мәнәм-мәнәм демә сән,
Бәмдән-зилә, зилдән-бәмә енмә сән,
"Чаһилләрин" - бу күн оғлан вахтыдыр,
"Көрпәләрин", илан боған вахтыдыр.
Гој јесинләр, гырговлу-кәклији,
Утанмасан, ојнамаға нә вар ки...

*Исраил-Акко
2003-чү ил*

Ахтарма мәни

Бу күн үрәјими ачдым мән сәнә,
Дедим, мәнәббәтин күч верир мәнә,
Гәлбими-гәлбинә бағла кәлсәнә,
Арабир "һә" дедин, арабирсә "јох",
Мәним ешгим илә чох ојнадын, чох...

Сәни чаным кими, севән мән идим,
Көрпә ушаг кими, јаман шән идим,
О, бал додағындан бүсә истәдим,
Арабир "өп" дедин, арабирсә "јох",
Мәним ешгим илә чох ојнадын, чох...

Јашадын гәлбимдә арзулар кими,
Шириңдин сән мәнә, илк нүбар кими,
Гышын оғлан чағы, јаған гар кими,
Үшүтдүн гәлбими, дедин севмәм јох,
Мәним ешгим илә чох ојнадын, чох...

Данилэм, чэфаны чэкдим о ки вар,
Көрмәдим сәфаны, көрмәдим еј жар,
Бир даһа кәл мәни нә кәз, нә ахтар,
Јохам вәфасызла, мән, һәр заман јох,
Мәним ешгим илә чох ојнадын, чох...

Исраил-Акко
2001-чи ил

Үрәјимлә сәһбәт

Еј үрәјим, бир дост кими, ешит, анла мәни,
Јохса мин алим, лоғман кәлә, анламаз сәни...

Ашигсән кезәлләрин, ишвәсинә назына,
Сәни мәфтун едән, авазына, һәм сазына...

Одур ки, аловланыб, ешг одуна јанырсан,
Сән мәни дә, өзүн тәк, јанар ода атырсан...

Инанма кезәлләрин, ширин-шәкәр сөзүнә,
Шејтаны јолдан едән, фитнәсинә, кезүнә...

Еј үрәк, кәл өзүнү дағдан-даға, атма сән,
Очағыны сөндүрүб, сәһраларда јатма сән...

Дост-таныша әјилмә, уча тут сән башыны,
Өзүн өз әлинлә кәл, зәһәрләмә ашыны...

Еј үрәк, дүшүн сөзләрим, һәр саат, һәр ан,
Јохса, Данили, шам тәк, јана-јана гојарсан...

Исраил-Акко
1999

А жалтаг

Гој сынсын бармағын, сәнин а жалтаг,
Дағылсын ојлағын, сәнин а жалтаг,
Күлмәсин додағын, сәнин а жалтаг,
Көјләрә галхмасын, бајрағын сәнин,
Кәлмәсин, һеч заман, сорағын сәнин...

Көбәләк тәк чыхыр, артырсан һәр ан,
Өзүнү чох учуз, сатырсан јаман,
Өзкә көлкәсиндән, сән һәзз алырсан,
Сәнсүн күлә дәнсүн, очағын сәнин,
Кәлмәсин, һеч заман, сорағын сәнин...

Аллаһ тәк кимәсә, сәчдә едирсән,
Онун шөһрәтиндән, вәчдә кәлирсән,
Варлыны көрән тәк, санки өлүрсән,
Сәнсүн күлә дәнсүн, очағын сәнин,
Кәлмәсин, һеч заман, сорағын сәнин...

Дост-таныш көрәндә, шит-шит күлүрсән,
Пуллуну көрән тәк, лап үзүлүрсән,
Сән мәним көзүмдә, чохдан өлмүсән,
Јохлуға гәрг олсун, варлығын сәнин,
Кәлмәсин, һеч заман, сорағын сәнин...

Даниләм, дүз сөзүм, дүз әмәлим вар,
Гылынчдан да ити бир гәләмим вар...
Әглим вар, сөзүм вар, бир диләјим вар,
Јохлуға гәрг олсун, варлығын сәнин,
Кәлмәсин, һеч заман, сорағын сәнин...

Исраил-Акко

2001

Гэлбимдир мөним

Мөним нөгмөлөрим, ганад ачын сиз,
Күнөш тэк аләмө, шөфөг сачын сиз,
Сәсиниз јажылсын, елә-обаја,
Учалын-учалын, улдуза-аја...

Сәсләнән сөзләрим, дајағым олсун,
Сизин шөһрәтиниз, бајрағым олсун...
Дилләрдән-дилләрә дүшсүн адыныз,
Сизинлә фәхр етсин, доғма халгымыз.

Әкилән һәр ағач, бөһәр верәндә,
Бағбанын зөһмәти, санки дил ачар,
Көрпә дә дил ачыб, ана дејәндә,
Ананын гәлбиндә, севинч күл ачар...

Мөним нөгмөлөрим, ганад ачын сиз,
Күнөш тэк аләмө, шөфөг сачын сиз,
Сәсиниз јажылсын, елә-обаја,
Учалын-учалын, улдуза-аја...

Даниләм, гәлбимдә сөзүм вар мөним,
Бабамын јурдунда, көзүм вар мөним...
Бу торпаг мөнимдир-мөнимдир, мөним,
Исраил чанымдыр, гәлбимдир мөним...

1.Бабамын - Овроһомун
Исраил-Акко
2002

Гарғалар

Нөвәләрим Лиор вә Саги 6 аҗлыг оларкөн

Пәнчәрәм өнүндә учур гарғалар
Га-га-дејә-дејә, һеј бағырырлар.
Бу сәсдән, бу күјдән, ојанды Лиор,
Көзләрини ачыб, бојланды Лиор...

Көрпәчә Лиорум, даһа јатмады,
Сосканы ағзындан, бир аң атмады.
Лиору горхуздуз, јаман гарғалар,
Сиз, лап гулдурсунуз аман гарғалар...

Көзләјин-көзләјин, балам бөјүсүн,
Кејиниб шалварын, һәјәтә дүшсүн,
Миниб гарғы ата, говачаг сизи,
Ағач гамчысы илә вурачаг сизи...

О, Саги гардашы, ешитсә буну,
Тахта гылынчы илә вурар бојнуну...
Саги чох дөчәлдир, билин гарғалар,
Лиорум көзәлдир, билин гарғалар...

Амандыр, бу јердә, бир дә учмајын,
Һај-күј салыб, ора-бура гачмајын...
Гојун Лиор балам јатсын дојунча,
О, лап көрпәдир, бабасы гоча...

Исраил-Акко
2003

Ојнасын

Лиор вә Сагинин алты ајлыглары мунасибәтилә...

Бир чичәкдир Лиорум,
Чох көјчәкдир Лиорум...
Мәни көрчәк бојланыр,
Әл ајағын ојнадыр...

Санки мәнә гал дејир,
Гучағына ал дејир,
Мәним балам чан балам,
Көзләри мәрчан балам...

Гара чатма гашлары,
Јумруг бојда үзү вар.
Куклалары, гушлары,
Килас бојда көзү вар...

Саги балам, Лиор тәк,
Чох шириндир әзиздир,
Һәр икиси бир чичәк,
Бу гардашлар, әкиздир...

Арзусу вар, гәлбимин,
Көрпәләр, јаша долсун,
Гардашлары Елвинин,
Бәј тојунда, ојнасын...

Исраил-Акко
2003

Еј мэләк

Сәнин һәр кәлишин, мәнә чан верир,
О нурлу үзүндән шәфәг сүзүлүр.
Күлүмсәр көзләрин, мәнә кәл дејир,
Гәлбим руһа кәлир, көзләрим күлүр...

Нә гәдәр көзәлдир, севиб-севилмәк,
Севдијин дилбәрлә, биркә јашамаг.
Үрәјиң сеvirсә, јашајыр демәк,
Инсана зөвг верир, күлүб-данышмаг...

Дүнјадан вар-дөвләт, истәмә көнүл,
Чан дејән, чан ешидән, бир јар истәрәм...
О, да сәнсән, көзәлим, сәнсән еј, күл,
Сәндән еј дилбәр, етибар истәрәм...

Даниләм, ешгдир амалым мәним,
Ешгә ашигдир камалым мәним...
Гәлбимин овчусу, сәнсән еј мэләк,
Ешгинлә дөјүнүр синәмдә үрәк...

Исраил-Акко
2003

Севкилим вә баһар

Баһарын хош чағы севкилимлә мән,
Чыхдыг дәстә тутаг, бөнөвшөләрдән.
Көрдүк ки, һәр тәрәф, бәрли-бәзәкли,
Дағларын дөшләри, күллү чичәкли.
Ағачлар кејиниб, мин рәнкдән "көјнәк",
Күлдән күлә гонур, халлы кәпәнәк...
"Көј папаг" сөјүдләр јырғаланырды,
"Баһар санки күлүр", ловғаланырды.
Бахдым севкилимлә, бахдым баһара,
Көрдүм, баһар һара, секилим һара!...
Дедим: - ловғаланма, чох да ај баһар,
Сән ки, тез вурусан өмрүнү баша,
Мәним өз севкилим, өз баһарым вар,
Көзирәм онунла һәр заман гоша...

*Бакы-Көјчај шәһәри
1956-чы ил*

Унуда билмирәм

Ала көзләрини, шух бахышыны,
Унутмаг чәтиндир, мәнимчүн чәтин,
Гәлбимә һәр заман, күч-гүввәт верир,
Сәнин Лејли кими, саф мәһәббәтин...

О гөнчә додаглар, о ал јанаглар,
Рәссам әминин шаһ әсәриме?!...
Сәндәки бој-бухун сөјлә кимдә вар?
Гаш көрә билмәдим, гашларын кими...

Сөjlә jадындамы көрүшәндә биз,
Балдан да ширинсән, деjердим сәнә?!...
Гоj дилдән-дилләрә дүшсүн ешгимиз,
Һәр дәрди мөһләти унутсун мәнә...

Ешитдим инчиjиб мөндән күсмүсән,
Аj-Аллаһ, бу дәрдә мән нечә дөзүм?!...
Гара телләринә күлмү дүзмүсән?
Сәни күл-чичәкдән сечмәсин көзүм...

Күлүм, һәр jетәнә үрәк баглама,
Бир күн вәфасызлар, атарлар сәни.
Данилин ешгини, күл тәк гохлама,
О, һеч вахт унутмаз, еj никар сәни...

*Бакы-Көjчәj шәһәри
1956-чы ил*

Һардан биләjдим

Сән мәнә чан олачагдын, - олмадын,
Дәрдимә дәрман олачагдын, олмадын...
О, шәкәр сөzlәринлә гәлбими чалдын,
Пәрванә тәк, мән башына доландым,
Сәнин вәфан jохмуш, һардан биләjдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләjдим...

Баллы сөzlәриндән кечә билмәдим,
Әjрини мән дүздән сечә билмәдим,
О шеjтан көзүндән, гача билмәдим,
Сәнә бир мәләк тәк, сәчдә едәрдим,
Сәнин вәфан jохмуш, һардан биләjдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләjдим...

Назынла ојнадым, һәр күн, һәр ахшам,
Сән, сазы чаланда, хумарланмышам,
Этирли сачындан, илһам алмышам,
Өзүмү дүнјанын шаһы санмышам,
Сәнин вәфан јохмуш, һардан биләјдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләјдим...

Отуруб көз-көзә сөһбәт едәндә,
Севки атәшинин сон нөгтәсиндә,
О ала көзләрин хумарланарды,
Сачларың күрәјимдә далғаланарды,
Сәнин вәфан јохмуш, һардан биләјдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләјдим...

Бакы-Көјчәј шәһәри

1956

Дуз-чөрәји унутма

Һәсрәтин гәлбими кәмәндә салыб,
Интизар көзләрим, јолларда галыб.
О, сәнли күнләри, дүшүндүкчә мән,
Нәләр-нәләр кечмир, меним гәлбимдән...

Ај меним көјчәјим, сөјлә һардасан?!...
Солмајан чичәјим, сөјлә һардасан?!...
Кәл, ат үрәјимдән, бу јүкү бары,
Азалсын гәлбимин, бу аһу-зары...

Бәлкә башгасына салмысан мејли?!...
О, Мәчнун олубдур, сән она Лејли?!...
Мәндән күсмәјинә, сәбәб көрмүрәм...
Сојугсан буз тәки, нәдән еј сәнәм?!...

Унут сән ешгини, әһди-пејманы,
Унут балдан ширин, о шән чағлары,
Унут јалныз галан, о хан чинары,
Тәк, о дуз-чәрәји, унутма бары...

*Бакы-Көјчај шәһәри
1957-чи ил*

Севкилим вә дәниз

Ајлы бир кечәдир, севкилим илә,
Дәниз саһилиндә дајанмышам мән...
Далғалар данышыр, бир-бирләрилә,
Санки өз јарынын тутуб әлиндән...

Мән дә, севкилимлә кәләрәк дилә,
Изаһ еләјирәм, мәһәббәтими...
Бахырам сарышын, о шух көзәлә,
О, мави көзлүјә, бир мәләк кими...

Ај, минлик ланпа тәк шөлә сачарағ,
Бизә өз ешгини ачыр елә бил,
Севкилим гуш кими, һәрдән гачарағ,
Әкәр бачарырсан, мәни тут дејир...

Ај Аллаһ, бу нәдир, сән ишә бир бах,
Бу ахшам јар мәни овсунлајыбдыр,
Бахырам, бахмагдан дојмурам анчағ,
Көзүм көзәллијә, һејран галыбдыр...

Шылтағ далғалар тәк, шылтағ севкилим,
Вурулуб дәнизин көзәллијинә,
Каш белә кечәјди, һәр ајым-илим,
һамы хошбәхт Данил, дејәјди мәнә...

*Исраил-Акко
1997-чи ил*

Гурбан олум

Аста-аста келишинә,
Ширин шәкәр күлүшүнә,
О, чејран тәк, дурушуна,
Бал тәк сөзә гурбан олум...

Күл јанаглар, бир чичәкдир,
Бу гыз санки, бир мәләкдир,
Ала көзләр, гијамәтдир,
Мави көзә гурбан олум...

Этир сачан, сачларына,
Чанлар алан, гашларына,
Күл сәпәрәм, јолларына,
Тез кәл бизә, гурбан олум...

Мәһәббәтә инанмадым,
Һәр көзәлә, вурулмадым,
Көздим-көздим сәни тапдым,
Данил дөзә, гурбан олум...

Исраил-Акко
1997-чи ил

Евләнирәм

Пәнчәрәмиз үз-үзәдир,
Көзләримиз көз-көзәдир,
Гоншу гызы, бир дәнәдир,
Онун ады Дүрданәдир.

Көзүм көрүб, көнлүм севиб,
Гоншум, мәнә "һә"дә дежиб,
Мәни көрчәк күлүмсәјир,
Бахышлары, кәл-кәл дејир...

Мән, о гыза вурулмушам,
Тәнһалыгдан јорулмушам...
Онсуз јаман дарыхмышам,
Мән бу ешгә, мат галмышам...

Мән бу сирри ачасыјам,
Дәрд әлиндән гачасыјам,
Дүрданәдир, сөз-сөһбәтим,
Тәкчә одур, мәһәббәтим...

Һәр дәрдимә јанан анам,
Мәни дәрһал, анан анам,
Ел обанын адәтидир,
Дүрданәни кәлин кәтир...

Исраил-Акко
1996

Сәнинләјәм мән

Севкилим, билмирәм-билмирәм нәдән,
Заман ајырды бизи, бир-биримиздән...
О, сәнли күнләри дүшүндүкчә мән,
Ајрыла билмирәм, хатирәләрдән...

Мәһәббәт маһнысын, биз јаза-јаза,
"Бәзән аја учдуг, бәзән улдуза"
Үлви арзуларла јашадыг һәр ан,
Билмәздим, нә гәм вар, нә дә ки һичран...

О әзиз күнләри, о хош анлары,
Јашадар бу гәлбим, бир баһар кими,
Дәниз тәк далғалы, күнәш сачлары,
Ахтарар кәзләрим, бир нүбар кими...

Даниләм, мән сәндән дәнән дејиләм,
Сәнсиз бу дүнјада, инан, һеч кимәм,
Бу дүнја гопсада, јер күрәсиндән,
Нә гәдәр мән сағам, сәнинләјәм мән...

Исраил-Акко
1996

Бу торпағын

Бир әскәрин дилиндән

Билин достлар, бир әскәрәм, мән бу күндән...
Бу торпағын оғлујам мән, лап әзәлдән.
Бабалардан мирас галан бу өлкәни,
Вәтән оғлу, јад әлләрә вермәз сәни...

Нәгарәт

Анд ичирәм, амалыма,
Анд ичирәм, мән, анама,
Бу торағын оғлујам мән,
Бу торпаға, вурғунам мән...

Бах, шаны вар-шөһрәти вар вәтәнимин,
Дүнја билир, дәвләти вар, вәтәнимин,
Вәтәнимин бајрағыны мән сеvirәм,
Бир әскәр тәк улдузумла фәхр еdirәм...

Нәгарәт

Анд ичирәм, амалыма,
Анд ичирәм, мән, анама,
Бу торағын оғлујам мән,
Бу торпаға, вурғунам мән...

Исраил-Акко
1990

Севкилимә

Еј гәлбимин шаһы, башымын тачы,
Сәнсиз өтән күнүм, кечир чох ачы.
Сән еј мави көзлүм, еј ширин сөзлүм,
Сәнсиз бу јад елдә, мән нечә дөзүм?!...

Мәнә иләм верән, гол-ганад верән,
Бу фани дүнјаны мәнә севдирән,
Сәнин Лејли төкин, мәһәббәтиндир,
Дүз сөзүн, саф ешгин дүз әмәлиндир...

Даниләм, һеј артыр, күнбәкүн гүссәм,
Көзүм сәни кәзир, еј көзәл сәнәм,
Кәл-кәл ки, севинсин шад олсун гәлбим,
Санарам, бу дүнја, мәнимдир-мәним...

Исраил-Акко
1996

Илк мѐһѐбѐтим

Еј мѐним баһарым, сѐзүм-сѐһбѐтим,
Тѐк сѐнсѐн, ај сонам, илк мѐһѐбѐтим
Гѐлбими вермишѐм, илк күндѐн сѐнѐ,
Дүңјада һѐр шејдѐн, ширинсѐн мѐнѐ...

Баһарсыз һѐјатын мѐнасы вармы?!...
Күнѐшсиз тѐбиѐт, һеч јашајармы?!...
Сѐнсиз гој олмасын, бу дѐвран, бу чан,
Дѐјүнѐн гѐлбимин, арзуларысан...

Һѐр сѐни кѐрѐндѐ, инан ај сонам,
Јох олур гѐм-гүссѐм, дѐјишир дүңјам,
Нѐ јахшы ки, варсан, сѐн бу дүңјада,
Јохса ким салачаг, де, мѐни јада...

Сѐн, мѐним һѐјатым, һѐм камалымсан,
Дѐјүнѐн гѐлбимин, шаһ дамарысан,
Данилѐм, дѐјѐрѐм, мѐн сѐзүн дүзүн,
Кѐл, инан ешгимѐ, еј ала кѐзлүм...

Бакы
1956

Дүшүнчәләрим

Сәфалы бир көлүн кәнарында мән,
Аҗрыла билмирәм дүшүнчәләрдән.
Көлүн синәсини һеј җара-җара,
Үзүр гу гушлары, вермәдән ара...

Ғајнашыр бу көлдә сазан балығы,
Онлары сајмагла гуртармаг олмаз.
Салланыб тахтадан үзү ашағы,
Ғызлар чәрәк атыр онлара аз-аз...

Каһ көлә бахырам, каһ да көрпүјә,
Ахы севдијим гыз, кәлиб чыхмајыб,
Астархан бүрүнүб, гара өрпәјә,
О, јохдур, көзләрим јолларда галыб...

Равилија, севкилим, ај назлы чанан,
Мин гызын ичиндән, сечдијим дилбәр!
Сән ки, дүз чыхардын, сөзүнә һәр ан,
Кәл чых ки, севинсин, күлсүн үрәкләр...

Бу ан, аҗрылырам дүшүнчәләрдән,
Көрүрәм, Бақыда өз евимдәјәм...
Инди јад етдикчә о, күнләри мән,
Көзләрим өнүндә рәгс едир аләм...

Равилја-Равилја, еј татар гызы,
Кечә дә, күндүз дә анырам сәни.
Сән, еј һәјатымын парлаг улдузу,
Сән дә анырсанмы, көрәсән мәни?!...

Көзәл Гарабағдан, милдән-муғандан,
Дәли Күр чајындан саламлар сәнә!
Фүсүнкар Көј-көлдән, Кәнчәбасардан,
Бир дә, көј Хәзәрдән салам вар сәнә!...

Равилја, гу көлү, еј мави волга,
һәмишә гәлбимдә вардыр јериниз,
Тезликлә - Бакыдан дүшүрәм јола,
Мәни, Астарханда көзләтмәјин сиз!...

Астархан
1970

Ајрылыг

(Севимли гызым Асјаны Исраилә јола саларкән)

Февралын он үчү, сојуг гыш күнү,
Гызым да ајрылыр Азәрбајчандан!...
Булудлар өртүбләр көјүн үзүнү
Мәним дә үрәјим тутгундур јаман...

Елвиним гучумда кедиб јухуја,
Дүнјадан хәбәрсиз, ишдән хәбәрсиз.
Сүрүчү һеч нәји алмадан саја,
Бахыр голундакы саата тез-тез...

Учарлар вағзалы, инсан далғасы,
Көрүшүр инсанлар, бир-бирләрилә,
Сыхыр үрәјими, залын һавасы,
Ким исә, сөзләшир "томожник илә"

Аскаја бахырам, долуб көзлөри,
Елө бил индичө аглајачагдыр,
Үрөјиндө галыб, үрөк сөзлөри,
Данышада билмир, санки ушагдыр...

Бизлөрдән ајрылмаг, чөтиндир она,
Ајрылыг-ајрылыг, аман ајрылыг!...
Үрөк лазымдыр ки, дөзсүн ничрана,
ЧЭтиндир-дөһшөтдир, һөр ан ајрылыг...

Көзүмүн ишығы, башымын тачы,
Өчәл имкан версө, көрүшөрик биз.
Нө гэдәр олса да, ајрылыг ачы,
Бир күн бирләшөрик, күләр гөлбимиз...

Бакы
1993

Јашамыр демөк

О, баһар ахшамы, көрүшөндө биз,
Ешгө көрпү салды, бахышларымыз.
Ишвөли көзүндән, кечө билмөдим,
Гөлбимдән кечөни дујдун, динмөдин...
Баһар тәк көзөлсән, еј сөнөм дөдим.

Сөнө баһар дөдим, етдим күнаһы,
Сөнө сөчдө едәр, күлләрин шаһы.
Чанлы бир варлыгсан-арзуларымсан,
Тәр күлүм-чичөјим, һәм баһарымсан...
Гөлбимин ајнасы, һәм дө чанымсан...

Кечә дә, күндүз дә жалгызам-жалгыз,
Баһар хэзан олар, олса бағбансыз...
Мән сәни сеvirәм, мән сәни аҗ-гыз,
Нә шөһрәт, нә дөвләт, нә варым олсун
Истәрәм сәнин тәк, бир жарым олсун...

Нә гәдәр шириндир, сеvиб-сеvилмәк,
Үрәжим сеvirсә, җашаҗыр демәк...
Сеvимли дилбәри олса үрәжин,
Она күчү чатмаз, инан, фәләжин,
Сеvмирсә үрәжин, җашамыр демәк...

Бакы шөһәри
1990

Вәфасыз дилбәр

Вәтәнә борчуму вермәк үчүн мән,
Аҗрылдым бир мүддәт, әзизләримдән...
Вәтәнә дөнәндә, мәнә дедиләр:
-Үзмәсин гәлбини, нә гәм, нә кәдәр,
О, гыз бир тачирә көнлүнү ачды,
Һәмән кишијә дә, гошулду гачды...

Инана билмәдим, мән дүзү буна,
Јолландым һәмән ан, таныш үнвана...
Һајана бојландым, һәр јерә бахдым,
Гурујуб төкүлмүш, күлләрә бахдым,
Санки буза дөнүб, өлүб отаглар,
Сөкүлүб-дағылмыш, бүтүн јатаглар...

Отагдан-отаға, кәздим-доландым,
Шәһланын шәклини, әлимә алдым.
Говрула-говрула, мән јана-јана,
Гәлбимдән кечәни, сәјләдим она...
Унутмаг олармы сәјлә еј пәри,
Бурда көрдүјүмүз о шән күнләри?!...

Хәјалән көрдүкчә, мән о күнләри,
Унуда билмирәм, өтән илләри...
Бах, бу пәнчәрәни, бөјүк һәвәслә,
Һәр мәни көрәндә, сән күлә-күлә,
Инчә нәвазишлә, дәрһал ачардын,
Әл едиб, сән мәни саламлајардын...

Бурда, саатларла мән,
Тутардым әлләриндән...
Мәһәббәтдән - дејәрдик,
Данышардыг - күләрдик,
Бәзән ушаглашардыг,
Лап гуршаг да, тутардыг...

Ајрылыг ән ағыр дәрддир дүнјада,
Бунун ачысыны, даданлар биләр,
Тәнһалыг гәлбими, үзүб сыхса да,
Ај нәдир, күн нәдир, өтсә дә илләр,
Силинмәз гәлбимдән, о ширин күнләр,
Галачаг шеримдә, вәфасыз дилбәр...

Бакы
1990

Еј вәтән

Јенә дә хәјалән кәзирәм сәни,
Көрүрәм јам-јашыл, чөлү-чәмәни.
Һарда олсам белә, мәнимсән-мәним,
Унутмаз бу гәлбим, бу оғлун сәни,
Чанымсан-көзүмсән, Көјчајым мәним,
Ән ширин сөзүмсән, Көјчајым мәним...

Инсана руһ верир, гол-ганад верир,
Дәниз тәк далғалы, буғда зәмиси,
Санки мәни дә унутма дејир,
Зоғал дәнәси тәк, нарын киләси
Чанымсан-көзүмсән, Көјчајым мәним,
Ән ширин сөзүмсән, Көјчајым мәним...

Көрүрәм, һәр тәрәф, ағ либас кејиб,
Кәлин тәк бәзәниб, памбыг тарласы,
Севин сән, еј вәтән, гонағын кәлиб,
Сүфрәни бәзәсин, күнчүт һалвасы...
Чанымсан-көзүмсән, Көјчајым мәним,
Ән ширин сөзүмсән, Көјчајым мәним...

Гонағы чаны тәк, севәндир халгын,
Једикчә-јејирсән, гајмағын-балын,
Әтриндән дојмурсан, ичдикчә чајын
Баһар тәк көзәлдир, һүснү-чамалын,
Чанымсан-көзүмсән, Көјчајым мәним,
Ән ширин сөзүмсән, Көјчајым мәним...

Бакы шәһәри
1990

Күләр гэлбимиз

Достум Гурбана итһаф едирәм

Сәнин варлығындыр, мәни јашадан,
Сәнинлә фәхр едир, севинирәм мән.
Көзүм сәни кәзир, ахтарыр һәр ан,
Дөјүнән гэлбимин, арзусу сәнсэн...

Сәндән узагларда, олсам да еј-Күл,
Гэлбимдә һәр заман, јашајырсан сән,
Зүлмәтдә олса да, севән бир көнүл,
О ширин сөзләрин, дүшмүр дилмдән...

Тәнһалыг гэлбими үзүб-сыхса да,
Једијим һәр тикәм, зәһәр олса да,
О сәнли күнләрә, дөнәчәјәм мән...
О мави көзләрдән өпәчәјәм мән...

Нә гәдәр ағырдыр-ағырдыр мәнә,
Бағлы гапылары ача билмирәм,
Әлими узатсам, тутарам сәни,
Голларым бағлыдыр, гача билмирәм...

Билмирәм-билмирәм, нәдир күнаһым,
Зәнчирлә бағланыб, әлим-ајағым,
Түлкү тәк ојагдыр, һәр ан чәлладым,
Аллаһдыр көмәјим, Аллаһдыр андым...

Сән еј мәһәббәтим, арзум-диләјим,
Күн кәләр јенә дә, көрүшәрик биз,
Гәфәсдә кечсәдә, кәнчлик илләрим,
Чох чәкмәз, бирләшәр, күләр гэлбимиз...

Бакы

1990

О, күлө-күлө

Женө дө хәјаллар, аләминдәјәм.
Сөзләрим чајлар тәк, баш алыб кедир...
Фикрин чиловуну тута билмирәм,
Шүбһәләр, зәли тәк, гәлбими дидир...

Көрән харда галды, бу назлы сәнәм?!.,
Гәм-кәдәр көлүндә батыб галмышам...
Титрәјир үрәјим, ағрыјыр синәм,
Һичранын әлиндә әсир олмушам...

Бу күн ад күнүмдүр, тој-бајрамымдыр,
Достларым ојнајыр, јаллы кедирләр,
Сән јохсан севкилим, һалым јамандыр,
Достлар јејиб-ичир, шәнлик едирләр...

Севимли дилбәрим, елә бу анда,
Әлиндә һәдијјә, бир дәстә күллә,
Дүнән алдығымыз о, јашыл донда,
Атылды бојнума, о күлө-күлө...

Мәһәббәт күнәш тәк, ләкә көтүрмәз,
Үлви мәһәббәтин, сону көрүнмәз,
Севкилим, бағышла-бағышла мәни,
Мәним шүбһәләрим јормасын сәни...

Исраил-Акко
1996

Күрзәни севдим

*Бу шеири достум Арифин сөһбәти
вә мәктубу әсасында јазмышам*

Сәмадан јағыш јох, каш гар јағајды,
Бизим о тој күнү, тој-кечәсиндә...
Гасырға гопајды, јол дағылајды,
Сән мәним евимә кәлин кәләндә...

Сән мәнә арвад јох, бир чәллад олдун,
Көзүм көрә-көрә, доғрадын мәни,
Бир евдә јашадыг, амма јад олдуг,
Кечә дә, күндүз дә јандырдын мәни...

Бирчә күн, тәк бир күн, үзүн күлмәди,
Саллаг додағындан, кин-күдрәт јағды,
Нә дедим-сөјләндиң, хәтринә дәјди,
Мән гара дејәндә, сән дедин ағдыр...

Ајлар-илләр өтдү, сән дүзәлмәдин,
Гозбел гәбирдә дә, дүзәлән дејил...
А дост, мән арвад јох, күрзәни севдим,
Од тутуб јансам да, о, билән дејил...

Охудум мәктубу, Ариф гардашым,
Һалыңдан хәбәрдар олдум гардашым...
Синәми ислатды, ахан көз јашым,
Гәлбим гана дөндү, дондум ағладым...

Өзүн јыхылмысан, ағлама даһа,
Нә гәдәр кеч дејил, унут сән ону,
Бу күнкү ишини гојма сабаһа,
Јохса артар һәр ан, әзабын сону...

Исраил-Акко

1996

Анаја

*Муһарибәдә огулу, вәтән-торпаг уgrundа
һәлак олмуш, анаја итһаф едирәм*

Сачлары памбыг тәк, ағармыш ана,
Оғулунун гәбрини гучагламышды,
Ағлаја-ағлаја, о јана-јана,
Өзү дә билмәдән, о, бајылмышды...

Севимли оғлуну итирмиш ана,
Сифәти булашмыш, онун ал-ғана:
Од тутуб-јанырды, мәним дә гәлбим,
Мән, нечә анаја тәсәлли верим?!...

Галдырыб ананы, сыхдым көксүмә,
Дедим - ешит мәни, сәс вер сәсимә,
Халг үчүн өләнләр, өлмүр ај ана,
Шәһидләр күнәш тәк, сөнмүр ај ана...

Ешит сөзләрими, динлә сән мәни,
Сөјмә сән Аллаһы, сөјмә вәтәни,
Аллаһдан башга, Аллаһда вармы?!...
Алына јазылан, һеч позулармы?!...

Ана мәнә бахды, көјләрә бахды,
Мәни, оғул тәки, көксүнә сыхды...
Ахан көз јашлары, ислатды мәни,
Өзүм дә билмәдән, ағлатды мәни...

Нә гәдәр ағырдыр, бу күнү көрмәк,
Јеканә оғлуну, торпаға вермәк...
Ағлаја-ағлаја, о, јана-јана,
Бајылды јенидән, меһрибан ана...

*Бакы шәһәри Шәһидләр Хијабаны
1993*

Чағырыр мәни

Баһарын сејринә чыхмышам јенә,
Бахыб илһам алым чөлә-чәмәнә.
Дәрәләр-тәпәләр, күлдүр-чичәкдир,
Ачылан лаләләр, ләчәк-ләчәкдир...
Бу бағлар, илһама чағырыр мәни,
Бу дағлар, илһама чағырыр мәни...

Күл-күлә, гарышыб, чичәк-чичәјә,
Тәбиәт бүрүнүб, јашыл-өрпәјә,
Гушлар чәһ-чәһ вуруб, күл-колларында,
Гәлбим чаванлашыр, баһар ајында...
Бу бағлар, илһама чағырыр мәни,
Бу дағлар, илһама чағырыр мәни...

Санки кәпәнәк тәк, учур севкилим,
Әтирли күлләрә гонур севкилим,
Ахыр курһа-курла, сују чајларың,
Кәлһа-кәл чағыдыр, бу күн баһарың...
Бу бағлар, илһама чағырыр мәни,
Бу дағлар, илһама чағырыр мәни...

Севимли дилбәрим, һеј мәнә бахыр,
Онун көзләриндән, күл-чичәк јағыр,
Кәзирик чәмәни, јашыл јәјлағы,
Фәсилләр кәлиндир, баһар да тачы...
Бу бағлар, илһама чағырыр мәни,
Бу дағлар, илһама чағырыр мәни...

Исраил-Акко

1996

Сән олмадынмы

Мәни, тәк сән идин, дујуб анлајан,
Мәнә чан-чан дејиб, һалыма јанан.
Инчә навазишлә, мәни охшајан,
Севимли дилбәрим, сән олмадынмы?!...

Көрпә ушаг тәки, јаман шән идим,
Сәсимә сәс вердин, мәни бәсләдин.
Нә дедим, сөјләдим, мәнә һә дедин,
Ән үлви үлкәрим, сән олмадынмы?!...

Кечәли-күндүзлү, сән мәни андын,
Мәним хәјалымла, кәзиб доландын,
Ешгимдән Әсли тәк, од тутуб јандын,
Бу севән үрәјим, сән олмадынмы?!...

Ешитдим күсмүсән, кетмисән мәндән,
Куја әҗарымла, сән көрүшмүсән...
Онун шөһрәтиндән, вәчдә кәлирсән,
Јеканә дәвләтим, сән олмадынмы?!...

Даниләм бәхтимдән, шикајәтим вар,
Чалдын илан кими, сән мәни еј јар.
Бир даһа сән мәни, нә кәз, нә ахтар,
Сән али шөһрәтим, сән олмадынмы?!...

Исраил-Акко
2000

Мэни танымадын

Сэн јанымдан өтүб кетдин,
Дөнүб мэнэ бахмадын сэн...
Бэлкэ мэни танымадын?!...
Салам вердим алмадын сэн...

Кэлин тэки бэзэнмишдин,
Эчјарымла, көрүшүрдүн,
Мөлэк кими көзэл идин...
Ширин-ширин, өпүшүрдүн...

Мэни бир күн көрмөјөндө,
Әсла дејиб, күлмөздин сэн,
Сөјлө дилбәр, билим мэн дә,
Нижө мөндөн кизләнирсэн?!...

Јадындамы еј вәфасыз,
Мөһөббөтдөн данышардыг,
Сэн Әсли тэк, мэн Кәрәм тэк,
Ешг одуна алышардыг

Сәнли күнләр, о шән илләр,
Заман-заман, јашајачаг,
Унутсанда, о күнләри,
Тарих өзү јашадачаг...

*Исраил-Акко
2000-чи ил*

Сүлһә-Кәл

Достум Камилин сөһбәти әсасында

Ач чанавар тәки, нә чошмусан сән,
Үзүндән-көзүндән зәһримар јағыр.
Јухудан дуран тәк, һеј дејинирсән,
Саллаг додағындан, санки гар јағыр...

Зәһәрли илан тәк, чалырсан мәни,
Унутма анасан, а залым гызы.
Вәһши арылар тәк, санчырсан мәни,
Ахы сән инсансан а залым гызы...

Дәрдими билән јох, биләнә дејим,
Гәлбими көрән јох, көрәнә дејим,
Бачыја-гардаша, кәлинә дејим,
Јанырам а достлар, дејин нејләјим?!...

Сиррими гәлбимдә, сахлајырам мән,
Безән кизли-кизли, аглајырам мән,
Азалаб өмрүмүн, баһары-јазы,
Дағ чәкир синәмә, бу залым гызы...

Мән

Дәрдиндән һалидир, бачын-гардашын,
Сәни унудармы, достун-сирдашын?!...
Эллини өтүбдүр, ағарыб башын,
Дөзмүсән-дөз јенә, Камил гардашым...

Полладдан мөһкөмдир, сәндәки дөзүм,
Дағдан вүгарлысан, билирсән өзүн,
Кәл ешит сән мәни, будур сон сөзүм,
Сүлһә кәл а достум, ај чаным көзүм...

Исраил-Акко
2000

Билмәмишәм

Көз-көзә отуруб, әғјарымла сән,
Данышыр күлүшүр, мөзәләнирсән.
Гәм-кәдәр көлүндә, боғулан мәнәм,
Әғјарым һөзз алыр, мөһәббәтиндән...

Һәр мәни көрәндә, гуш тәк учардын,
Ешгимдән од тутуб, "аловланардын"
Атылыб бојнума, ушаг тәки сән,
Бол-бол данышардын мөһәббәтиндән...

Гәлбими бүсбүтүн вермишдим сәнә,
Мән, сәчдә едәрдим о саф ешгинә.
Хошбәхтләр ичиндә, ән хошбәхт мәнәм,
Сандым ки, севкидә, мән јеканәјәм...

Ајаглар алтына, атыларса ешг,
Мәһәббәт саф дежил, мәһәббәт дежил,
Әшја төк, алыныб-сатыларса ешг,
Бу ки, сатгынлыгыдыр, чәсарәт дежил...

Ешгими алан да, сатан да сәнсэн,
Ајаглар алтына, атан да сәнсэн,
Сән, мәшһур "дәллалсан", билмәмишәм мән,
Чох адлы-санлысан, билмәмишәм мән...

Исраил-Акко
2001-чи ил

Атамсан

Атасыз бој атыб, бөјүмүшәм мән,
Ата нәвазиши, көрмәмишәм мән...
Илк күндән, һәр ксәдән төһмәт алмышам,
Бир гарын чөрәјә һәсрәт галмышам...

Мүһарибә, ачлыг, сојуг гыш күнү,
Јорғана бүрүнүб отурмушам мән,
Гоншум тој-бүсатла кәсиб гојуну,
Сәс-күјдән түстүдән, боғулмушам мән...

Чәфакеш анамса, һеј чалышарды,
Тәкчә Илаһијә бел бағлајарды...
Беләчә бөјүјүб, биз јаша долдуг,
Гәһрәман анамла, биркә гочалдыг...

Гәлбимин ајнасы, вүгарлы анам,
Көзүмүн нуру, илгарлы анам,
Сән, мәним гәлбимдә јашарсан һәр ан,
Чанымсан-көзүмсән, һәм дә атамсан...

Исраил-Акко
1999

Севмэздим мән

Сәнли күнләр олмајајды,
Кар олајдым, - кор олајдым,
Варлығыны билмэздим мән,
Сәни көрүб, севмэздим мән...

Арзуларым мәндә галды,
Сәни дүшмән сатын салды,
Сахта имиш мөһөббәтин,
Јалан имиш, сөз-сөһбәтин...

Мән шам идим, сән пәрванә,
Доланардын һеј башыма,
Сөјлә нәдән еј диванә,
Зөһәр гатдын, сән ашыма...

Сәнли күнләр олмајајды,
Кар олајдым, - кор олајдым,
Варлығыны билмэздим мән,
Сәни көрүб, севмэздим мән...

Исраил-Акко
1999

Аллаһ сахласын

*Үч яшы мунасибәти илә нәвәм
Данил Илгар оғлуна итһаф едирәм*

Кәлин-кәлин ушаглар,
Таныш олун онунла,
Данилди онун ады,
Дани, дејирләр она...

Она гонаг қәлсәниз,
Сәсинизә һај верәр,
Даниллә дост олсаныз,
Сизә чохлу пај верәр...

Һәр күн шәкилләр чәки,
Дејин-күлүн, әјләнин,
Дипчәкләрә су төкүн,
Нәғмә дејин, шәнләнин...

Мәним меһрибан балам,
Нәнәсини чох сеvir,
Көзәл балам, чан балам,
Бабам мәнимдир дејир...

Һарда көрдү о, мәни,
Гуш тәки ганад ачар,
Тез атылыб үстүмә,
Мәни бәрк-бәрк гучаглар...

Бу гочаг ширин балам,
Бир балача дэчэлдир,
Гардашлары - Вугары,
һәм Вүсалы инчидир...

Онун эскәр палтары,
Тапанчасы вар онун,
Достлары дэстә-дэстә,
Бахчасы да вар онун...

Белә икид нәвәни,
Аллаһ өзү сахласын,
Бабасы алсын онун,
Тәзә бөјлик либасын...

Исраил-Акко
17.11.2001

Достум Шамилә

Гочаја-чавана јерсиз саташан,
Өзүнү шаһ оғлу, Шаһ Аббас сајан,
Бош-боғаз кәдадан, ловға адамдан,
Узаг кәз, узаг дур, а достум һәр ан...

Әдәбсиз кәсләрдән, әдәб кәзләмә,
Алчаға-дәјјуса, сиррини вермә.
Намәрдә әјилмә, ач галсан белә,
Јалтаға инанма, достумдур демә...

Кимсәни кәрән тәк, икигат олан,
Тәлхәк тәк, һеј күлән, јерсиз данышан,
Јүнкүл адамлардан, узаг кәз-долан,
Онлардан јахшыды зәһәрли илан...

Дашлардан-дашлара дәјибдир башым,
Оху сөзләрими дүшүн гардашым...
Һәр сөзү-сөһбәти саф-чүрүк ејлә,
Фикирини јаз кәндәр достун Данилә...

Исраил-Акко
28.11.2001

Сән олмасан

Сәнсиз бир күн јашамарам,
Сән олмасан, мән олмарам...
Јана-јана күл оларам,
Инан мәнә, ај севкилим...
Инан мәнә, ај севкилим...

Дағдан ениб, дүзә кәлдим,
Сәни севдим, көзә кәлдим,
Бәлкә бу күн, сизә кәлдим,
Инан мәнә, ај севкилим...
Инан мәнә, ај севкилим...

Күлдән-күлә гонар ары,
Ахтарырам сән тәк-јары,
Габағыма чыхды гары,
Инан мәнә, ај севкилим...
Инан мәнә, ај севкилим...

Сәнсиз бир күн мән дөзмәрәм,
Гәм-гүссәдән үзүләрәм,
Сәни гәлбән севән мәнәм,
Инан мәнә, ај севкилим...
Инан мәнә, ај севкилим...

Данил дејәр сөзүн, дүзүн,
Бир гыз севдим, сачы, узун,
Сәнә гурбан олсун, өзүм,
Инан мәнә, ај севкилим...
Инан мәнә, ај севкилим...

Исраил-Акко
2001

Нэвэм Лиора

8 ајлыгы мунасибәти илә

Көзәллик рәмзисән, нэвәм ај нэвәм,
Сән бизә әзизсән, нэвәм ај нэвәм,
Гәлбим вәчдә кәлир сәнин сәсиндән,
Баһар әтри кәлир, күл нәфәсиндән...

Белә бир мәсәл вар: - аталар дејиб:
- Дөвләтдә дэвәдир, өвлатда нэвә.
Гәлбимин өзүсән, Лиор чан Лиор.
Дилимин сөзүсән, Лиор, чан Лиор.

Халгымын арзулары, күл-чичәк ачсын,
Бүтүн бабаларын нэвәси олсун...
Гој кәлсин, һәр евдән нэвәнин сәси,
Меһрибан күләр үз, нәнәси олсун...

Арзулар-арзулар чохдур арзулар,
Лиорум бөјүсүн мән ону көрүм,
Кәлинлик палтарын нәнәси алсын,
Мән дә Лиорумун тојуну көрүм...

*Исраил-Акко
2004-чү ил*

Јадикарсан

Еј ај үзлүм, чатма гашлым,
Вөчдө кэлдим сөзлөрүндөн,
Гулач-гулач, о сачларын,
Узаг олсун пис көзлөрдөн...

Көзөллөрүн көзү сәнсэн,
Сөвөн гэлбин сөзү сәнсэн,
Сән еј мәни, сөвөн сәнөм,
Саф ешгимин өзү сәнсэн...

Сөни мәнө пәј кәтирән,
Мөләкләрә, гурбан олум...
Ширин дилли, дүз илгарлы,
Үрәкләрә гурбан олум...

Сән еј варым, еј баһарым,
Нө јахшы ки, сән дө варсан,
Алөм билир, сән дө бил ки,
Мөләклөрдөн јадикарсан...

Исраил-Акко
2004

Күлө билмирәм

Көнүл, јенө дө дөрдө-гөмө батмысан,
Көзүн көрө-көрө, санки јатмысан.
Илк күндөн талејин дашлара дөјди,
Бу дүнја белини көр нечө әјди...
Аначан, әј анам, өлә билмирәм,
һичранын әлиндән күлә билмирәм...

Кечәли, күндүзлү бир күн көрмөдим,
Кечәләр сүбһәтәк јандым, сөнмөдим.
Гәм-кәдәр әлиндән гача билмөдим...
Сиррими бир кәсә, ача билмөдим,
Аначан, әј анам, өлә билмирәм,
һичранын әлиндән күлә билмирәм...

Еј көнүл, өмрүнүн азы галыбдыр,
Баһарын өтүбдүр, јазы-галыбдыр,
Нә ағла, нә сызла, үрөк, әј үрөк,
Мәни ағлар гојдун, фәләк, әј фәләк,
Аначан, әј анам, өлә билмирәм,
һичранын әлиндән күлә билмирәм...

Даниләм, тәк ешгдир, амалым мәним,
Ешгсиз гој олмасын, камалым мәним,
Галмајыб бир кәсә, күманым мәним,
Көнүл, сәнсән јенө, јананым мәним,
Аначан, әј анам, өлә билмирәм,
һичранын әлиндән күлә билмирәм.

Исраил-Акко
2004

Сәни көзләјирәм

Мави дәннз саһилдәјәм...
Биз бу јердә көрүшәрдик,
Јадындамы сән еј севкилим,
Саһил боју кәзишәрдик...

Бирдән-бирә көчүб кетдин,
Бир гуш тәкин, учуб кетдин...
Сән еј мәним, Гибләкаһым,
Сөјлә нәдир де күнаһым?!...

Бу күн һәмнн о јердәјәм,
Кизли көрүш јериндәјәм...
Сәнли күнләр јада дүшүр,
О анлары дүшүнүрәм...

Мави кезлүм кезәл пәри,
Унутдунму о күнләри?!...
Һеј јығардыг тәр күлләри,
Мән севәрдим, сән дилбәри...

Чох дәһшәтдир бу ајрылыг
Гәлбим даһа дөзә билмир,
Јенә сәни кезләјирәм
Данил сәнсиз кезә билмир...

*Исраил-Акко
2004-чи ил*

О, билмәди

Чох да көзәләрдә вәфа ахтарма,
Көзәлин дүз сөзүн, дүз илгарын, көрмәдим...
Вәфасыз дилбөрдә сәфа ахтарма,
Онун дүз әмәлин, етибарын, көрмәдим...

Алданма һәр көзәлин, фитнәсинә-фелинә,
Ај төк, шәфәг сачан, гулач-гулач, телинә...
Сәни јолдан едән, балдан ширин дилинә,
Гызыл кәмәр тахан, онун инчә билинә...

Фәрһад төк, дағ чапдын, јол ачдын, о, билмәди,
Кәрәм төк, аловланыб јандым, о, билмәди.
Мәчнун төк, дағда-дашда јатдым, о, билмәди,
Мән, јухума зәһәр дә гатдым, о, билмәди.

Даниләм, ешгимдән, һәр ан, шикајәтим вар,
Бу аләмдә мәним, варым нә ширкәтим вар...
Илк күндән, кәмим дәрјада гәрг олду мәним,
Һәр өтән ајым, илим дә, дәрд олду мәним...

Исраил-Акко
2004

Дүзэлэн дежил

Билирэм јенө дә, ешгә дүшмүсән,
Көрөнләр дејир ки, сатылмысан сән,
Безәниб-дүзәниб, чыхырсан јола,
Нө саға-бахырсан, нө дә ки, сола...

Сәнин вәфан јохмуш, билсәјдим әкәр,
Бахыб бу јоллара, һәр күн-һәр сөһәр,
Мән сәна һеч заман, бел бағдамаздым,
О, сәнли күнләри, хатырламаздым...

Кечәли-күндүзлү, һәр саат, һәр ан,
Мән сәни сөвирдим, еј-назлы чанан.
Сәнин паклығындан мән һөзз алардым,
Мән сәни гәлбимин шаһы санардым...

Сөјлә еј вәфасыз, де көрүм ки, сән,
Ләкәли либасы, кејиндин нәдән?!...
Хәјанәт едөрсә, ешгинө һәр кәс,
Доғма баласынын гәдрини билмәз...

Алмас ләкәлисә, зибилдир-зибил,
Бу сөзү лазыммы, мән едим тәһлил?!..
Јалана вәрдишсә, ағзындакы дил,
Илаһи кәлсәдә дүзәлән дејил...

Чох да хөјаллара далма, еј үрәк,
Вәфасыз дилбәрә јанма еј үрәк
Күл-даныш, еј көнүл, кејинмө гара,
Инанма, еј Данил, вәфасызлара...

Исраил-Акко
2004

Ај сонам

Алмалары дәрдиләр,
Дәриб, бизә вердиләр.
Гој нуш олсун, дедиләр...
Көзәл сонам, чан сонам,
Мән, сәнә гурбан сонам...

Кәл үзмә бәнөвшәни,
Севирәм, сонам сәни,
Көзәк јашыл чәмәни,
Көзәл сонам, чан сонам,
Мән, сәнә гурбан сонам...

Шириндир Көјчајын нары,
Артыр халгымызын вары,
Ахтарыб тапдым јары,
Көзәл сонам, чан сонам,
Мән, сәнә гурбан сонам...

Бурахмарам әлини,
Ај анамын кәлини,
Инчитмә сән, Данили,
Көзәл сонам, чан -сонам,
Мән, сәнә гурбан сонам...

Исраил-Акко
2004

Вөфасыз јара

Үзүн гара олсун еј јар,
Јары јолда, гојдун мәни...
Шөһрәтә, вара алданыб,
Гејлү-галда, гојдун мәни...
Баһарымын кәл-кәл чағы,
Парчаладын гәлбими сән,
Утанмадан һеч бир кәсдән,
Јаман дарда, гојдун мәни...
Аһ! - нечә дә хошбәхт идим,
Һәр ан дејиб, күләрдим мән.
Мүшфиг кими, Вурғун кими,
Һәзз алардым, көзәлләрдән...
Кизли көрүш, "севән гәлбим"
Пычылтысы јалан имиш,
Нә биләјдим, о вөфасыз,
Мәһәббәтлә ојнајырмыш...

Исраил-Акко
2004

Гајыт кәл

Кечәли-күндүзлү севдик-севилдик,
Һәр дәрдә мөһләтә, сәбирлә дөздүк,
Севки атәшиндә, јаныб "күл олдуг",
Бәзән дә сојугдан буз кими дондуг...

Белинин кәмәри едиб голуму,
О күнү бахчада һәр күн кәзәрдин,
Көрпә ушаг кими гучуб бојнуму,
Дүнјанын хошбәхти, дејәрдин бизик...

Дәјишдин рүзкар тәк, олдун јад кими,
Доғрадын гәлбими бир чәллад кими,
Сәнә салам вердим, салам алмадын,
Дөнүб архана да, бир ан бахмадын...

Сөјлә күнаһмы, гој билим мән дә,
Салмысан гәлбими, сағалмаз дәрдә,
О, ширин сөзләрә һәсрәт галмышам,
О мави көзләрә һејран олмушам...

Күн кәләр севкилим, дөнәрсән мәнә,
Тәк сәни севирдим, севирәм јенә,
Гајыт кәл евинә, гајыт кәл мәнә,
Кәл инан Данилин бу саф ешгинә...

Исраил-Акко
2005

Дилбәрдән жазаг

Мәһәббәт веркисин, Танрыдан алдым,
Бу баллы, шәрбәтдән дојмамышам мән,
О, бөјүк Вурғуну бир даһи сандым,
Мүшфиг кәламына вурулмушам мән...

Аловлу ешгимдән јазмасам олмаз,
Тәмрозу ичсәм дә, атөшим сөнмөз,
Гызылдан гижмәтлидир, һәр заман алмас,
Әтирли күлләрдән кәл јазаг аз-аз...

Достлар кин-күдрәтдән, узағам узағ,
Кәлин күлдән јазаг, бүлбүлдән јазаг.
Дүнјанын немәти, севкидир анчаг,
Бир назлы, гәмзәли дилбәрдән јазаг...

Демәјин бу Данил, нашыдыр-нашы,
Јетмиши өтүбдү, ағарыб башы,
Гочаман шаирдән, шејдадан јазаг,
һәм шаир мүғәнни Елдардан јазаг...

Мәһәббәт веркисин Танрыдан алдым,
Бу баллы, шәрбәтдән дојмамышам мән,
О, бөјүк Вурғуну бир даһи сандым,
Мүшфиг кәламына вурулмушам мән...

*1. Тәмироз - Булаг адыдыр. Бу булаг Азәрбајҗанын
Исмајыллы рајонунун Мүчүһафтаран кәндиндәдир*

*Исраил-Акко
2005*

Чағыр Данили

Женә, еј көнүл фикирә далмысан,
Санки дәрди-гәми сатын алмысан,
Севдијин о, дилбәр, о, күл-чамаллы,
Ешгинә садигдир, сөзә вәфалы...

О, назлы дилбәрин сазы да сәнсэн,
Солмајан баһары, јазы да сәнсэн,
О сәндән башгасына салмаз мејлини,
О, тәк сәнә вериб, севән гәлбини...

Ачылсын үрәјин, даныш, күл бары,
Тәкчә сәнсэн онун дөвләти-вары...
Гој гара фикирләр, үзмәсин сәни,
Фитнәдән узаг дур, әзмәсин сәни...

О, Дилбәр сәниндир, сәниндир-бәли,
Де, кимләр севмәз, белә көзәли?!...
Тезликлә тој елә кәтир кәлини,
Унутма тојуна чағыр Данили...

Исраил-Акко
2005

Достун Надин шикајети

Хошбәхтдир о, кәс ки, онун сән тәк јары вар,
Хошбәхтдир о, кәс ки, онун сирдары вар...
Мәнимсә ешгим, дашлардан даша дәјди,
О ачы күнләр, белими көр нечә әјди...

Бир хош күн көрмәдим, инан мән бу дүнјадан,
Јандым күлә дөндүм, а дост һәр заман, һәр ан...
Аһ, вајла кечди һәр күнүм, һәр кечәм мәним,
Кәл-кәл көрүм а достум, кәл-кәл көрүм сәни...

Дәрдимидемәјә бир кәсим јохдур мәним,
Нә варым вар, нә бағым, нә дә чәмәним,
Нә дәрдимә јанан вар, нә дә ки, анлајан,
Бир хош күн көрмәдим мән бу дүнјадан...

Елә чөлладын әлине дүшмүшәм ки, мән,
О, нә Аллаһдан горхур, нә дә ки, бәндәдән...
Сағалмаз дәрдә салыб, бу сағлам гөлбими,
Билмирәм кимә сөјләјим мән бу дәрдимидем...

Сән еј Танрым, сән еј Улу Аллаһым мәним,
Күнбәкүн һеј артыр гәмим, дөзмүр үрәјим...
Инсафла долдур сән онун о даш гәлбини,
Ја дәркаһына тезликлә сән апар мәни...

Исраил-Акко
2005

ЕШГИМ МӘНИМ

О баһар ахшамы көрүшөндө биз,
Ешгә көрпү салды бахышларымыз,
Ишвәли көзүндөн доја билмәдим,
Гәлбимдән кечәни дүјдун, динмәдин...
Баһар төк көзәлсән, еј сәнәм, дедим,
Баһарын өзүсән еј сәнәм, дедим...

Сәнә баһар дедим, етдим күнаһы,
Сәнә сөчдә едәр, күлләрин шаһы,
Лаләдән рәнк алыб, о ал јанаглар,
Гәлбә фәрәһ верир, гөнчә додаглар...
Ајрылмаг олармы, о гаш-көзүндән?!...
Һеч дојмаг олармы, бап төк сөзүндән?!,,,

Кәл мәнә мейман ол, һәр күн һәр ахшам,
Сәни көрән күндән Мөчнун олмушам,
Севкисиз һәјатын мәнәсы вармы?!...
Севмәјән бир үрәк, һеч јашајармы?!...
Гәлбимдән кечәни сөјләдим сәнә,
Кәл инан Данилин бу саф гәлбинә...

Исраил-Акко

Мәнимдир-мәним

Бу бағлар-бахчалар, мәнимдир мәним,
Бу жашыл чөмөнләр, евимдир мәним,
Дүнжанын хошбәхти, елимдир мәним...
Дөвләтим-шөһрәтим, дилимдир мәним,
Милләтләр ичиндә јерим вар мәним,
Дөвләтләр ичиндә евим вар мәним,
Севдијим бу торпаг, чанымдыр-мәним,
Көрдүјүн бу бајраг, ганымдыр мәним...
Овроһом атанын мән дә оғлујам,
Анамыз Сараја, һәр ан борчлујам...

Исраил-Акко
2005

Аллаһа тапшыр

Ананын гәбир өнүндө

Билирәм көчмүсән бу дүнјадан сән,
Јатдығын торпаға гурбанам анам,
Гәлбими јандыран дәррдән-кәдәрдән,
Имдада кәлмишәм, анам-ај анам...

Нә гәдәр ачыдыр-ачыдыр мәнә,
Сәнсиз бу дүнјада јашамаг анам!...
Дәрдими-сиррими дејәрдим сәнә,
Иланы чәтиндир, охшамаг анам...

Јохдур сәндән башга дәрдимә јанан,
Чаныма-чан дејиб, мәни анлајан,
Тәк-тәнһа галыбдыр, бу јетим балан,
Од тутб јанырам, гүссәдән анам...

Иланла јашамаг, ағырдыр-ағыр,
Билирәм-билирсән, сөз кимдән кедир,
Гәлбими гәм-гүссә дидиб дағыдыр,
Ахы һәр өтән күн, өмүрдән кедир...

Бу ан бир сәс кәлди, санки мөзардан,
Анамын сәсини таныдым о ан...
- Чан оғлум, талејин бәллидир мәнә,
Сәндән никаранам, ај оғлум јенә...

- Јалварма, өҗара, дүшмө дилләре,
Кәл үзмә гәлбини, гурбанын олум!...
Уну чөрәкчијә, зәри-зәркәрә,
Иланы Аллаһа, тапшыр ај оғлум...

Бу һикмәтли сөzlәри ешидәндә мән,
Ләјсан тәк төкүлдү, мәним кез јашым,
Анамын баш дашын, өпүб үрәқдән,
Онун синәсинә, әјилди башым!...

Исраил-Акко
2005

Вәфасыз јарым

*Әскәри хидмәтиндән евә дәнән
достум һәсәнлијә итһаф едирәм*

Вәтәнә борчуму вермәк үчүн мән,
Ајрылдым бир мүддәт, әзизләримдән...
Вәтәнә дәнәндә, мәнә дедиләр:
-Үзмәсин гәлбини, нә гәм, нә кәдәр,
О гыз бир тачирә көнлүнү ачды,
һәмән кишијә дә, гошулду гачды...

Инана билмәдим, мән дүзү буна,
Јолландым һәмән ан, таныш үнвана...
Һајана бојландым, һәр јерә бахдым,
Мән, о вәфасызын, изини көрдүм,
Бошлуга гәрг олмуш, бу лал отагда,
Онун мәнә бахан, көзүнү көрдүм...

Бу бош отаглары, кәздим-доландым,
Шәһланын шәклини, әлимә алдым.
Говрула-говрула, мән јана-јана,
Гәлбимдән кечәни, сәјләдим она...
- Пәнчәрән өнүндә нә вахтдан бәри,
Дајаныб фикрә, далмышам күлүм,

Хәјалән көрдүкчә, өтән күнләри,
Дејирәм: - Бәлкә дә чашмышам күлүм...
Бах, бу пәнчәрәни, бөјүк һәвәслә,
һәр мәни көрөндә, дәрһал ачардын,
Инчә нәвазишлә, хош тәбәссүмлә,
Әл едиб, сән мәни саламлајардын...

Бурда, саатларла мән,
Тутардым әлләриндән...
Мәһәббәтдән - дејәрдик,
Данышардыг - күләрдик,
Бәзән ушаглашардыг,
Лап гуршаг да, тутардыг...

Ајрылыг ән ағыр дәрддир дүнјада,
Бунун ачысыны, даданлар биләр,
Тәнһалыг гәлбими, үзүб сыхса да,
Вермәрәм-вермәрәм, гәлбими јада,
Ај-нәдир, ил нәдир, өтсә дә илләр,
Гәлбимдә галачаг вәфасыз дилбәр...

Исраил-Акко
2003

Тулла дэнизэ

Достум Әзизин мөктубу вә она мәсләһәтим

Јенә дә гәм-кәдәр, долуб гәлбимә,
Чөлүн шахтасы да һопуб белимә...
Кечәләр сүбһә тәк, јата билмирәм...
Фикрин чиловуну, тута билмирәм...

Илк күндән, талејим дашлара дәјди,
Гәм-гүссә, белими каман тәк әјди...
Фәләјин әлиндән, гача билмәдим,
Гачсам да һәдәфә, чата билмәдим...

Чәлладын һәр сөзү, ағрадыр мәни,
Көрпә ушаг кими ағладыр мәни...
Һаггы-әдаләти, чох ахтармышам,
Кәдадан-ловғадан, узаг олмушам...

Тагәтим галмајыб, даһа дөзмүрәм,
Санки, кор олмушам, һеч нә көрмүрәм...
Бары, сән сөјлә а достум, һара гачым мән?...
Зинданын гапысын, нечә ачым мән?!...

Достума мәсләһәтим

Охудум мөктубу хәјала далдым,
Бир һал-әһли кими, мән сәни андым...
А достум, - һәр сөзү вурма сән үзә,
Фикири, бир даш кими, тулла дэнизә...

Ағын-камалын да бәллидир мәнә,
Сәнин тәқ, достлара мөһтачам јенә;
Сәндәки, вугара, сәчдә едирәм,
Мән өз кәнчлијими сәндә көрүрәм...

Ағыл, сәбр, тәмкин, бирләшсә әкәр,
Дағыда, јериндән тәрпәдә биләр...
Бу сөзләр сәниндир, дејәрдин мәнә,
Бу күн бу сөзләри дејирәм сәнә...

Исраил-Акко
2006

Дөзә билмирәм

Билсәјдин нә гәдәр ағырдыр мәнә,
Инан еј, севкилим сәнсиз оlanda...
Дүнјанын дәрд-гәми долур синәмә,
Тәк-тәнһа отуруб фикрә даланда...

Нәләр чәқдијими билсәјдин әкәр,
Гуш кими учардын, кәләрдин мәнә...
Нәмли көзләримдән өпәрдин үлкәр,
Силиб көз јашымы, күләрдин мәнә...

Јолуну көзләјир күллү јамачлар,
Көздијин јерләрдә изин галыбдыр,
Шәклини чәқдијин јашыл ағачлар,
Јетим ушаг кими, фикрә далыбдыр...

Сәнин һәр мәктубун тәсәлли олуб,
Онлары тез-тез охујурам мән,
Јаздығын сөзләрдә нәфәсин галыб,
Әмрини һисс едиб, гохујурам мән...

Сәнсиз мән кәздикчә сәнли јерләри,
Хәјалән һәр јердә сәни көрүрәм,
Унутмаг олармы сән тәк дилбәри?!...
Гајыт кәл севкилим, даһа дөзмүрәм...

Исраил-Акко

2005

Севирәм дејир

Сәнли күнләримлә фәхр едирәм мән,
О тәмиз гәлбиндир јашадан мени...
Севимли сөзләрин дүшүр дилимдән
Мәнә илһам верән еј-дилбәр сәнсэн...

Һеч кимә, һеч заман әјилмәдим мән,
Габарлы әлләрим чөрәјим олуб,
Үлви мәһәббәтә баш әјирәм мән,
О ширин сөзләрин көмәјим олуб...

Нә гәдәр чәтиндир-ағырдыр мәнә,
Тәк-тәнһа галыб мән, сәнсизләшәндә,
Бу севән гәлбими вермишәм сәнә,
Гәлбим даға дөнүр, сәни көрәндә...

Балдан да шириндир сәнин сөзләрин,
Һәр сөзүн-сөһбәтин мәнә руһ верир,
Бахдыгча бахырам, күлүр көзләрин,
Мән сәни, тәк сәни, сеvirәм дејир...

Исраил-Акко

2005

Сүлһә кәл

Достум Камилә мәсләһәтим...

Ач чанавар тәки, нә чошмусан сән?!...
Үзүндән-көзүндән зәһримар јағыр,
Јухудан дуран тәк, һеј дејинирсән,
Саллаг додағындан, санки, гар јағыр...

Зәһәрли илан тәк, чалырсан мәни,
Үнутма анасан, а залым гызы.
Вәһши ары тәки, санчырсан мәни,
Ахы, сән инсансан а залым гызы...

Дәрдими билән јох, биләнә дејим,
Гәлбими көрән јох, көрәнә дејим,
Бачыја-гардаша, бәс кимә дејим?!...
Сән сөјлә, а достум, бәс мән нејләјим?!...

Гәм-кәдәр көлүндә, боғулурам мән,
Безән кизли-кизли, ағлајырам мән,
Азалыб өмрүмүн, баһары-јазы,
Дағ чәкир синәмә, бу залым гызы...

Мән

Дәрдиндән һалидир, бачын гардашын,
Сәни унудармы, достун сирдашын?!...
Эллини өтүбдүр, ағарыб башын,
Дөзмүсән дөз јенә, Камил гардашым...

Полладдан мөһкәмдир, сәндәки дөзүм,
Дағдан вугарлысан, билирсән өзүн,
Кәл ешит сән мәни, будур сон сөзүм,
Сүлһә кәл, а достум, ај чаным көзүм...

Исраил-Акко
2000

Вәсијјәт

Низами Кәнчәви сајагы

Сағлам руһ, сағлам чан, гонағын олсун,
Ән үлви мөһәббәт, бајрағын олсун...
Дедијим сөзләри, дүшүнсән һәр ан,
Евинин өзәји, олар поладдан...

Сағлам бир мөһәббәт, олса евиндә,
Сәнә күчү чатмаз, һеч фәләјиндә...
Достум сөзләримә јахшы гулаг ас,
Достун вәсијјәти, фәјдәсыз олмаз...

Исраил-Акко
2005

Гејрәтин олсун

Ачы сөз ох тәки, дәјди гәлбимә,
Јенә дә гәләми, алдым әлимә...
Ешитсин сөзүмү, достлар-танышлар,
Мисри гылынч тәк, бир гәләмим вар,
һәм ағлым-камалым, јазан әлим вар...

Түлкү овчу көрән тәк, өзүн итирәр,
Далдада јер тапар, тез көздән итәр.
Јалтаглар, горхаглар, беләдир-белә,
Рәисин көрән тәк күч, верәр дилә,
Әјиләр-бүзүләр-дөнәр бүлбүлә...

Тојларда-мәчлисдә өзүнү өјән,
Ағзына кәләни дејән-сөјләјән,
Саһибин көрән тәк, буз тәк әријән,
Тәлхәк тәк, һәм күләр, һәм дә севинәр...
Она маһны гошар, һәм дә, баш әјәр...

Рәисә күвәниб, чох да өјүнмә,
Пулуна күвәниб, јохсула күлмә,
Вичданы-намусу пула дәјишмә,
Ач ол, киши ол, чүрәтин олсун,
Јалтаглыг еләмә, гејрәтин олсун...

Исраил-Акко
2004

Ола билмэз

Чана чан, чанан дејер, еј-дост,
Чанын гәдрин, чанан биләр еј дост...
Һәр ешгә дүшән, чан ола билмэз...
Олса да о, ешгә јана билмэз...

Сәнин дә Лејлин, билирәм ки, вар,
Һәр ашиг дә, мәчнун ола билмэз...
Мин-мин ашигләр пејда олублар,
Сән ашигдән, Мәчнун ола билмэз...

Сәнәткар ашыглар, бурда да вар,
Һәр саз чалан, Шакир, ола билмэз...
Шеир јазанлар Израилдә дә вар,
Һәр шеир јазан, Сабир ола билмэз...

Дедиләр: - Данил, сән дә јазырсан?!...
Дедим: - мөндән шаир ола билмэз.
Јалтаглары һеј гамчылајырсан?!...
Дедим: - мөндән Маһир ола билмэз...

1. *Бурда- Израилдә*
2. *Шакир- Азәрбајчанын мәшһур ашыгы*
3. *Сабир- Азәрбајчанын көркәмли шаири*
4. *Маһир- тәнгидчи*

Израил-Акко
2004

Бу торпағын оғлу

Бир әскәр дилиндән

Билин достлар бир әскәрәм мән бу күндән
Бу торпағын оғлуям мән, лап өзәлдән...
Бабалардан мирас галан бу өлкәни,
Вәтән оғлу, јад әлләрә вермәз сәни...

Нәгарәт

Анд ичирәм амалыма
Анд ичирәм, мән анама
Бу торпағын оғлуям мән,
Бу торпаға борчлуям мән...

Бах, шаһы вар, шөһрәти вар, вәтәнимин,
Дүнја билир, дөвләти вар вәтәнимин,
Вәтәнимин бајрағыны3 мән севирәм,
Бир әскәр төк, улдузумла3 фәхр едирәм...

Нәгарәт

Анд ичирәм амалыма,
Анд ичирәм, мән анама,
Бу торпағын оғлуям мән,
Бу торпаға, вурғунам мән...

1. *Бу өлкәни - Израил өлкәсини*
2. *Бу торпағын - Израил торпағынын*
3. *Бајрағыны - Израил бајрағыны*
4. *Улдузумла - Израилин алты кушәли улдузу*

Израил-Акко

2006

А дост

Жалтагдан, ловгадан, узаг кез долан,
Сатгындан дост олмаз, сирр вермә она...
Сатгындыр, евләри хараба гојан,
Сатгыны доғмазды, билсәјди ана...

Һәр јетән адама, достумдур демә,
Сиррини өзүн бил, гәлбиндә сахла.
Жалтағын-сатгынын, чөрәјин јемә,
Ач галсан да белә, а дост ағлама...

Истәр шаһ олсун, истәрсә кәда,
Бир кәсин өнүндә, әјилмә һеч вахт
Баш әјмә варлыја, сирр вермә јада,
Намусу-гејрәти, бајраг төк учалт...

Габарлы әлләрин, о алын тәрин,
Гој сәнин фәхрин-дөвләтин олсун
Ағаран сачларын, фәһлә әлләрин,
Һәр јердә, һәр заман шөһрәтин олсун...

Исраил-Акко
2006

Гайтар сән мәнә

Севимли дилбәрим, сән инан мәнә,
О сәнли күнләри дүшүндүм јенә...
Нә гәдәр сағам мән, борчлујам сәнә,
Гайтар о илләри, гайтар сән мәнә...

Нә гәдәр шириндир севиб-севилмәк,
Севдијин дилбәрлә һәр күн көрүшмәк,
Тәкчә ону көрмәк, ону ешитмәк,
Дүнјанын дәвләти, бах будур демәк...

А дост, өтән күнү, кәл вермә бада,
Кәз долан дилбәрлә, бағда-бағчада,
Инсана галан да будур дүнјада...
Галан нә варса, галачаг јада...

Демирәм Мәчнун ол, дүш даға-даша,
Нә гәдәр варсан сән, вичданла јаша,
Дил билән, сөз ганан бир јарын олсун,
Мәһәббәтлә өтән, ајларын олсун...

Исраил-Акко
2004

Охучу сөзү "Бәзи шаирләрә"

Бәзән јазылан шеир, нифрәт доғурур,
Јалтаглыг-јаланлар, һиддәт доғурур...
"Шаир" көздән дүшүр, һеч олуб кедир,
Шеирдә һечә дөнүр, пуч олуб кедир...

Дост, охучу көзү, зәркәр көзүдүр,
Күмүшү-гызылдан, о сечә билир.
О шеири охујур, дурухуб галыр,
О, јалтаг үзүндән, кечә дә билмир...

Јазырсан, дүзүн јаз, тәмиз јаз, тәмиз,
Шеирдә ајна тәк, ләкә көрүнмәз...
Вәтәни-халгыны, алдатса һәр кәс,
О, једији чөрәјин, гәдрини билмәз...

Билирәм а достум, сән дә јазырсан,
Бир гарын чөрәјә, сатылма кәл сән,
Дүзү-дүз јазын, әјрини-әјри,
Дедијин һәр сөзүн, олсун дәјәри...

Сәрчәни шиширдиб, гартал едәнләр,
Халгын нифрәтиндән гутара билмәз,
Шеирә-сәнәтә, хор бахса һәр кәс,
Торпағын һаггыны, гајтара билмәз...

Исраил-Акко
2006

Учарам мән

Вүсәлына чатмаг үчүн,
Инчә бели гучмаг үчүн,
Сәнә көнүл ачмаг үчүн,
Гартал олуб, учарам мән,
Сәни алыб, гачарам мән...

Ала көзә бахмаг үчүн,
Сәнә нишан тахмаг үчүн,
Сон арзума чатмаг үчүн,
Дағы-дашы көзәрәм мән,
Һәр бир дәрдә дөзәрәм мән...

Һеч вахт сәндән дојмамышам,
Сәнсиз бир күн олмамышам,
Сәнә јаман алышмышам,
Һарда олсан тапарам мән,
Дәрди-гәми атарам мән...

Мәчнун кими јашајарам,
Кәрәм кими алышарам,
Дәниз олуб, һеј чошарам,
Сәнсиз бир күн јашамарам,
Сән олмасан, мән олмарам...

Вүсәлына чатмаг үчүн,
Инчә бели гучмаг үчүн,
Сәнә көнүл ачмаг үчүн,
Гартал олуб, учарам мән,
Сәни алыб, гачарам мән...

Исраил-Акко

2006

Азадлыг

Санки, гуш тэк, сэн һәр ан,
Асиманда учурсан,
Учдугча һеј учурсан,
Јүксэлдикчә анба ан,
Санки шәфәг сачырсан...

Сәнсэн азадсан, бәс мән?!...
Мәни дүшүндүнмү сән?!...
Варлығымы-ағлымы,
Һәм дә, мәним чанымы,
Сән, алмысан өлимдән...

Һәр сөзүмә, чан дејән,
Мәни үрәкдән севән,
Мәнә гол-ганад верән
Сәнин тәкин кәлиндир,
Бир дә, ширин дилиндир...

Биллур тәкин тәмиздир,
Адын мәнә әзиздир,
Кәл, биз верәк әл-әлә,
Һәјат гураг сәнинлә
Дүшмәјәк дилдән-дилә...

Исраил-Акко
2006

Јада сал мәни

Биркә кәздијимиз, бағлар-бағчалар,
Бизи мөфтун едән, јашыл јамачлар,
Јетим ушағлар тәк, тәнһа галыбдыр,
Мәним дә гәлбими, һичран алыбдыр...

О сәнли күнләри, дүшүндүкчә мән,
Ајрыла билмирәм, хатирәләрдән...
Һәр мәни көрәндә, фәрәһләнәрдин,
Дүнјада ән хошбәхт, мәнәм дејәрдин...

Тәк-тәнһа кәздикчә, чөлү-чәмәни,
Бәзән ушағ тәкин ағлајырам мән,
Бахдыгча-бахырам, көрмүрәм сәни,
Ешгини гәлбимдә, јашадырам мән...

Гәлбимин баһары, јазы да сән-сән,
Бу севән гәлбимин, сазы да сән-сән,
Көзүм сәни кәзир, һәр заман, һәр ан,
Сәнсиз јашамарам, севкилим инан...

Бир күн бу дүнјадан көчәси олсам,
О јашыл евчикдән, хәбәр ал мәни,
О сәнли күнләри, онда унутсам,
Бағышла Данили, јада сал мәни...

Исраил-Акко
2006

Чөрөкдән утан

Киминсә һесабына мәнәм-мән дејән,
Гарныны шиширдиб, өзүнү өјөн,
Дүнәнки, чочуглар, бу күнкү "бәјләр",
Касыбы көрән тәк, үз дөндәрирләр...

О, ачы күнләри, унутса һәр кәс,
Бу күнкү хош күнүн, гәдрини билмәз...
Чохда ловғаланма, пулун вар сәнин,
Шөһрәтин, дөвләтин улун вар сәнин...

Гоһумдан, гардашдан, узаг кәзмә сән,
Демә, адлы-санлы, бир инсанам мән,
Достуна садиг ол, сев ону һәр ан,
Онунла кәсдијин чөрөкдән утан...

Ары тәк, кәл санчма һәр јетәни сән,
Дүнәнки күнүнә, нәзәр сал һәрдән...
Инсан ол, һагга кәл, чох да өјүнмә,
Шиширдиб өзүнү, синәнә дөјмә...

Сәнә чөрәк верән, әлиндән тутан,
Кечәләр сүбһә тәк, нараһат јатан,
Мүгәддәс инсана, хор бахсан әкәр,
Башын даша дәјәр, бәлалар чәкәр...

Исраил-Акко
2004

Жалтаға нифрәт

Низами Кәнчәви сајағы

Гижмәтдән дүшмәзми, сөйлә еј мәләк,
Шухлуғун итирмиш, дәрилмиш бир күл?!...
Мин лоғман кәлсә дә, ејләмәз көмәк,
Сағалмаз һеч заман, өлүбсә бүлбүл...

Күнаһкар өзүнсән, буну билирсән,
Јашын гырхы кечиб ушаг дејилсән.
Башын чох дәјиб, дашлардан-даша,
Елә ев тик ки, сән, өмүрлүк јаша...

Мөһәббәт ләкәли оларса әкәр,
О, өз өмрүнү тез вурар баша,
һарамы-һалала гатарса зәркәр,
Онун тәмиз ады, дәјөчөк даша...

Ешит сөзләрими, хатырла һәр ан,
Касыб ол, садә ол, тәмиз ад газан,
Нә пула, даш-гаша сатылмаз инсан...
Ловғадан узаг кәз, јалтаға нифрәт...

Еј Данил, кәл чыхма чох да сән зилә,
Әһли оланлар, анлајар сәни...
Гәлбини вермә сән, һәр јетән "күлә",
Јалтағлар, дөнүкләр, данлајар сәни...

Исраил-Акко
2006

Мәһәббәтиндир

Нә гәдәр хошбәхтәм, бәхтәвәрәм мән,
Сәни көрән кими вурулдум һәмән.
Аҗрыла билмәдим, бахышларындан,
Мән сәни кәзирдим, һәр јердә, һәр ан...

Тәк сән сән еј дилбәр, анлајан мәни,
Маһир овчу кими овлајан мәни...
Мәндән узаг кәзмә, еј- чаным көзүм,
Онсузда ачыдыр һәр өтән күнүм!...

Һәр сөзүн-сөһбәтин, бал тәк шириндир,
Мәнә илһам верән мәһәббәтиндир...
Јашамаг-јашамаг истәјирәм мән,
Мән вәчдә кәлирәм, мәһәббәтиндән...

Әтирли бир күлсән, һејранын мәнәм,
Нә гәдәр варам мән, сәндән дәнмәрәм...
Сәнсән гилләһәм, сәнсән мурадым,
Әзиздир, доғмадыр, көзәлдир адын...

Ешгин шәрбәтини сән вердин мәнә,
Данил дә гурбандыр, еј сәнәм сәнә,
Тәк сәнсән ахтаран, арајан мәни,
Көрпә ушаг тәкин охшајан мәни...

Исраил-Акко
1998

Көҗајым мәним

Унуда билмирәм, билмирәм сәни
Унутмаг олармы, доғма вәтәни?!...
Сефирәм чаным тәк, еј вәтән сәни,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Чанлара дәрмандыр, күләјшә нарын,
Учалыр көјләрә, хан чинарларын,
Ахыр курһа-курла, сәрин суларын,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Шаирләр јурдусан, еј әзиз вәтән,
һүснүнә һејрандыр, һәр јолдан өтән,
Гәлбимин өзәји - сөзү дә сәнсән,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Кимләрсә бәјәнмир, хош авазымы,
Тәк устам бәјәнсин, мәним јазымы,
Сефирәм устадым, Хәлил Рзаны,
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Ашыглар чалырлар, симли сазыны,
Сефирәм еј вәтән, сәнин јазыны,
Де, кимләр танымыр, Рәсул Рзаны?!...
Көзәлләр-көзәли, Көҗајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Диллөрдә дастандыр Бығырын нары,
Артар күндән-күнә халгымын' вары,
Халгымыз чох сефир бизим Анары,
Көзәлләр-көзәли, Көјчајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Нә вара-дөвләтә, олмадым саһиб,
Ешгә вәфалыјам, сөзүмә садиг,
Ән јахын достумдур, Фәтәли Саһиб...
Көзәлләр-көзәли, Көјчајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим...

Ибраһим Көјчајлы јерлимдир мәним,
Шаирә гардашдыр, мәним ләгәбим,
Көјчаја вургундур бу шаир гәлбим,
Көзәлләр-көзәли, Көјчајым мәним,
Синәндә кечибдир, кәнчлик илләрим..

*1. Хәлил Рза муәллимим олуб. В.И.Ленин адына
Азәрбајчан Дөвләт Педогожи Институтунун Дил-
Әдәбијат факултәсиндә гијаби шөбәсиндә охујаркән*

*Исраил-Акко
1997*

Гајыт кэл мәнә

Ешитдим еј дилбәр, мәнән күсмүсән,
Хезан гопду, виран олду, гэлб евим...
Сөјлә сәбәбини нәдән күсмүсән?!...
Күнаһым варсада, сөјлә мән билим...

О, күллү бағчада, сәнсиз кәзәндә,
Јетим ушаглар тәк, ағлајырам мән.
Севдијим, күл колун, мән һәр кәрәндә,
Ахыр кәз јашларым, билмирәм нәдән...

Сәнин әтрин кәлән, һәр күл һәр чичәк,
Өзүн тәк доғмадыр, әзиздир мәнә,
О, гоча бағбан да, һәр мәни кәрчәк,
Јенә дә, саламлар, кәндәрир сәнә...

Амандыр севкилим, кәл күсмә мәнән,
Бәлкә дә, гәлбинә дәјмишәм еј күл,?!...
Мәним хиласкарым, арзум да сәнсэн,
Бил ки, гәфәсдәдир, севдијин бүлбүл...

Гајыт кәл севкилим, гајыт кәл мәнә,
Сәнсиз өтән һәр күн, санки бир илдир,
Көзүм сәни кәзир-ахтарыр јенә,
Кәл-кәл еј севкилим, Данил сәниндир...

Исраил-Акко
1998

Арзуларымсан

Сэнин варлығына севинирэм мэн
Илаһи, бу севкини алма элимдэн,
Мэнэ илһам верэн, мэнэ руһ верэн,
Бу көзэл дүнјаны, мэнэ севдирэн.
Сэнин о саф гэлбин, мөһәббәтиндир,
Санырам бу дүнја, еј јар мәнимдир.

Сән ајым, улдузум, сәнсән һәјатым,
Сән көрән көзүмсән мәним өзүмсән,
Сәнсән шан-шөһрәтим, чаһи-чәлалым,
Гәлбимин нәғмәси, ширин сөзүмсән...
Сәни дүнја гәдәр, севән мәнәм, мән,
О тәмиз адындыр, мәни севдирән...

Мән сәнә борчлујам, һәр заман, һәр ан,
Сэнин саф ешгиндир, мәни јашдан...
Күнәш тәк гәлбимә, шөлә салырсан,
Һәр күн мәни-мәндән, сән сорушурсан...
Сән, ајым улдузум, һәм баһарымсан,
Гәлбимин ајнасы арзуларысан...

Исраил-Акко
1998

"Мәһбәсдән" мәктүб

Һәјатым чох ағыр кечсә дә еј күл,
Сәни дүшүнүрәм, еј сәнәм һәр ан...
Бил ки, гәфәсдәдир севдијин бүлбүл,
Мән ки, дојмамышам мән бу дүнјадан...

Зәһәрдән ачыдыр, һәр өтән күнүм,
Јанан тәндир кими одланырам мән...
Белә һәјатданса, јахшыдыр өлүм,
Инан ки, күсмүшәм өзүм-өзүмдән...

Талејим дәјсә дә дашлардан даша,
Јашамаг јашамаг истәјирәм мән,
Мәһбәсдә өмрүмү вурсам да баша,
Сәни, тәк сәни, севәчәјәм мән...

Тезликлә дөнәрәм, мән сәнә еј-күл,
Бирләшәр јенә дә бизим гәлбимиз,
Сачыны бәзәјәр лалә-гызылкүл,
Мәһәббәтлә доллар бизим гәлбимиз...

Исраил-Акко
1996

Сатылмаз инсан

Гиймәтдән дүшмәзми сөйлә , еј мәләк,
Шухлуғун итирмиш, дәрилмиш бир күл,
Мин лоғман кәлсә дә ејләмәз көмәк,
Сағалмаз һеч заман өлүбсә бүлбүл...

Чалыш ки, һәр кәслә меһрибан јаша,
Јашын гырхы кечиб, ушаг дејилсән,
Башын да чох дәјиб, дашлардан-даша,
Чох да зилә галхма, ловғаланма сән...

Мәһәббәт ләкәли оларса әкәр,
О өз өмрүнү тез вурар баша,
Һарамы-һалала гатарса зәркәр,
Онун тәмиз ады дәјәчәк даша...

Ешит сөзләрими, хатырла һәр ан,
Касыб ол, садә ол, шәрәфлә јаша,
Нә пула, даш-гаша сатылмаз инсан...
Ешгинә садиг ол, меһрибан јаша...

Исраил-Акко
1998

Һардан биләјдим

Сән мәнә чан олачагдын, олмадын,
Дәрдимә дәрман олачагдын, олмадын...
Шәкәр сөзләринлә гәлбими чалдын,
Пәрванә тәк мән башына доландым...
Сәнин вәфан јохмуш, һардан биләјдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләјдим...

Баллы сөзләриндән кечә билмәдим,
Әјрини мән дүздән сечә билмәдим,
О шејтан көзүндән, гача билмәдим,
Сәнә бир мөләк тәк, сәчдә едәрдим,
Сәнин вәфан јохмуш, һардан биләјдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләјдим...

Назынла ојнадым, һәр күн, һәр ахшам,
Сән, сазы чаланда, хумарланмышам,
Әтирли сачындан, илһам алмышам,
Өзүмү дүнјанын шаһы санмышам,
Сәнин вәфан јохмуш, һардан биләјдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләјдим...

Отуруб көз-көзә сәһбәт едәндә,
Севки атәшинин сон нөгтәсиндә,
О ала көзләрин хумарланарды,
Сачларың күрәјимдә далғаланарды,
Сәнин вәфан јохмуш, һардан биләјдим,
Сәнин чәфан чохмуш, һардан биләјдим...

Исраил-Акко

2001

Севмәмәк олмаз

Лиор вә Сагинин 6 ајлығы мунасибәти илә

Көрпә Лиорум,
Тез-тез ағлајыр,
Бала сәрчә тәк,
О, ағзын ачыр...

Үзү ај-кими,
Гашлары чатма,
О ки, ағлады,
Үзүнә бахма...

Ким көрдү ону,
Өләрләр дәрһал,
Дәјәрләр: пәһ-пәһ
Бу ки, балдыр-бал...

О, чох шириндир,
Јемәк дә олмаз,
О, бир немәтдир,
Севмәмәк олмаз...

Гардашы Саги,
Санки бир чичәк,
Дәрһал күлүмсәр,
Һәр мәни көрчәк...

Лиор вә Саги,
Әзиздир әзиз,
Бах, бу чичәкләр,
Әкиздир, әкиз...

Бу көрпәләрә,
Һејранам һејран...
Бал тәк шириндир,
Нәвәләр һәр ан...

Исраил-Акко

2003

Әлләрими сыхмадын

Көзүм галыб, бу жолларда,
Мән жарымы көзләјирәм...
Һеј төкүлүр, јаған гар да,
Һәјачандан үзүлүрәм...

Жол көзләмәм, чох ағырдыр,,
Тәнһалыгдан дарыхмышам...
Мәним жарым вәфалыдыр,
Вәфасына инанмышам...

Вәфасына инандығым,
Чәфасына һеј јандығым,
Нијә кәлиб чыхмадын сән?!...
Әлләрими сыхмадын сән?!...

Мави көзлүм, де һардасан?!...
Ширин сөзлүм, де һардасан?!...
Кәл севиним, күлүм бары,
Еј Данилин, көзәл јары...

Вәфасына инандығым,
Чәфасына һеј јандығым,
Нијә кәлиб чыхмадын сән?!...
Әлләрими сыхмадын сән?!...

*Исраил-Акко
2001-чи ил*

Күлән гыз

О, баһар ахшамы көрүшәндә биз,
Ешгә көрпү салды бахышларымыз...
Ишвәли көзүндән кечә билмәдим...
Көнлүмдән кечәни билдин, динмәдин...
Баһар төк көзәлдир, бу сәнәм дедим...

Сәнә баһар дедим, етдим күнаһы,
Сәнә сәчдә едәр, күлләрин шаһы,
Чанлы бир варлығсан, арзуларымсан,
һәм күлүм-чичәјим, һәм баһарымсан...
Гәлбимин ајнасы, һәм дә јарымсан...

Кечә дә, күндүз дә, јалғызам-јалғыз,
Баһар хэзан олар, олса бағбансыз...
Кәл еј арзум, - еј көзүндән күлән гыз...
Көнлүмдән кечәни, сөјләдим сәнә,
Кәл инан Данилин, бу саф ешгинә...

Исраил-Акко
1998

Еј никар

Кәл-кәл еј никарым верәк баш-баша,
Бу ајлы кечәдә, кәл кәзәк гоша...
Белә бир кечәдә кәзмәмәк олмаз,
Сәнсиз гој олмасын, нә баһар, нә јаз...

Нә дөвләт, нә шөһрәт, мән истәмирәм,
Дил билән, сөз ганан, бир јар истәрәм...
Севдијим о, дилбәр, сәнсэн еј никар,
Бу гәлбим, сәниндир, сәниндир, еј-јар...

Бу ајлы кечәдә улдуза бах сән,
Дәрдијим бу күлү, синәнә тах сән...
Ала кәзләринә, вурулмушам мән,
О баллы сөзләрин, һәсрәтиндәјәм...

Дүнјанын хошбәхти, бизик дүнјада,
Мәһәббәт шәрбәтин, биз дада-дада,
Бу ајлы кечәмиз, күндүзә дөндү,
Ешгимиз сабаһын тәмәлин һөрдү...

Бакы-Көјчај
1956

Чата билмәдим

Достум Әһмәд мүүлләмә итһаф едирәм

Бу сирли дүнјанын мәнкәнәсиндә,
Чох ағыр кечир күнләрим Аллах!
Һеј чалышырам, ағ күнә чыхым,
Даһа да гаралыр, илләрим Аллах!...

Нә гәдәр ох атдым дашлара дәјди,
Һа гачдым, арзума чата билмәдим,
Ахан кур чајлар да гуруду галды,
Дәррдән сүбһә кими јата билмәдим...

Јазылан һәр фәрман, ганундур ганун,
Гүдрәтин бөјүкдүр, азаддыр Аллах!...
Дүнәнки түлкүләр пәләнк олублар,
Бу да бир ганундур, јазыдыр Аллах!...

Билирәм күнләрин гарадыр а дост,
Һәр олан кечәнин, бир күндүзү вар,
Дедијин пәләнкләр довшан олублар,
Нә өзләри галыб, нә дә сөзү вар...

Кәл үзмә өзүнү, ағлама а дост,
Сәнин дә гәлбиндә ачылар сөһәр,
Әкдијин ағачлар бир күн бар верәр,
Буну фәрман верән ихтијар биләр...

Јазылан һәр фәрман, ганундур, ганун,
Гүдрәтин бөјүкдүр, азаддыр Аллах!...
Дүнәнки түлкүләр пәләнк олублар,
Бу да бир ганундур, јазыдыр Аллах!...

Исраил-Акко

2006

Анам-гардашым

Дүнјаја кэлмишәм, сојуг гыш күнү,
Гар-човгун бүрүмүш, јерин үзүнү,
Көјләр шаһлыг едир, јох олур һүнәр,
Мән нәләр көрмәдим, а достум нәләр,
Гисмәтим гәм олду, бир дә ки, кәдәр...

Дојмадым-дојмадым, мән бу дүнјадан,
Бәлкә пешиман олуб, мәни јарадан?!...
Атамын үзүнү көрмәмишәм мән,
Гардашым Илјасла, өјүнмүшәм мән...
Ону да Аллаһым алды өлимдән...

Анам, Меһрибаным, Илһамым мәним,
Дәрдимә-дәрманым, пәнаһым мәним,
Дәјишди дүнјасын, баһарым мәним,
Ону да чох көрдү, јарадан мәнә,
Вурурлар зәрбәни, архадан мәнә...

Анамлы күнләри дүшүндүкчә мән,
Меһрибан гардашым, дүшүр дилимдән...
Ајларым-илләрим, өтүр өмүрдән,
Артыг гочалмышам, ағарыб башым,
һәр ан гәлбимдәдир, анам-гардашым...

Исраил-Акко
2005

Бағышла мәни

Женә дә хәјаллар аләминдәјәм,
Хәјалым дәниз тәк, баш алыб кедир...
Фикрин чиловуну, тута билмирәм,
Шүбһәләр зәли тәк гәлбими дидир...

Көрән һарда галды, бу назлы сәнәм?!...
Гәм кәдәр көлүндә, батыб галмышам,
Титрәјир үрәјим, ағрајыр синәм,
Һичранын әлиндә әсир олмушам...

Бу күн ад күнүм, тој-бајрамымдыр,
Достларым ојнајыр, јаллы кедирләр,
Сән јохсан, севқилим, һалым јамандыр...
Достлар јејир-ичир, шәнлик едирләр...

Севимли дилбәрим, елә бу анда,
Әлиндә һәдијјә, бир дәстә күллә,
Дүнән алдығымыз, о јашыл донда,
Атылды бојнума, бөјүк һәвәслә...

Мәһәббәт күнәш тәк, ләкә көтүрмәз,
Үлви мәһәббәтин, сону көрүнмәз,
Севкилим, бағышла, бағышла мәни,
Мәни шүбһәләрим јормасын сәни...

Исраил-Акко
1997

Севмэздим мән

Сәнли күнләр олмајајды,
Кор олајдым, кар олајдым,
Варлығыны билмэздим мән,
Сәни көрүб севмэздим мән...

Арзуларым мәндә галды,
Сәни дүшмән, сатын алды,
Сахта имиш, мөһәббәтин,
Јалан имиш, сөз-сөһбәтин...

Мән шам идим, сән пәрванә,
Доланардын һеј башыма,
Сөјлә нэдән еј-диванә,
Зәһәр гатдын, сән ашыма?!...

Сәнли күнләр олмајајды,
Кор олајдым, кар олајдым,
Варлығыны билмэздим мән,
Сәни көрүб севмэздим мән...

Мөһәббәтдән данышардыг,
Ешг одуна алышардыг,
Унутдунму, о күнләри,
Кизли, көрүш јерләрини?!...

Сәни гәлбән, севәрдим мән,
Сәнә сәчдә едәрдим мән...
Севинәрдим варлығына,
Күнәш тәки, сафлығына...

Сәнли күнләр олмајајды,
Кор олајдым, кар олајдым,
Варлығыны билмэздим мән,
Сәни көрүб севмэздим мән...

Исраил-Акко

2003

*Еј фәһлә, сән дә өзуну инсанмы санырсан,
Ахмаг киши, инсанлығы асанмы санырсан?!...
Инсан оланын, вары-дөвләти кәрәк олсун,
Инсан оланын, шаны-шөһрәти кәрәк олсун...*

М.Ә.Сабир

Касыба сөјкән

Једијин о чәрәк, кејдијин палтар,
Киминсә әмәји, зәһмәтидир бу,
Сәнин тәк јалтаға, нә гыш-нә баһар,
Бу сөз бил ки, достун төһмәтидир бу...

Јохсулдан, фәһләдән үз дөндәрирсән,
Дөвләтли кәрән тәк, јалтагланырсан,
Рәиси кәрән тәк, түлкү кими сән,
Сичан дешијини сатын алырсан...

Чох да фәрәһләнмә, өзүн-өзүндән,
Нә тојда, нә јасда, ловғаланма сән,
Онсузда дүшмүсән, халгын көзүндән...
О, ач бәјләр кими, кәл өјүнмә сән...

Еј-Данил, һагга кәл, һаггы унутма,
Достунла дост ол сән, дүшмәнлә дүшмән...
Једијин чөрәјә, сән һарам гатма,
Дөвләтли олсан да, касыба сөјкән...

Исраил-Акко
2001

Дүзөлөн дежил

Билирәм јенә дә ешгә дүшмүсән,
Көрәнләр дејир ки, сатылмысан сән,
Бәзәниб-дүзәниб, чыхырсан јола,
Нә саға бахырсан, нә дә ки, сола...

Сәнин вәфан јохмуш, билсәјдим әкәр,
Бахыб, бу јоллара, һәр күн-һәр сәһәр,
Мән сәнә һеч заман, бел бағламаздым,
О, сәнли күнләри, хатырламаздым...

Кечәли-күндүзлү, һәр саат, һәр ан,
Мән сәни севирдим, еј назлы чанан;
Ләкәсиз ешгиндән, мән һәзз алардым,
Мән сәни, гәлбимин цаһы санардым...

Сөјлә еј вәфасыз, де көрүм ки, сән,
Ләкәли либасы, кејиндин, нәдән!?...
Хәјанәт едәрсә, ешгинә һәркәс,
Доғма баласынын да гәдрини билмәз...

Алмас ләкәлисә, зибилдир, зибил,
Бу сөзү лазыммы, мән едим тәһлил?!...
Јалана вәрдишсә, ағзындакы дил;
Илаһи кәлсә дә, дүзөлән дејил...

Чох да хәјаллара, далма еј үрәк,
Вәфасыз дилбәрә, јанма еј үрәк,
Күл-даныш, еј-көнүл, кејинмә гара,
Инанма еј Данил, вәфасыз-јара.

Исраил-Акко

2006

Севкилим вә дәниз

Ајлы бир кечәдир, севкилим илә.
Дәниз саһилиндә дајанмышам мән,
Далғалар данышыр, бир-бири илә,
Санки өз јарынын, тутуб әлиндән...

Мән дә севкилимлә кәләрәк дилә,
Изаһ еләјирәм, мөһәббәтими,
Бахырам сарышын, о шух кезелә,
О мави кезлүјә, бир мәләк кими...

Ај, минлик лампа тәк, шөлә салараг,
Бизә өз ешгини ачыр елә бил,
Севкилим гуш кими, һәрдән гачараг,
Әкәр бачарырсан, мәни тут дејир...

Ај Аллаһ, бу нәдир, сән ишә бир бах,
Бу ахшам, јар мәни, овсунлајыбдыр;
Бахырам, бахмагдан дојмурам, анчаг,
Кезүм кезәллијә һејран галыбдыр...

Шылтаг далғалар тәк, шылтаг севкилим,
Вурулуб дәнизин кезәллијинә,
Каш белә кечәјди, һәр ајым-илим,
һамы хошбәхт Данил, дејәјди мәнә...

Исраил-Акко
1996

Пәрванәсијәм

Сән еј мави көзлүм, севимли јарым,
Лејли тәк, исмәтли, вәфалысан сән...
Бу чөлләр-чөмәнләр, олуб дијарым,
Һәр јердә-һәр заман, сәнинләјәм мән...

Мәнә чан-чан дејән мәни охшајан
О ширин дилинә, гурбан олум мән,
Сәни бир мәләк тәк, севирәм инан,
Гәлбим даға дөнүр мәнәббәтиндән...

Мән сәни севмишәм, о илк баһарда,
Сән тәки бир күлүн, диванәсијәм...
Кәл көзәк сүбһә тәк, күллү бағчада,
Сән јанан шамсан да, мән пәрванәсијәм...

Даниләм, еј мәләк, дөнмәрәм сәндән,
Ајрылмаг олармы, сән тәк көзәлдән?!...
Мәнә илһам верән, гол-ганад верән,
Сәнсән, еј севкилим, мәни севдирән...

Исраил Акко
1997

Чан гардашым

Заман-заман туфанлара, човгунлара дөзмүшәм мән,
Безән мәни, лејсан вуруб, сојуг гара дөзмүшәм мән.
Ағыр күнүм, зүлмәтләрим, горхуларым, чох олуб, чох;
Агламышам ушаг кими, ағыларым чох олуб, чох...

Һәр бир дәрдә дөзә-дөзә, јана-јана дөзмүшәм мән,
Чан гардашым, јохлуғуну билә-билә, дөзмүрәм мән.
Кечә-күндүз өзүмдәсэн, амма сәни көрмүрәм мән...
Һарда олсам, сөзүмдәсэн, амма сәни көрмүрәм мән...

Безән мәнә ата олдун, гардаш олдун, чан гардашым,
Безән мәнә, сән дост олдун, сирдаш олдун, чан гардашым.
Безән мәни, ушаг кими, гучаглајыб, өпәрдин сән...
Һәрдән мәнә, пул да вериб, мәнә бахыб, күләрдин сән...

Јенә һәмән о Даниләм, гочалмышам, јаман гардаш,
Нә архам вар, нә дајағым, јетим галдым, чан гардашым,
Мәни тәнһа гојуб, көчүб кедән дә сән, а гардаш,
Јетим идим, јетим галдым, а сирдашым, а гардашым

**Бакы
1993**

Достума нәсијјәт

А достум, ешитдим, һардаса гуллуғ едирсән,
Гоһуму-гардашы достлары, јығыб башына,
Бу јағлы-пуллу иши, чох-чох тәрифләјирсән...
Достум, амандыр, чалыш, һарам гатма ашына,
Јохса јенә, бир бәла кәләр, ираг башына...

Кимәсә күвәниб, јохсула, фәһләјә күлмә,
Јолдан кечәнә илишмә сән, она саташма...
"Боса" архаланыб, өјүнмә, мәнәм-мән демә;
Достум, амандыр, чалыш, һарам гатма ашына,
Јохса јенә, бир бәла кәләр, ираг башына...

Унутма нәкәрсән, кимәсә хидмәт едирсән,
Онун шөһрәти-пулујла сән, бәһәрләнирсән...
Ловғаланыб өзүнү өјмә, фәрәһләнмә сән,
Достум, амандыр, чалыш, һарам гатма ашына,
Јохса јенә, бир бәла кәләр, ираг башына...

Һәр доста да, гоһума да, сән чох да инанма,
Сәнә чан-чан дејән, јалтаға, архаин олма...
Көзүн көрә-көрә, өзүнү чәнчәлә салма;
Достум, амандыр, чалыш, һарам гатма ашына,
Јохса јенә, бир бәла кәләр, ираг башына...

1-Боса-Вәзифәли, пуллу шәхс

*Исраил-Акко
2007*

Сән мәнимләсэн...

Билсәјдин нә гәдәр чәтиндир мәнә,
Тәк-тәнһа отуруб сәнсизләшәндә...
Әлими узатсам чатардым сәнә,
Нејләјим, галмышам дүшмән әлиндә?!...

Мән ки ешг әһлијәм, ешгин гулујам,
Чаным тәк севирәм, еј дилбәр сәни,
Бүтүн варлығымла, сәнә бағлыјам;
Унуда биләрми, севән-севәни?!...

Кечә дә, күндүз дә сән мәнимләсэн,
Гәлбимдә-көзүмдә, хәјалымдасан...
Мәни јашадан да, севәндә сәнсэн...
Сән мәним һәјатым, арзуларымсан...

Дүшмәним күчлүдүр, бата билмирәм,
Кечәләр гүссәдән, јата билмирәм.
Иса тәк, чармыха, чәкилсәм дә мән,
Мән сәндән еј дилбәр дәнән дејиләм...

Мәчнунун мәнәм мән, сән ки билирсэн...
Бу бағлар-бағчалар евимдир мәним
Хошбәхтәм о вахт ки, сән мәнимләсэн,
Мәни анлајан да, севән дә сәнсэн...

Исраил-Акко
2007

Көзләјирәм

Севдијим дилбәри көзләјирәм мән,
Кәлдији јоллары изләјирәм мән...
О, кәлиб чыхмады, билмирәм нәдән;
Гәм-гүссә ичиндә үзүлүрәм мән...

Севән, севкилисин дарда гојармы?!...
Аловлу ешгини һеч унудармы?!...
Дәјүнән бу гәлбим, сәниндир сәнин,
Кәл чыхаг сејринә, чөлүн-чәмәнин...

Сәнин һәр сөзүнә, һај вермишәм, мән,
Гәлбими гопарыб пај вермишәм, мән...
О, әсмәр үзүнә, ај демишәм, мән...
Вердијин вәдәни, унутдунму сән?!...

Даниләм, ашигәм еј-дилбәр сәнә,
Мән ки, инанмышам, о саф ешгинә;
Кәл чых ки, севинсин, үрәјим мәним,
Әтриндән мәст олаг, чөлүн-чәмәнин...

Исраил-Акко
2007

Сәнсэн...

Сәни көрән күндән, еј күл, еј сәнәм,
Мәчнунун олмушам, сән дә билирсэн...
Инамым Аллаһдыр, анд ичирәм мән,
Гәлбимин һакими, шаһы да сәнсэн...

Иса тәк чармыха, чәкилсәм дә мән,
Өлсәм дә, дәнмәрәм, мән сәндән еј-күл;
Гәлбимин севинчи, арзусу сәнсэн,
Күлсүз јашајармы, бағчада бүлбүл?!...

Сәнсиз јашамаздым, сән олмасајдын,
Сәнсэн хиласкарым, сән-сән мурадым,
Сәнинлә чәкилир, еј дилбәр адым...
Көзәлдир-шириндир, еј сәнәм адын...

Сәни көрән күндән, еј күл, еј сәнәм,
Мәчнунун олмушам, сән дә билирсэн...
Инамым Аллаһдыр, анд ичирәм мән,
Гәлбимин һакими, шаһы да сән сән...

Исраил-Акко
2007

Анамлы күнләрим

Гәлбими јенә дә, думан, чән алыб,
Анамлы күнләрим, јадыма дүшүб,
Көзләрим үрәјим тәк, хәјала далыб,
Анамлы күнләрим, јадыма дүшүб...

Көрүрәм ки, анам чөр-чөп јандырыр,
Һәјәт-бачаны да, түстү бүрүјүб,
Бојланыр һәр јана, мәни ахтарыр,
О, мәнә әл едир, мәни чағырыр...

Кәлирәм-кәлирәм, ај анам дедим,
Анам, мәни гучур, көзүм јашарыр...
Әлимдәки нары, анама вердим,
Анам нары алыб, мәни охшајыр...

О, мәғрур-мүгәддәс, бу көзәл инсан,
Мәни гучаглајыб, өпүб, охшајыр...
Санки видалашыр, мәнимлә бу ан,
Үрәјим ағрајыр, көзүм јашарыр...

Гәлбими јенә дә, думан, чән алыб,
Анамлы күнләрим, јадыма дүшүб,
Көзләрим үрәјим тәк, хәјала далыб,
Анамлы күнләрим, јадыма дүшүб...

*Исраил-Акко
3 сентјабр 2007-чи ил*

Борчлујам сәнә

Сәнин варлығына, севинирәм мән,
Илаһи, бу севкини, алма әлимдән...
Мәнә илһам верән, мәни јашадан,
Тәк сәнсән, еј шәһлам, мәни анлајан...

Кечәли-күндүзлү, бир ана тәк сән,
Һеј мәни охшајыр, фәрәһләнирсән,
Мән вәчдә кәлирәм, мәһәббәтиндән,
Ајрылмаг олармы, сән тәк көзәлдән?!...

Нә гәдәр сағам мән, борчлујам сәнә,
Унутмаг олармы, сән тәк дилбәри?!...
Инан еј севкилим, инан сән мәнә,
Унуда билмәрәм, сәнли күнләри...

Мәни јашадан да севән дә сән сән,
Мәнә илһам верән, севинч бәхш едән,
Тәк сәнсән, еј мәләк, мәнә чан дејән...
Јеканә севинчим, арзум да сәнсән...

Даниләм, Аллаһдыр, көмәјим мәним,
Ешгин пијаләсин, Аллаһдан алдым,
Адынла дөјүнүр, бу вуран гәлбим,
Ешгинлә галачаг, тарихдә адым...

Исраил-Акко
1995

Сафдыр нијјетим

Дәрд-кәдәр кәлүндә, боғулан гәлбим,
Кечәли-күндүзлү, ағлајан гәлбим,
Чәлладын әлиндән, фәрјада кәлдин,
Бу фани дүнјада, бир күн көрмәдин...

Фыртына, гасырға өтмәди сәндән,
Бәзән ушаг кими, ағласанда сән,
Горхмадын, чәлладдан, нә дә бир кәсдән,
Дәнмәдин ешгиндән, мәһәббәтиндән...

Билирәм чәтиндир, ағырдыр сәнә,
Зәһәрли сөзләри, һәр күнг ешитмәк,
Дөзмүсән, дөз јенә, гулаг ас мәнә,
Керијә јол јохдур, дөзәсән кәрәк...

Ешгинә садиг ол, ешгдир амалын,
Һамыја бәллидир, әглин-камалын...
Доста вәфалысан, сафдыр нијјетин,
Гој бурда да битсин, мәним сәһбәтим...

Исраил-Акко
2002

Нејләмишәм мән

Сән еј гара илан, нејләмишәм мән,
һәр өтән күнүмү, зәһәрләјирсэн?!...
Гәсдимә һазырсан, чәллад кими сән,
Овчу тәк, сән мәни һеј изләјирсэн...

Күнаһым варса да, сөјлә билим мән,
Ја әл чәк, а залым, әмәлләриндән...
Мән ки нә оғрујам, нә дә ки, дүшмән,
Бир кәс инчимәјиб, һеч заман мөндән...

Вурғунам, Вурғун тәк, кезәлликләрә,
һәр күлдән-чичәқдән, һәзз алырам мән.
Нәғмәләр гошурам, мән кезәлләрә,
Бахыб зөвг алырам, шеһли күлләрә...

Бу нә чинајәтдир, нә дә оғрулуг,
Өлкәми дүнјаја таныдырам мән...
Һәјәтлә әкиздир, дүзлүк, доғрулуг,
Сәни дә, чох јахшы, таныјырам мән...

Сән еј гара илан, нејләмишәм мән,
һәр өтән күнүмү, зәһәрләјирсэн?!...
Гәсдимә һазырсан, чәллад кими сән,
Овчу тәк, сән мәни һеј изләјирсэн...

Исраил-Акко
2007

Мәндән күсмүсән

Билсәјдин нә гәдәр, ағырдыр мәнә,
Тәк-тәнһа галыб, сәнсизләшәндә...
Илк күндән, еј мөләк, вурғунам сәнә,
Гәлбим вәчдә кәлир, сәни кәрәндә...

Лејлим сәнсэн, еј күл, Мәчнунун мәнәм,
Ешгинлә фәхр едир, севинирәм мән...
Севимли дилбәрим, сәнсэн, еј сәнәм,
О үлви ешгинә баш әјирәм мән...

Һарда олсам да, сән мәнимләсән,
Гәлбимин арзусу, сәһбәти сән-сән...
Дедиләр: - нәдәнсә, мәндән күсмүсән,
Сөјлә күнаһымы, нәдән күсмүсән?!...

Ачылан сәһәрдән, ајдан-улдуздан,
Сорушдум мән сәни, чаваб алмадым,
Ахан шәләләдән, сәрин булагдан,
Сорушдум мән сәни, чаваб алмадым...

Јоллара бахмагдан, јорулмушам мән,
Көзләрим ахтарыр, һәр јердә сәни...
Сән һарда олсан да, сән мәнимләсән;
Гәлбимин арзусу, севинчи сәнсэн...

Исраил-Акко
2003

Севирәм сәни

Севимли дилбәрим, о, көзәл сәнәм,
Нәдәнсә инчијиб, күсүбдүр мәнән...
Гәлбими ағрыдыр, фикир, хәјал, гәм;
Сөјлә еј севкилим, күсмүсән нәдән?!...

Ширинин ешгиндән, о, чәсур Фәрһад,
Дағы да, дашы да вурду дағытды,
Мәчнун, кечә-күндүз, етсә дә фәрјад,
Лејлинин ешгилә, гәләбә чалды...

Мән нә Фәрһадам, нә дә ки, Мәчнун,
Сәнин саф ешгиндир, јашадан мәни...
Дедијин һәр сөзүн, ганундур ганун;
Үлви мәнәббәтлә, севирәм сәни...

Көзләрим јашарыб, ағрыјыр гәлбим,
Фикирләр-хәјаллар, дүнјасындајам...
Гурујуб галыбдыр, бу јазан әлим,
Мән сәнин ешгинлә, аловланырам...

Еј мәним баһарым, көзәл севкилим,
Күнаһым варса да, бағышла мәни;
Сәнсиз гој олмасын нә күнүм, илим,
Бу севән гәлбим, сәниндир сәнин...

Исраил-Акко
2007

Саат ишләмир деди

Женә дә хәјалым, баш алыб кедир,
Фикрин чиловуну, тута билмирәм...
Үрәјим дөјүнүр, "шылтаглыг" едир,
Кечәләр, сүбһә тәк, јата билмирәм...

Севдијим дилбәри, көзләјирәм мән,
Севкилим нә кәлир, нә дә зәнк едир...
Гысганчлыг нәдәнсә, әл чәкмир мәнән,
Шүбһәләр зәли тәк, чанымы ичир...

Саата бахырам, саат дүз дөрддүр,
Севкилимлә көрүш саат үчдәдир...
Саллана-саллана севкилим кәлир,
Сааты көстөрдим, ишләмир деди...

Елә бу вахт бу дәмдә, о, кәләндә,
Јашлы бир һал әһли, кечир јанымдан,
Саат нечәдир? - дедим, дәдә, чан дәдә...
Оғлум, саат үчдүр, о, деди, бу ан...

Севкилим, гочадан, үзүр истәди,
Сонра да о, дөнүб, һеј мәнә бахды...
Бахдым севкилимә, гәлбим титрәди;
Мәним дә көз јашым, синәмә ахды...

Бағышла севкилим, бағышла мәни,
Мән сәндә көрүрәм, сәадәтими...
Гәлбим тәк севирәм, еј-мәләк сәни,
Мән сәнә вермишәм, мәһәббәтими...

Исраил-Акко

2007

Вәфалыјам мән

Дүнән, бу бағчада, севкилимлә мән,
Этирли күлләрдән, дәстә тутардыг...
Мән вәчдә кәлирәм, назлы кезәлдән,
Мәһәббәт ешгилә хумарланардыг...

Севимли севкилим, кезәл севкилим,
Јахшы ки, сән варсан, сән бу дүнјада,
Гәлбимин арзусу, сәнсән севинчим,
Өлсәм дә, мән сәни вермәрәм јада...

Нә гәдәр хошбәхтәм-бәхтәвәрәм мән,
Сән тәки кезәлә, вурулмушам мән...
Илаһи, разыјам, өз тәләјимдән...
Мән дәнмәрәм, еј-күл, сән тәк кезәлдән..

Мән сәнә күл дедим, бағышла мәни,
Күлләрин тачысан, сән еј севкилим...
Сән һарда олсан да, севирәм сәни,
Мән сәнә вермишәм, севән гәлбими...

Вәтәним Көјчајдыр, Көјчајлыјам мән,
Әһдимә ешгимә, вәфалыјам мән...
Даниләм еј мәләк, дәнмәрәм сәндән,
Гәлбимдә јашајыр ешг, бирдә вәтән...

Исраил-Акко
1999

Сон көрүш

Вөфасыз олдуғуну билсәјдим әкәр,
Гәлбими мән сәнә вермәздим үлкәр...
Шан-шөһрәт ешгинә, анд ичирәм мән,
Гурбанлыг гојун тәк, гурбан кедәрсән...

Даш-гаш ләкәлисә, чүрүк бир гоздур,
Ләпәсиз гозданса, зибил јахшыдыр...
Сән чох көзәлсән, десәм дә аздыр,
Сән тәк көзәлләрин, ағлы дајаздыр...

Баһалы машынлар, ипәк либаслар,
Һардаса ишләјән һөкүмлү бослар,
Јеканә севинчин, арзуларындыр,
Һәр гышын-пајызын, һәм баһарындыр...

Мәләк тәк көзәлсән, буну билирсән,
Сәнә дәнүб бахыр, һәр јолдан өтән,
Өз көзәллијиндән вәчдә кәлирсән,
Бу сон көрүшдүр, сән ки, билирсән...

Вөфасыз олдуғуну билсәјдим әкәр,
Гәлбими мән сәнә вермәздим үлкәр...
Шан-шөһрәт ешгинә, анд ичирәм мән,
Гурбанлыг гојун тәк, гурбан кедәрсән...

1. *Бослар - Вәзифәли-варлы шәхсләр*

Исраил-Акко
2007

Көз дөјөр сәнә

Башына дөндүјүм, күл үзлү сонам,
һүснү-чәмалына, еј күл, һејранам...
Севирәм сеvirәм, еј сонам сәни,
Кәл кәзәк севкилим, чөлү, чәмәни...

Чејран тәк кәзәлсән, кәз дөјөр сәнә,
Горхурам севкилим, сөз дөјөр сәнә...
Истәсән Данил дә, баш әјөр сәнә,
Ја һә, ја да јох де, а чејран мәнә...

Гәлбимин шаһысан, буну билирсән,
Билирәм севкилим, мәни сеvirсән...
Ал јанаглар, лаләләрин өзүдүр;
Көзләриндә, бала чејран көзүдүр...

Севирәм севкилим, Азәрбајчаны,
Кәл кәзәк Көјчајы, кәзәк Сәлјаны...
Әјләнәк Көјкөлдә, кәзәк Губаны,
Вәтәним Көјчајын, ичәк чајыны...

Мән вәчдә кәлирәм, еј сонам сәндән,
Ајрылмаг олармы, сән тәк кәзәлдән?!...
Сәндә сәдагәт дә, мәрһәмәт дә вар,
Данил дә, гулундур, еј-севимли јар...

Исраил-Акко
1996

Ај гыз

Бој-бухунун бир аләмдир,
Мави көзө, вурулмушам...
Лөбләриндән бал сүзүлүр,
Ширин сөзө вурулмушам...

Сән бир мөлөк, сән бир афәт,
Мави көзлү, әсмәр сифәт,
Севимлисән, мөлөкләр тәк,
Сәнсиз дөзмүр, севән үрәк...

Нә јахшы ки, сән дө варсан,
Аләм билир, сән јарымсан...
Тәкчә сәнсән, вәфадарым,
Һәм јазымсан, һәм баһарым...

Күнәш рәнкли, о сачларын,
Кирпикләрин, о гашларын,
Сәнә пәјдыр, Илаһидән,
Узаг көзмә, ај гыз мөндән...

Гисмәтимдән мән дөнмәрәм,
Күнәш сәнәр, мән сөнмәрәм,
Сон пәнаһым, сәнсән ај гыз,
Сән Данили гојма јалгыз...

Исраил-Акко
1995

*"Тысбаға ғынындан
чыхдыгыныны, бәјәнмәди"...*

Аталар сөзү

Бәјәнмир гаға

Дүнән бир "достума", раст кәләндә мән,
Санки әл-ајағы көјлә кедирди...
О, күлүр-шәнләнир, көзләнилмәдән,
- Бура кәлдијимә, разыјам деди...

Кәлирли иш јерим, јолдашларым вар,
Бәзәкли евләрим, танышларым вар...
Мән, өз вәтәнимдә, өз өлкәмдәјәм,
Нә горху билирәм, нә дә ки, мән гәм...

Сојугда нә гәдәр, ишләсәм дә мән,
Нә евим варды, нә дә машыным...
Мән бу торпага, кәлдијим күндән,
Јахшы ишим дә вар, һәм дә маашым...

Аталар јахшы дејиб: - "Бах бу тысбаға",
Доғулдуғу јери, бәјәнмир гаға...
Вәтәним Көјчајы, унутмарам мән,
Анадан олдуғун, торпагдыр вәтән...

1. Бура кәлдијимә - Израилә

**Израил-Акко
2007-чи ил**

Еј чанан

Нә гәдәр ағырдыр, чәтиндир мәнә,
Севимли дилбәрдән ајры јашамаг.
Һичранын әлиндә әсирәм јенә,
Илк күндән гисмәтим, тәкликдир анчаг...

Сәнсиз гој олмасын, мәним бир күнүм,
Севкисиз јашамаг, өлүмдүр, өлүм...
Бу севән гәлбимә, анд ичирәм мән,
Ајрыла билмәрәм, севкилим сәндән...

Сән көрән көзүмсән, еј мави көзлүм,
Сән мәним өзүмсән, еј ширин сөзлүм...
Тәк тәнһа јашамаг дәһшәтдир һәр ан,
Данили јашадан, сәнсән еј-чанан...

Кәл-кәл еј күл, дарыхмышам мән,
Гәлбими гәлбинә, бағламышам мән...
Бу севән үрәјим, сәниндир еј-күл,
Севмәсә охумаз, бағчада бүлбүл?!...

Сән көрән көзүмсән, еј мави көзлүм,
Сән мәним өзүмсән, еј ширин сөзлүм...
Тәк-тәнһа јашамаг дәһшәтдир һәр-ан,
Данили јашадан, сән-сән еј-чанан...

Исраил-Акко
2007

Излэјир бизи

Нэ гэдэр хошбөхтэм, бөхтөвөрэм мэн,
Сэнин тэк дилбэрэ, раст кэлдим һәмән...
Дилимин сөзү дэ сөһбәти дэ сәнсэн,
Һарда олсам да мэн, сән мәнимлэсэн...

Сән мәним һәјатым, көрән көзүмсән,
Сэнинлә фәхр едир, севинирәм мән...
Гәлбимин арзусу, севинчи сәнсэн,
Мән вәчдә кәлирәм, сән тэк көзәлдән...

Сәнсиз гој олмасын, мәним бир күнүм,
Сәнсиз кечән күнүм, өлүмдүр, өлүм...
Севирәм Мәчнун тэк, еј Лејлам сәни,
Севмәмәк олармы, сән тэк сәнәми?!...

Кәл-кәл еј севкилим, кәл көрүшәк биз,
Бирләшсин әбәди, севән гәлбимиз,
Бу чөлләр, чәмәнләр көзләјир бизи,
О мави көзләрин, изләјир бизи...

Исраил-Акко
2007

Еј Вәтән

Сән еј вәтән, әзиз вәтән, ана вәтән, чан вәтәним...
Кечә-күндүз гәлбимдәсән, анам кими, инан мәнә...
Көрпәлијим, һәм кәнчлијим, сәндә кечиб, күнүм мәним...
Һарда олсам, сәнинләјәм, гурбан олум, вәтән сәнә...

Көзәл вәтән, бәрәкәтли торпағына гурбан олум,
Тахылына, памбығына, һәм-нарына вурулмушам...
Гонагпәрвәр, ширин дилли, о халгына гурбан олум...
Һәм гышына-пајызына, баһарына вурулмушам...

Чәннәт адлы бир јер варса, о да сәнсән, еј вәтәним,
Гочалсам да, унутмарам, сәндә кечән күнләрим...
Һарда олсам, мәнимләсән, сәнинләдир, вуран гәлбим...
Унутмарам, әзиз вәтән, о ушаглыг илләрим...

Ләгәбими доғрулдарам, инан мәнә, чан-вәтәним,
Көјчајлынын севимлиси, бир вәтәндир, бир дә ана...
Һарда олсам, бајраг тәки, јүксәләчәк, адын сәнин,
Јүксәлтмәсәм мән адыны, Данил галар, јана-јана...

Исраил-Акко
2007

Каман кими әжилди

Кимәсә күвәниб, өзүнү өјән,
Босун көрән кими, рәнки саралан,
Касыба фәһләјә, салам вермәјән,
Өзүнү бәј тәки, хан кими сајан,
Лотуја, оғруја, һеч инанармы?!...
Јалтаг оғул, халгы үчүн јанармы?!...

Бир варлыја салам вердим динмәди,
О, һеч дөнүб, мән тәрәфә бахмады...
Босун көрдү, каман кими әжилди...
Јалтаг-јалтаг күлүмсәди ағлады,
Бах бу лоту, өз ишини биләнди,
Һарда олду, өз босуну өјәнди...

Мәчлисләрдә чыхыш едәр, сөз дејәр,
Каһ охујар, каһ ағлајар, каһ күләр,
Өз ағасын, атасындан чох севәр,
"Белә-оғул", ата гәдрин биләрми?!...
Бу "оғула", бел бағламаг олармы?!...
Үрәк ағрымаса, көз јашарармы?!...

Бах, еј Данил, башына гар әләниб,
Чаванлыгдан бир нишан да галмајыб,
Шән күнләрин, арзуларын түкәниб.
Дејилмәмиш сөз-сөһбәтә, чох галыб...
Бу шеирин, јалтаглара дамғадыр,
Јазылмамыш, шеирләрин далдадыр...

Исраил-Акко

2007

Мәни севирсән

Гәлбими һәјачан, гәм-гүссә алыб,
Нәдәнсә севкилим, кәлиб чыхмајыб...
Нараһат көзләрим, јолларда галыб,
Күнәш чоһдан сөнүб, һава гаралыб,
Фикирдән, өзүмдә тагәт галмајыб...

Шүбһәләр зәли тәк, ганымы ичир,
Бир јердә гәрар да тута билмирәм...
Вердији вәдәдән хејли вахт кечир,
Севимли үлкәрим кәлмир ки, кәлмир:
Нәләр чәқдијими, билмир ки, билмир...

Телефон зәнкинә, ајылдым бирдән,
Бу одур, бу одур, дүшүндүм һәмән,
- Бағышла севкилим, күнаһкарам мән,
Анам чох һалсызыдыр, билмирәм нәдән,
Көрүшә кәлмәдим, инчимә мәндән...

Мән бир тәбиб кими, тез јола дүшдүм,
Анаја анам тәк, мән јардым етдим...
Үлкәрин көз јашы, синәмә дүшдү,
- Билирдим кәләрсән, јардым едәрсән,
Инди билдим ки, мәни севирсән...

Исраил-Акко
2007

Өзүнү өймө

Гиймәтдән дүшмәзми, сөйлә еј-мәләк,
Шухлуғун итирилмиш, дәрилмиш бир күл.
Мин лоғман кәлсә дә, ејләмә көмәк,
Сағалмаз һеч заман өлүбсә бүлбүл...

Чалыш ки, һәр кәслә, мөһрибан јаша,
Јашын гырхы кечиб, ушаг дејилсән,
Башын да чох дәјиб, дашлардан-даша,
Чох да зилә чыхма, ловғаланма сән...

Мәһәббәт ләкәли оларса өкәр,
О, өз өмрүнү, тез вурар баша,
Һарамы-һалала, гатарса зәркәр,
Онун тәмиз ады, дәјәчәк даша...

Ешит сөзләрими, хатырла һәр ан,
Дост-таныш көрәндә, мәнәм мән демә,
Касыб ол, саф ол, тәмиз ад газан,
Ешгинә садиг ол, өзүнү өймә...

Исраил-Акко
2007

Ширин сөзүмсән

Кәрәм төк, ашигәм, еј Әслим сәнә,
Мәчнун төк вурғунам, ширин дилинә...
Ләкәсиз бир ајсан күнәшин мәнәм,
Өлсәмдә дәнмәрәм, сәндән еј сәнәм...

Үлви мәнәббатлә, сеvirәм сәни,
Йсмәтли адындар, учалдан мәни...
Мән сәнин ешгиндән, вәчдә кәлирәм,
Гуш кими, кәйләрә, учмаг истәрәм...

Билирәм кезәлсән, мөләк кими сән,
Сәнинлә еј мөләк фәхр едирәм мән,
Өлсәм дә дәнмәрәм, дәнмәрәм сәндән,
Ајрылмаг олармы, сән төк сәнәмдән?!...

Мәни јашадан да, - севән дә сәнсән,
Гәлбимин һакими, кәрән кезүмсән...
Төк сәнсән, ахтарыб-арајан мәни,
Һәм севән-севдирән, охшајан мәни...

Сән мәним өзүмсән-кәрән кезүмсән,
Гәлбимин өзәји, ширин сөзүмсән...
Сәнсән гилләкаһым, сән-сән пәнаһым,
Сәни чох кәрмәсин, мәнә Аллаһым...

Исраил-Акко
2008

Сән олмасајдын

Еј-мәним дилбәрим, кезәл севкилим,
Сән-сән илк ешгим, илк мәнәббәтим...
Бу фани дүнјада, сәнсән севимлим,
Сәниндир, сәниндир, бу севән гәлбим...

Сәнсән хиласкарым, сәнсән пәнаһым,
Гәлбими охшајыр, ширин сөзләрин...
Мәләк тәк кезәлсән, сәнсән илһамым,
Мәни Мәчнун едир, мави кезләрин...

Мәни ешгә салан, сәнсән еј сонам,
О, сәнли күнләри, унутмарам мән,
Сәни севәчәјәм, нә гәдәр сағам...
Ајрылмаг олармы, сән тәк дилбәрдән?!...

Даниләм, еј сонам, ашигин мәнәм,
Нә гәдәр сағам мән, сәндән дәнмәрәм,
Бу гәлбим сәниндир, еј кезәл сәнәм
Сәндән башгасыны, инан севмәрәм...

Исраил-Акко
2008

Әр ола билмәз

Инсана охшајыр, бојун-бухунун,
Ағылдан касыбсан, дилдән пәһләван...
Гибәтин едирсән, гоһум-гоншунун,
Дедијин һәр сөзүн, јаландыр-јалан...

Бағы бәзәсә дә, о јашыл сөјүд,
Сөјүд ағачында, бар ола билмәз,
Күнәшин гаршысын, алса да булут,
Күнәшә һеч заман, о галиб кәлмәз...

Кишилик көркәми олса да сәндә,
Сән-тәки кишидә ар ола билмәз,
Сатғынлыб јазылыб, түлкү үзүндә,
Һәр јетән кишидән, әр ола билмәз...

Даниләм, дүз сөзүм, дүз әмәлим вар,
Ешгә вәфалыјам, достумла достам,
Шүкүрләр олсун ки, јазан әлим вар,
Сатгына-јалтага, һәр заман јадам...

Исраил-Акко
2008

Нифрәтим мәним

Мән ону севирдим, һеј заман-заман,
Мәһшәббәт јағарды, дил-додағындан...
Бу севән гәлбими вермишдим она,
Мәни чох севәрди, о, назлы сона...

Она вурулмушду, бу севән гәлбим,
Дедији һәр сөзә, мән баш әјердим,
Мән ону севәрдим, дүнјалар гәдәр,
Бизи гысганарды, јолдан өтәнләр...

Биз гоша кәзәрдик, һәр јердә һәр ан,
Мәнә вурулмушду, о, назлы чанан...
Мән онун ешгиндән, фәрәһләнәрдим,
О, назлы кәзәлә, сәчдә едәрдим...

Көрүшләр азалды, нәдән билмәдим,
Күлүш јоха чыхды, билдим, динмәдим...
Күнләрин бир күнү, мән "јана-јана",
Гәлбимдән кечәни, сөјләдим она...

Дедим, еј-севкилим, сөјлә көрүм сән,
Сојугсан буз кими, еј сонам нәдән?!...
Һәр мәни көрәндә, гуш тәк учардын,
Бојнума атылыб гучаглајардын...

О, бир мәнә бахды, бир көјә бахды,
Ахан көз јашлары, үстүмә ахды...
Бағышла, башыны о, јерә әјди,
Чаван бир варлыыны, севирәм деди...

Булудлар тоггушду, илдырым чахды
Сел тәк, јаған јағыш, үстүм ахды...
Инана билмәдим, о, шәрәфсизә,
Нифрәтлә һеј бахдым, о мави кәзә...

Исраил-Акко

17 март 2008-чи ил

Еј күл

Мәни мәндән алан, севимли сонам,
О мави көзүнә һејран олмушам...
Сән мәним һејатым, сән мәним дүнјам,
О ширин дилинә гурбан олмушам...

Көзәлсән Лејли тәк, көзәлсән еј күл,
Һәр сәни көрәндә, севинирәм мән...
Ешгинлә дөјүнүр, синәмдә көнүл,
Мәним севинчим дө, ешгим дө сәнсэн...

О үлви ешгинлә, фәхр едирәм мән,
Күндән-күнә санки, чаванлашырам...
Мән илһам алырам, мөһәббәтиндән,
Гајнајан сүд тәки, ашыб-дашырам...

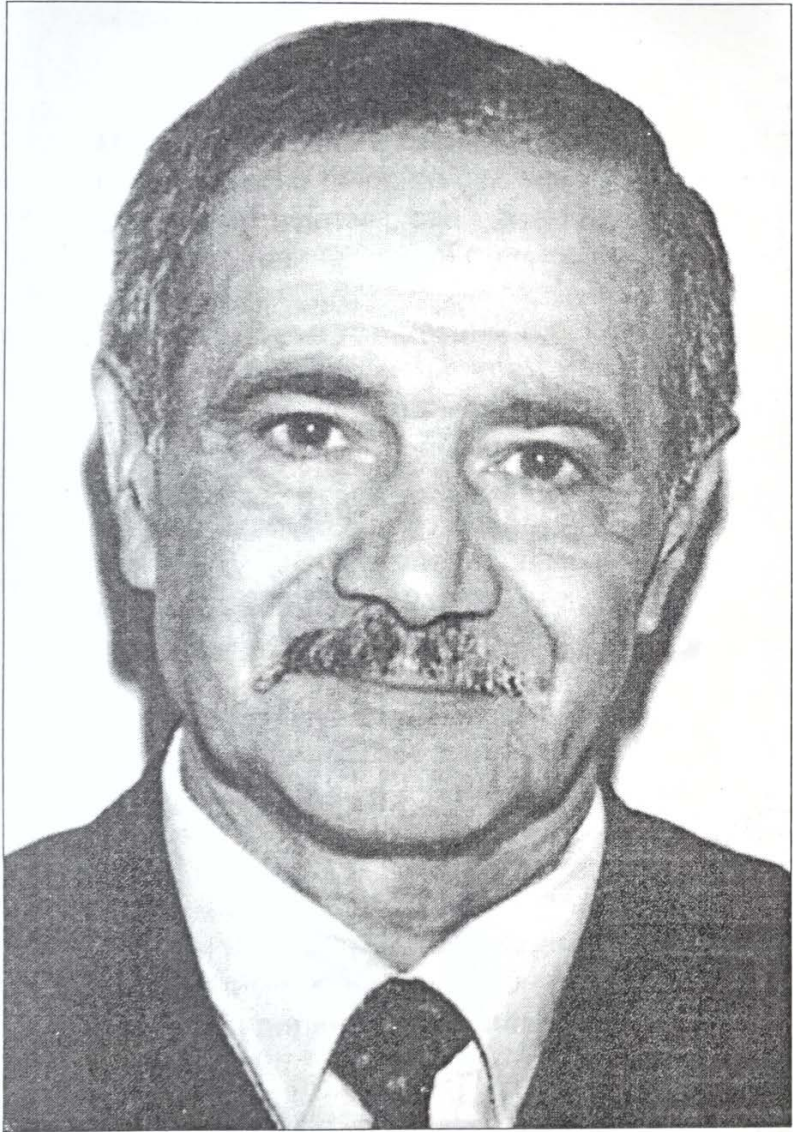
Мөһһәббәт одунда Кәрәм тәк јандым,
Әслинин ешгини мән сәндә көрдүм;
Мәчнун чағырылса да, мәним бу адым,
Лејли камалына бахдым өјүндүм...

Мәни мәндән алан, севимли сонам,
О мави көзүнә һејран олмушам...
Сән мәним һејатым, сән мәним дүнјам,
О, ширин дилинә гурбан олмушам...

Исраил-Акко
2008

ӨМҮРДЭН ЖАРПАГЛАР

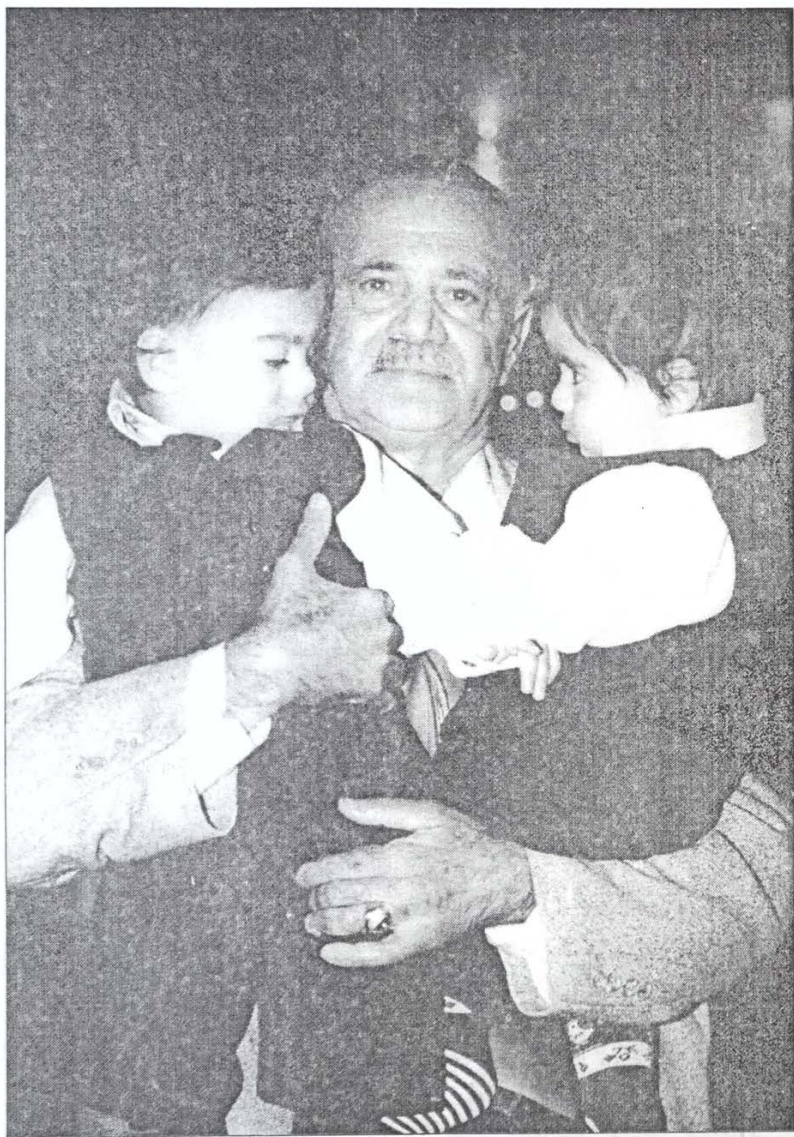

Danil Göyçaylı
(Danil İsmail oğlu Danilov)

İlyas Danilov
1929-1982

Nəvələrım
Lior və Saqi

Vaqif Ağa oğlu Ağayev
08.11.1946 - 27.03.2001

Danil İlqar oğlu Danilov
17.11.1998

МҮНДӘРИЧАТ

Өн сөз.....	3
-------------	---

МАҢНЫЛАР

Апар мәни.....	10
Һејран едирди.....	11
Күсмә мөндән.....	12
Сон сөзүм.....	13
Симли тар кими.....	14
Балым ол мәним.....	15
Бу севкилим.....	16
Елчи кәләсијәм.....	17
Аста чал тары.....	18
Еј Дилбәр.....	19
Унутмарам мән.....	20
Сән олмасајдын.....	21
Ај гыз.....	22
Бәхтијар олдум.....	23
Јашыл евимиз.....	24
Тојумуздуր Иншаллаһ.....	25
Мави көзләрин.....	26
Көзүм галыб.....	27
Вурулмушам.....	28
Сәни көзләјирәм.....	29
Бағышла мәни, бағышла.....	30
Севкилимә.....	31
Кечәләр ај кечәләр.....	32
Дөнән дејиләм.....	33
Лејла мәнимдир.....	34
БАЈАТЫЛАР.....	35

ШЕИРЛӘР

Көјчајлыјам мән.....	41
Јуху.....	42
Анамын сәси.....	42
Бүлбүл.....	44
Унутмарам Азәрбајчаны.....	45

Ад күнү.....	47
Мүөллимлөримә.....	48
Мөһәббәт.....	49
Севкилимә.....	50
Билмәлијәм.....	50
Еј сәнәм.....	52
Унутмарам.....	53
Бир Никарым вар.....	54
Мөчнунун мәнәм мән.....	55
Талејим мәним.....	56
Ачы хәбәр.....	57
Һардасан.....	58
Баш әјмәдим.....	59
Бакы - чан Бакы.....	61
Баһарым мәним.....	64
Анам.....	65
Мән ағларам.....	66
Көјчајым мәним.....	67
Дәниз вә мән.....	69
Сәнин олсун.....	70
О, мәнимдир.....	71
Әлләрими сыхмадын.....	72
Унут ону.....	73
Ихтијар биләр.....	74
Ојнамаға нә вар ки.....	75
Ахтарма мәни.....	76
Үрәјимлә сөһбәт.....	77
А јалтаг.....	78
Гәлбимдир мәним.....	79
Гарғалар.....	80
Ојнасын.....	81
Еј мөләк.....	82
Севкилим вә баһар.....	83
Унуда билмирәм.....	83
Һардан биләјдим.....	84
Дуз-чөрәји унутма.....	85
Севкилим вә дәниз.....	86
Гурбан олум.....	87

Евләнирәм.....	88
Сәнинләјәм мән.....	89
Бу торпағын.....	90
Севкилимә.....	91
Илк мәһәббәтим.....	92
Дүшүнчәләрим.....	93
Ајрылыг.....	94
Јашамыр демәк.....	95
Вәфасыз дилбәр.....	96
Еј вәтән.....	98
Күләр гәлбимиз.....	99
О, күлә-күлә.....	100
Күрзәни севдим.....	101
Анаја.....	102
Чағырыр мәни.....	103
Сән олмадынмы.....	104
Мәни танымадын.....	105
Сүлһә-Кәл.....	106
Мән.....	107
Билмәмишәм.....	107
Атамсан.....	108
Севмәздим мән.....	109
Аллаһ сахласын.....	110
Достум Шамилә.....	112
Сән олмасан.....	113
Нәвәм Лиора.....	114
Јадикарсан.....	115
Күлә билмирәм.....	116
Сәни кәзләјирәм.....	117
О, билмәди.....	118
Дүзәлән дејил.....	119
Ај сонам.....	120
Вәфасыз јара.....	121
Гајыт кәл.....	122
Дилбәрдән јазаг.....	123
Чағыр Данили.....	124
Достун Надирын шикајәти.....	125
Ешгим мәним.....	126

Мәнимдир-мәним.....	127
Аллаһа тапшыр.....	128
Вәфасыз жарым.....	129
Тулла дәнизә.....	131
Дезә билмирәм.....	132
Севирәм дејир.....	133
Сүлһә кәл.....	134
Мән.....	135
Вәсијјәт.....	135
Гејрәтин олсун.....	136
Ола билмәз.....	137
Бу торпағын оғлу.....	138
А дост.....	139
Гајтар сән мәнә.....	140
Охучу сөзү.....	141
Учарам мән.....	142
Азадлыг.....	143
Јада сал мәни.....	144
Чәрәкдән утан.....	145
Јалтаға нифрәт.....	146
Мәһәббәтиндир.....	147
Көјчајым мәним.....	148
Гајыт кәл мәнә.....	150
Арзуларымсан.....	151
"Мәһбәсдән" мәктуб.....	152
Сатылмаз инсан.....	153
Һардан биләјдим.....	154
Севмәмәк олмаз.....	155
Әлләрими сыхмадын.....	156
Күлән гыз.....	157
Еј никар.....	158
Чата билмәдим.....	159
Анам-гардашым.....	160
Бағышла мәни.....	161
Севмәздим мән.....	162
Касыба сөјкән.....	163
Дүзәлән дејил.....	164
Севкилим вә дәниз.....	165

Пәрванәсијәм.....	166
Чан гардашым.....	167
Достума нәсијјәт.....	168
Сән мәнимләсән.....	169
Көзләјирәм.....	170
Сәнсән.....	171
Анамлы күнләрим.....	172
Борчлујам сәнә.....	173
Сафдыр нијјәтим.....	174
Нејләмишәм мән.....	175
Мәндән күсмүсән.....	176
Севирәм сәни.....	177
Саат ишләмир деди.....	178
Вәфалыјам мән.....	179
Сон көрүш.....	180
Көз дәјәр сәнә.....	181
Ај гыз.....	182
Бәјәнмир гаға.....	183
Еј чанан.....	184
Изләјир бизи.....	185
Еј Вәтән.....	186
Каман кими әјилди.....	187
Мәни сеvirсән.....	188
Өзүнү өјмә.....	189
Ширин сөзүмсән.....	190
Сән олмасајдын.....	191
Әр ола билмәз.....	192
Нифрәтим мәним.....	193
Еј күл.....	195

Nəşriyyatın direktoru
Əlirza SAYILOV

Danil Göyçaylı
“Anamın səsi”

Bakı “Araz” nəşriyyatı-2009

KOMPÜTER TƏRTİBATÇISI:
M.SALEH

Yığılmağa verilmişdir: 1.1.2009

Çapa imzalanmışdır: 6.1.2009

Kağız formatı: 60x84 1/16

Şərtli çap vərəqi: 13

Uçot nəşr vərəqi: 12.875

Sifariş: 01

Sayı: 200

Qiyməti müqavilə ilə

“Araz” nəşriyyatının
mətbəəsində çap olunmuşdur.

“ARAZ” NƏŞRİYYATI

Bakı,
Mətbuat prospekti
Tel: 432-34-82

